

บทที่ 2

ความหมายและความสำคัญของคุณลักษณะของผู้ศรัทธา

- 2.1 ความหมายของ อิสลาม และมุสลิม
  - 2.1.1 ความหมายของอิสลาม
  - 2.1.2 ความหมายของมุสลิม
- 2.2 คำนิยามของการศรัทธาและมุอฺมิน
  - 2.2.1 ความหมายของการศรัทธา
  - 2.2.2 ความหมายของมุอฺมิน
- 2.3 ความหมายของผู้ศรัทธาที่กล่าวไว้ในอัลกุรอาน
- 2.4 ความหมายของผู้ศรัทธาที่กล่าวไว้ในหะดีษ
- 2.5 ความหมายของผู้ศรัทธาตามทัศนะของอุลามาอฺ
- 2.6 ความประเสริฐของมุอฺมิน ในโลกนี้
- 2.7 ความประเสริฐของมุอฺมินในโลกอาคีเราะฮฺ
- 2.8 ต้นแบบของคุณลักษณะของผู้ศรัทธาจากชาวสาลัฟ
  - 2.8.1 แบบอย่างจากท่านนบี ﷺ
  - 2.8.2 แบบอย่างจากเศาะหาบะฮฺ رضي الله عنهم
  - 2.8.3 แบบอย่างจากคานบีอื่น
- 2.9 เครื่องหมายต่าง ๆ ของผู้ศรัทธา

2.1 ความหมายของ อิสลามและมุสลิม

ทุก ๆ ศาสนาในโลกย่อมได้รับขนานนามจากผู้ตั้งศาสนา หรือไม่ก็จากถิ่นหรือประเทศซึ่งศาสนานั้น ๆ ได้อุบัติขึ้น ตัวอย่างเช่นคริสต์ศาสนาได้ขนานนามมาจากพระเยซูคริสต์ พุทธศาสนาก็ได้รับการขนานนามมาจากผู้ตั้งศาสนาชื่อพระโคตมพุทธ ลัทธิโซโรแอสเตเรียนก็ได้รับการขนานนามมาจากผู้ตั้งลัทธิ คือ โซโรแอสเตอร์ เช่นเดียวกับลัทธิยูดา ซึ่งเป็นศาสนาของพวกยิว ก็ได้รับการขนานนามตามนามของเผ่ายูดา (ประเทศของชนเผ่ายูดา) ซึ่งเป็นที่เกิดของศาสนานั้น แทบทุกศาสนาในโลกนี้ได้รับการขนานนามมาจากเหตุที่คล้ายคลึงกัน แต่สำหรับศาสนาอิสลามมิได้เป็นเช่นนั้นศาสนาอิสลามเป็นศาสนาที่แตกต่างออกไปเป็นพิเศษ โดยไม่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลผู้หนึ่งผู้ใดหรือชนกลุ่มใด คำว่า “อิสลาม” ไม่ได้บ่งบอกถึงความสำคัญระหว่างตัวบุคคลหรือสถานที่ตั้งที่กล่าวมาแล้วเพราะว่าอิสลามไม่ได้เป็นของผู้ใด ของชนกลุ่มใด หรือของประเทศใด อิสลามไม่ได้เป็นผลอันเกิดมาจากการคิดค้นของมนุษย์คนใดคนหนึ่งหรือจำกัดวงอยู่ในถิ่นใดถิ่นหนึ่งโดยเฉพาะ อิสลามเป็นศาสนาสากล และความมุ่งหมายของอิสลามคือการสร้างสรรค์และปลูกฝังคุณลักษณะของอิสลามลงในมวลมนุษย์ (Abu al- a‘la al- Maudūdiy, 1998 :9-10)

อันที่จริงแล้ว “อิสลาม” เป็นนามที่บ่งบอกลักษณะของตัวเองผู้ใดก็ตามที่มีคุณลักษณะนี้ไม่ว่าจะเป็นคนเชื้อชาติใด กลุ่มใด ประเทศใด หรือเผ่าใดก็เป็นมุสลิมทั้งสิ้น ตามบัญญัติในอัลกุรอาน (คัมภีร์ของมุสลิม) นั้นกล่าวว่า มนุษย์ทุกชาติและทุกสมัยถ้าดำรงอยู่ในความดีและเที่ยงธรรม เป็นผู้ครองคุณลักษณะนี้แล้ว เขาเหล่านั้นต้องได้ชื่อว่า “มุสลิม” (Abu al- a‘la al-Maududiy, 1998 : 11)

อิสลามนั้นเป็นศาสนาของบรรดานบีและเราะสูลทั้งหลาย ตั้งแต่อาดัม عليه السلام ถึงมุฮัมมัด ﷺ ซึ่งเป็นนบิต่านสุดท้ายที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ส่งมา ดังที่พระองค์ได้ทรงยืนยันเอาไว้ในอัลกุรอานที่ให้ความหมายที่แท้จริงโดยผ่านเรื่องราวของนบีนูहु้ดิงที่พระองค์ดำรัสไว้ว่า

﴿... وَأَمَرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾

(72 :)

ความว่า : “...และฉันถูกใช้ให้อยู่ในหมู่ผู้มอบน้อม”

(ยูनुส : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 72)

อายะฮ์นี้หลังจากที่ท่านนบีนุหฺได้ประกาศศาสนา เรียกร้องพรรคพวกของท่านให้เข้ารับอิสลามศาสนาของอัลลอฮ์ทั้งกลางวันและกลางคืนแต่กระนั้นก็ตามมีเพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่ศรัทธาต่อศาสนาของอัลลอฮ์ตามนบีนุหฺ ดังนั้นพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ คำรัสให้ของนบีนุหฺ ﷻ ได้ประกาศจุดยืนต่อพวกของท่านว่าถึงแม้พวกท่านทั้งหลายจะไม่ยอมรับยอมรับศรัทธาต่ออัลลอฮ์ก็ตามแต่ฉันก็ขอขึ้นกรานว่าท่านนี้แหละที่จะเป็นมุสลิมคนแรกที่จะศรัทธาและมอบตัวต่อพระองค์

พระองค์ได้คำรัสไว้โดยผ่านเรื่องราวของนบียอบรอฮีม และนบียอสมายิลว่า

﴿ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةٌ مُسْلِمَةٌ لَكَ ... ﴾

(128 :)

ความว่า ... “ข้าแต่พระเจ้าผู้เป็นเจ้าของข้าพระองค์ โปรดให้ข้าพระองค์ทั้งสองเป็นผู้มอบน้อมต่อพระองค์”

(อัลบะเกาะเราะฮ์ : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 128)

อายะฮ์นี้เป็นเรื่องราวของนบียอบรอฮีมและนบียอสมายิลเมื่อครั้งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ สั่งให้นบียอบรอฮีมสร้างกะบะฮ์⁽¹⁾ ณ แผ่นดินที่แห้งแล้งไร้ผู้คนอาศัย เมื่อนบียอบรอฮีมได้สร้างฐานของกะบะฮ์เสร็จแล้วท่านก็ได้คู่ออกต่ออัลลอฮ์เพื่อให้ตัวท่านและลูกชายอิสมาอีลตลอดจนลูกหลานของที่ต่อไปภายภาคหน้าได้เป็นบุคคลที่ศรัทธาและมอบน้อมต่อพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ

พระองค์ได้คำรัสไว้โดยผ่านเรื่องราวของนบียะโกบที่เคยสังเวยแก่ลูกๆก่อนที่ท่านจะตายจากไปว่า

﴿ ... إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ لَكُمْ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴾

(132 :)

ความว่า : “แท้จริงอัลลอฮ์ได้ทรงเลือกศาสนาให้แก่พวกเจ้าแล้ว ดังนั้นพวกเจ้า จงอย่ายอมตาย เป็นอันขาด นอกจากในขณะที่พวกเจ้า

(1) กะบะฮ์ อีกชื่อหนึ่งคือ บัยตุลลอฮ์ ตั้งอยู่ที่เมืองมักกะฮ์ ประเทศ ซาอุดีอาระเบียเป็นศาสนสถานที่มีมุสลิมทุกคนที่เดินทางไปทำหัจญ์ต้องทำการเวียนรอบ ๆ เพื่อให้มีความสมบูรณ์ในการประกอบพิธีหัจญ์

เป็นผู้สวามิภักดิ์ (ต่ออัลลอฮ) เท่านั้น”

(อัลบะเกาะเราะฮฺ : ส่วนหนึ่งของอายะฮฺที่ 132)

อายะฮฺนี้เป็นเรื่องราวของนบิยะ โภบตอนที่ท่านจะกลับไปสู่ความเมตตาของอัลลอฮฺ ﷺ ท่านได้เรียกบรรดาลูก ๆ ของท่านและได้ตั้งเสียต่อพวกเขาว่า “โอ้ลูกเอ๋ยแท้จริงศาสนาที่พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงเลือกให้แก่พวกเจ้า นั่นคือ ศาสนาอิสลาม และให้พวกเจ้าจงยืนหยัดอยู่ในศาสนา นี้เถิดจนกว่าชีวิตของพวกเจ้าจะหาไม่

จากเรื่องราวของนบิมูซา عليه السلام พระองค์ได้ดำรัสไว้ว่า

﴿...فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ﴾

(:)

ความว่า : “พวกท่านก็จงมอบหมายต่อพระองค์หากพวกท่านเป็นผู้ศรัทธา”

(ยูนุส : ส่วนหนึ่งของอายะฮฺที่ 84)

อายะฮฺนี้เป็นเรื่องราวของนบิมูซากับพวกของท่านชาวบนิอิสรออิล⁽¹⁾ เมื่อนบิมูซาเห็นว่าบรรดาผู้ศรัทธาในกลุ่มชนของท่านเกิดความกลัวต่อฟิรเอาวัน⁽²⁾ ท่านจึงประกาศแก่พวกเขาให้มอบหมายยอมจำนนตัวเองต่ออัลลอฮฺ ﷻ เพื่อยืนยันในความศรัทธาที่มีต่อพระองค์อย่างแท้จริงแล้วทุกอย่างก็จะคลี่คลายไปในทางที่ดี

จากอายะฮฺอัลกุรอานทั้งหมดที่ได้กล่าวมานั้น พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้บอกเล่าถึงเรื่องราวของบรรดานบีก่อน ๆ ที่ศรัทธาและยอมมอบตนต่อพระองค์อัลลอฮฺ ﷻ เพียงผู้เดียวถึงแม้ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดก็ตาม และอีกมากมาย ที่อัลกุรอานได้กล่าวไว้ถึงเรื่องราวของอิสลาม ส่วนบุคคลที่นับถือศาสนาอิสลามนั้นถูกเรียกขานว่ามุสลิม

(1) บนิอิสรออิล กลุ่มชนที่สืบเชื้อสายมาจากนบิยะกุบฏของนบิอิสฮาก عليه السلام จนกระทั่งถึงนบิมูซาและอิซาซึ่งมีทั้งผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺ ﷻ และไม่ศรัทธาต่อพระองค์ (Munjid fi al-I'lam, 1996: 44)

(2) ฟิรเอาวันนั้นผู้ปกครองประเทศอียิปต์ มีอยู่หลายราชวงศ์ด้วยกัน

2.1.1 ความหมายของ อิสลาม

คำว่าอิสลามมาจากรากศัพท์ภาษาอาหรับคือ ( ) หมายถึงสันติ ความบริสุทธิ์ การนอบน้อมและการเชื่อฟังกฎหมายของพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ความเกี่ยวพันระหว่างความหมายเดิมกับทางศาสนานั้นทำให้ความหมายหนักแน่นและชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะเนื่องจากการสยบนอบน้อมต่อพระประสงค์ของพระเจ้า และเชื่อฟังกฎหมายของพระองค์เท่านั้น ที่จะได้รับคามสันติ อย่างแท้จริง และจะได้รับความบริสุทธิ์ตลอดไป (Hammudah Abd. Hāthi , 2542 : 14)

ความหมายของอิสลามที่ได้กล่าวไว้ในอัลกุรอาน คือการนอบน้อมยอมรับหรือการกักตือต่อพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ดังที่พระองค์ได้ดำรัสไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿ أَفَغَيْرِ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا
وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴾

(83 :)

ความว่า : “อื่นจากศาสนาของอัลลอฮ์กระนั้นหรือที่พวกเขาแสวงหา และแต่พระองค์นั้น ผู้ที่อยู่ในชั้นฟ้าทั้งหลาย และแผ่นดินได้นอบน้อมกัน ทั้งด้วยการสมัครใจ และฝืนใจ และยังพระองค์นั้นพวกเขาจะถูกนำกลับไป”

(อาลิอิมรอน : 83)

หลังจากนั้นพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ส่งท่านนบีมุฮัมมัดลงมา และพระองค์ ก็ทรงย้ำอย่างชัดเจนว่าบุคคลใดที่นำเอาศาสนา อื่นมาถือปฏิบัติ เขาจะไม่ถูกยอมรับจากพระองค์ ถึงแม้ว่าจะเป็นศาสนาที่พระองค์เคยประทานมาก่อนแล้วก็ตาม หมายถึงศาสนาที่ถูกประทานลงมาให้แก่เราศุกก่อนจากท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ซึ่งได้แก่ศาสนายิวที่ได้ประทานแก่ท่านนบี มูซา ﷺ และศาสนาคริสต์ียนที่ได้ประทานให้แก่ท่านนบี อีซา ﷺ แต่ศาสนาที่พระองค์ยอมรับนั้นมีเพียงอิสลามเท่านั้นดังที่พระองค์ได้ทรงดำรัสไว้ว่า

﴿ إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ ... ﴾

(19 :)

ความว่า : “แท้จริงศาสนา ณ อัลลอฮ์นั้นคือ อัลอิสลาม
(อาลิอิมรอน : ส่วนหนึ่ง อายะฮ์ที่ 19)

ในอายะฮ์นี้พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงกล่าวว่ามีศาสนาเดียวเท่านั้นที่พระองค์ยอมรับ คือศาสนาอิสลามซึ่งเป็นศาสนาที่สมบูรณ์ที่สุดนอกเหนือจากนั้นก็จะเป็นที่ยอมรับของพระองค์ ถึงแม้ว่าจะมีผู้คนมากมายนับถือก็ตาม ดังมีคำยืนยันจากพระองค์ที่ถูกประกาศออกมาอย่างชัดเจนใน อัลกุรอานโดยผ่านอายะฮ์ ดังต่อไปนี้ที่ได้ประกาศถึงความสมบูรณ์ของอิสลามคือ

... ﴿

﴿ ...

(3 :)

ความว่า ... วันนี้ข้าได้ให้ความสมบูรณ์แก่พวกเจ้าแล้วซึ่งศาสนาของพวกเจ้าและข้า ได้ให้ครบถ้วนแก่พวกเจ้าแล้ว ซึ่งความกรุณาเมตตาของข้า และข้าได้เลือกอิสลามให้เป็นศาสนาแก่ พวกเจ้าแล้ว

(อัลมาอิดะฮ์ : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 3)

ในอายะฮ์นี้พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ประกาศมายังมวลมนุษยโลกทั้งหลายถึงความสมบูรณ์ของศาสนา ที่พระองค์ได้ประทานลงมาเพื่อเป็นทางนำในการดำเนินชีวิตของมนุษยโดยผ่าน ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ที่เป็นตัวแทนของพระองค์ในการประกาศศาสนาของพระองค์และในขณะเดียวกัน พระองค์ก็ ยังได้บอกแก่มนุษยโลกอีกเช่นกันว่าศาสนาอื่น ๆ นอกจากศาสนาอิสลามนั้นจะไม่มี ความสมบูรณ์ในตัวของมันเอง เพราะเป็นศาสนาที่มนุษยประดิษฐ์คิดค้นขึ้นมาและนำไปเพื่อปกครองมนุษยด้วยกันจึงไม่มีความสมบูรณ์ในตัวของมันเอง ต่างกับอิสลามที่มาจากพระผู้ทรงสร้างมนุษย

﴿ وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴾

(85 :)

ความว่า : และผู้ใดแสวงหาศาสนาหนึ่งศาสนาใดอื่นจากอิสลามแล้ว ศาสนานั้นจะไม่ ถูกยอมรับจากเขาเป็นอันขาด และอาคีเราะฮ์เขาจะอยู่ในหมู่ผู้ขาดทุน

(อาลิอิมรอน :19)

ในอายะฮ์นี้พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ประกาศย้ำเตือนแก่มวลมนุษยชาติทั้งหมดหลังจาก

ที่ได้บอกมาแล้วในสองอายะฮ์ก่อนคือ อิสลามเท่านั้นเป็นศาสนาที่พระองค์ยอมรับและเป็นศาสนาที่สมบูรณ์ที่สุด

จากอายะฮ์ที่ผ่านมานั้นพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้บอกว่าศาสนาที่พระองค์ยอมรับนั้นมีอยู่ศาสนาเดียวเท่านั้นคือศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นศาสนาที่สมบูรณ์แบบที่สุดที่พระองค์ได้ทรงประทานมาแก่บรรดานบีทั้งหลายจากอาดัมถึงมุฮัมมัด ﷺ และหากยังมีผู้ใดที่ยังแสวงหาศาสนาอื่นนอกจากอิสลามมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตแล้วแน่นอนเขาจะไม่ถูกยอมรับจากอัลลอฮ์ ﷻ และเขาจะเป็นผู้ที่ขาดทุนยิ่งทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

ดังนั้น อิสลามคือระบบของพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของที่สมบูรณ์แบบที่สุดที่ได้ทรงบัญญัติลงมาแก่มวลมนุษย์ที่ครอบคลุมไปในทุกแง่มุมของการดำเนินชีวิตของมนุษย์ และเป็นระบบเดียวที่มนุษย์สามารถ สื่อสัมพันธ์ระหว่างพระเจ้าทรงสร้างจักรวาลและสรรพสิ่งทั้งหลายได้ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

อิสลามนั้นแบ่งออกเป็น สอง ความหมาย คือ ความหมายแรก เป็น ความหมายตรงตามที่ตัวบทอัลกุรอานได้ถูกประทานลงมา ดังที่พระองค์ อัลลอฮ์ ﷻ ได้อธิบายไว้ถึงเรื่องราวเกี่ยวกับศาสนาของพระองค์ ความหมายที่สอง คือ การปฏิบัติตนของมนุษย์ที่ศรัทธาต่อตัวบทของอัลกุรอาน และการยอมเชื่อฟังพร้อมกับการปฏิบัติตามคำสอนในอัลกุรอาน (Sa'id Hawā ,1987: 4)

เป็นที่น่าสังเกตว่า อิสลามในความหมายแรกนั้นมีความแตกต่างกัน อีกทั้งกว้างขวางและปกคลุมจากเราะฮ์สูดคนหนึ่งกับเราะฮ์สูดอีกคนหนึ่งอย่างเช่นอิสลามที่ประทานแก่นบีมุฮัมมัด กว้างขวางและครอบคลุมกว่าอิสลามที่ประทานแก่นบีนูหฺ ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ได้ดำรัสไว้ว่า

﴿وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَابِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ ...﴾

(145 :)

ความว่า : และเราได้บันทึกคำตักเตือนจากทุกสิ่ง และการแจกแจงในทุกอย่างไว้ให้แก่เขาในบรรดาแผ่นจารึก (อัลกุรอาน)

(อัล-อะอฺรอฟ : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์145)

อิสลามที่ประทานแก่นบีมุฮัมมัด ﷺ นั้นมีความหมายกว้างขวางและครอบคลุมกว่าอิสลามที่ประทานให้แก่ท่านอื่น ๆ เพราะบรรดาเราะฮ์สูดรุ่นก่อน ๆ นั้นถูกส่งมาในกลุ่มชนของตัวเอง แต่ท่านมุฮัมมัด ﷺ ถูกส่งมาเพื่อมนุษย์ชาติทั้งหมด เพราะเหตุนี้เองอิสลามที่ท่าน

นบีมุฮัมมัดนำมาจึงมีความกว้างขวางกว่าอิสลามที่ถูกส่งมาให้แก่นบีท่านอื่น ๆ ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงยืนยันไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿... وَتَزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تَبْيِينًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَنُذْرًا﴾

﴿... لِلْمُسْلِمِينَ﴾

(89 :)

ความว่า: ... และเราได้ให้คัมภีร์แก่เจ้าเพื่อชี้แจงทุกอย่าง...

(อันนะฮลุ : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 89)

ท่านนบีได้ตรัสไว้ในหะดีษบทหนึ่งว่า

ﷺ : ﷺ))

((

(2286 : 1994 3535 : 2000)

ความว่า : “จากท่าน ญาบิร เป็น อัब्ดุลลอฮ์ (ขอความเมตตาจากอัลลอฮ์ของประสบแก่ท่าน) กล่าวว่า ท่านเราะฮ์ลุ ﷻ ทรงตรัสไว้ว่า อุปมาตัวฉันกับบรรดานบีก่อนจากฉันนั้นเปรียบเหมือนผู้ที่สร้างบ้าน และตกแต่งอย่างสวยงาม นอกจากมีอิฐอยู่ก้อนหนึ่งที่ยังไม่เสร็จ เมื่อทุกคนเดินผ่านอิฐก้อนนั้นก็จะมีความรู้สึกแปลกใจและพวกเขาพูดกันว่า “ทำไมหนอที่ไม่มีใครมาต่อเติมบ้านหลังนี้ให้เสร็จ” และ (ท่านนบีกล่าวว่า) “ฉันนี่แหละคือก้อนอิฐสุดท้าย”

(Bukhāriy,2000 : 3535 , Muslim,1994 : 2286)

จากคุณสมบัติแบบของอิสลามนั้นทำให้มนุษย์ชาติทั้งหมดมีความต้องการต่ออิสลามศาสนา⁽¹⁾หรือลัทธิ⁽²⁾อื่น ๆ นั้นถูกยกเลิกไปและไม่มีการประทานคราสนอื่น ๆ จากอัลลอฮ์ ﷻ อีก

(1) ศาสนา ต้องมีคำสอนเกี่ยวกับศีลธรรมเป็นหลัก มีพิธีกรรมคำสอน มีลักษณะเป็นศักดิ์สิทธิ์ มีผู้ประกาศศาสนา มีสถาบันและคัมภีร์ มีสัญลักษณ์ และมีจุดมุ่งหมายเพื่อประโยชน์สุขของมนุษย์ทั่วโลก

(2) ลัทธิ เป็นคำสอนที่อาจจะไม่ข้องกับศีลธรรม หรืออาจไม่มีพิธีกรรมก็ได้ คำสอนของลัทธิไม่มีลักษณะเป็นศักดิ์สิทธิ์ อาจมีสัญลักษณ์หรือไม่ก็ได้ แต่มีคัมภีร์สถาบันและมีจุดมุ่งหมายเพื่อประโยชน์สุขของบุคคลเฉพาะกลุ่ม(อุทิศ จึงนิพนธ์สกุล,มปป.:354)

แล้วหลังจากท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เพราะท่านนบีนั่นเป็นเราะสูลคนสุดท้าย ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ คำรัสไว้ว่า

﴿ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴾

(40 :)

ความว่า : “มุฮัมมัดไม่ได้เป็นบิดาผู้ใดในหมู่บุรุษของพวกเขา แต่เป็นเราะสูลของอัลลอฮ์และคนสุดท้ายของบรรดานบี และอัลลอฮ์นั้นทรงรอบรู้ทุกสิ่ง”

(อัลอะซฮาบ:40)

ดังนั้น บุคคลใดก็ตามที่ไม่ถือปฏิบัติตามนบีมุฮัมมัดเขาคือผู้หลงผิดและจะพบกับความหายนะ ดังที่ท่านได้กล่าวไว้ในหะดีษบทหนึ่งว่า

ﷺ))

((

(240 : 1994)

ความว่า : “จาก อะบีสูรอยเราะฮ์จากท่านเราะสูล ﷺ ได้คำรัสไว้ว่า ฉันขอสาบานในพระนามของผู้ที่ชีวิตฉันอยู่ในกำมือของเขาว่า ผู้ใดในประชาชาตินี้ที่ไม่ยอมเชื่อฟังฉัน ทั้งชาวยิวและชาวคริสเตียน และพวกเขาไม่ยอมศรัทธาต่อสิ่งที่ฉันนำมาแน่นอนพวกเขา คือผู้หนึ่งที่เป็นชวานรก ”

(Muslim, 1994:240)

อิสลามที่ท่านนบีมุฮัมมัดนำมาเผยแผ่นั้นรู้จักได้จาก อัลกุรอานและอัลหะดีษ เป็นอิสลามที่มีความสมบูรณ์แบบ เป็นทางนำแก่นุญษะชาติทั้งหลายด้วยการเห็นชอบจากอัลลอฮ์ ﷻ ที่ปกคลุมไปในทุกๆแง่มุมของชีวิตมนุษย์ ทั้งในเรื่องที่อนุญาตให้กระทำและเรื่องที่ต้องห้ามมิให้กระทำ เรื่องที่สนับสนุนให้กระทำ เรื่องที่จำเป็นต้องกระทำหากไม่กระทำจะถือว่าเป็นบาป เรื่องที่เกี่ยวกับหลัก

ยึดมั่น การเคารพภักดี เรื่องของสังคม เศรษฐกิจ เรื่องของสงครามหรือการอยู่อย่างสงบ และทุก ๆ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ดำรัสไว้ว่า

﴿ وَزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تَيِّبًا لِّكُلِّ شَيْءٍ ... ﴾

(87 :)

ความว่า : “และเราได้ให้คัมภีร์แก่เจ้าเพื่อชี้แจงทุกอย่าง...”

(อัล-นะหุล : ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 87)

สิ่งใดที่ไม่ได้ระบุไว้อย่างชัดเจน ก็จะระบุไว้ในลักษณะที่เป็นนัยเพื่อเป็นข้อคิดเพื่อให้มนุษย์ได้ใช้สติปัญญา หรือทำการวินิจฉัยโดยนักปราชญ์ที่มีความรู้(อุละมาอ์)

ท่านเราะฮ์สูล ﷺ ได้นิยามความหมายของอิสลามไว้หลายนิยามด้วยกัน ซึ่งยากที่จะมีผู้ใดเข้าใจได้หมด บางครั้งท่านได้ให้ความหมายแบบกว้างๆ( ) แต่เป้าประสงค์นั้นต้องการเพียงส่วนหนึ่งของความหมาย ดังตัวอย่างเช่นท่านนบีได้กล่าวว่า “ ” หมายถึงการทำหัจญ์นั้นคือการพักที่อารอฟะฮ์⁽¹⁾ เป็นที่รู้กันว่าการพักที่อารอฟะฮ์นั้นมิใช่คือการทำหัจญ์ทั้งหมดแต่เป็นส่วนหนึ่งของการทำหัจญ์ ที่จะบ่งบอกถึงความสำคัญของการทำหัจญ์

ดังนั้นจึงเป็นการเข้าใจผิดอย่างมหันต์หากมีใครที่เข้าใจว่าการทำหัจญ์ทั้งหมดนั้นคือการพักที่อารอฟะฮ์ และจะเป็นความผิดอย่างมหันต์เช่นเดียวกันหากมีใครเข้าใจว่าอิสลามที่สมบูรณ์แบบนั้นคือการที่ท่านเราะฮ์สูลอธิบายความหมายไว้เพียงบางส่วนเท่านั้นในบทนี้ผู้วิจัยใคร่ขอแนะนำความหมายของอิสลามตามที่อัลลอฮ์ และเราะฮ์สูลได้นิยามเอาไว้พอสังเขปดังนี้

ความหมายที่หนึ่ง

: (2)

(1) ชื่อของสถานที่ ๆ หนึ่งที่เป็นส่วนหนึ่งของมัฆัร อยู่นอกเขตหะรอหม (หวงห้าม) ทางด้านทิศเหนือของมัฆัรหะรอหม ประมาณ 22 กม. มีพื้นที่ประมาณ 10.4 ตารางกิโลเมตร. (มุฮัมมัด อิดฆาซ อับดุลฆอนิ : 2546)

(2) ชื่อ Talhah bin Ubaidillah Bin Uthmān al-QuRaishiy al-Tamīmīy Abu Muhammad เป็นหนึ่งจากสิบคนแรกที่เข้ารับอิสลามโดยการเชิญชวนของอาบูบักร มารดาชื่อว่า al- Su’abah binti al-Haḍariy al-Yamanīy ก่อนอพยพไปมาดีนะฮ์ท่านนบีได้ให้ ท่านเป็นที่นั่งกับ ซุบัยร อิบนุ เอาวาม และหลังจากอพยพไปมาดีนะฮ์แล้วท่านบีก็ได้ให้ท่านเป็นที่นั่งกับ อาบู อัยยูบ อัล อัน ซอริย ในวันที่เกิดสงครามอุฮุด ท่านได้ร่วมกับบรรดาเศาะหาบะฮ์ยกก้อนหินเป็นกองสูงเพื่อป้องกันศัตรู และท่านได้ให้สัตยาบันว่าจะยอมสละชีพในสงคราม ท่านเสียชีวิตในสงครามอุฮุด โดยฝีมือของมรวาน อิบนุ อัล หากัม ในปีที่ 33 ของฮิจญ์เราะฮ์

: :
 )) :
 )) : ((
 (

ความว่า : “จากฎอหละฮะฮุเป็นอุบัยคิลละฮุได้กล่าวว่า “มีชายคนหนึ่งมาหาท่านเราะฮะฮุสูล แล้วก็ได้ถามท่านว่า อิสลามนั้นคืออะไร? ท่านเราะฮะฮุสูล ﷺ ตอบว่า อิสลามนั้นคือการละหมาดห้าเวลา ชายคนนั้นถามต่ออีกว่าแล้วอื่นจากนั้นล่ะ? ท่าน(เราะฮะฮุสูล)ตอบว่า ไม่มีอีกแล้วนอกจากเป็นการกระทำแบบสมัครใจเท่านั้นเอง, ท่าน(เราะฮะฮุสูล) กล่าวอีกว่า (อิสลามนั้นคือ) การจ่ายชะกาต เขาถามต่ออีกว่า “แล้วอื่นจากนั้นล่ะ? ท่าน(เราะฮะฮุสูล) กล่าวว่าไม่มีอีกแล้วนอกจากการกระทำด้วยความสมัครใจ ดังนั้นฉันจึงใคร่ครวญดู และชายคนนั้นกล่าวว่าฉันจะไม่ขอเพิ่มอีก และฉันจะไม่ทำให้บกพร่องเลย ท่านเราะฮะฮุสูล ﷺ กล่าวว่า “ความสำเร็จจงประสบแก่ท่านเถิดหากท่านจริงจังหรือท่านจะได้เข้าสวรรค์หากท่านจริงจัง” บันทึกโดยนักหะดีษทั้งหก⁽¹⁾ ยกเว้นติรมิซีย และใน(รายงานของ)อะบูคาวุกกล่าวว่า “ท่านและบิดาของท่านจะพบกับความสำเร็จหากท่านจริงจัง”

ความหมายที่สอง

)) :
 ((
 (4514 , 8 : 2000)

ความว่า : รายงานจาก อิบน์ อุมัร ﷺ กล่าวว่า ท่านนบี ﷺ ได้ตรัสไว้ว่า “อิสลามถูกก่อตั้งขึ้นอยู่บนพื้นฐานห้าประการคือ การปฏิญาณตนว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ (ที่ถูกกราบไหว้อย่างเที่ยงแท้) และแท้จริงมุฮัมมัดนั้นเป็นเราะฮะฮุสูลของพระองค์

ศักราช ขณะที่ท่านมีอายุได้ 33 ปี. (Ibn.Hajar,1907 : 229)

(1) นักหะดีษทั้งหกคือ 1 Bukhāriy. 2 Muslim. 3Abu Dawud. 4 Tirmīziy. 5 Nasāiy. 6 Ibn.Majah.

และการดำรงไว้ซึ่งการละหมาด และการจ่ายซะกาต และการประกอบพิธีหัจญ์
ณ บัยตุลลอฮ์ และการถือศีลอดในเดือนรอมฎอน”

(al-Bukhāriy , 2000 : 8, 4514)

ความหมายที่สาม

อิสลามคือ สิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงประทานมาทั้งหมดให้แก่บิหมัมมัดเพื่อ
เผยแผ่แก่ประชาชาติของท่านทั้งหมด ในเรื่องของกฎข้อชี้ขาด(หุกม) ต่าง ๆ เรื่องหลักยึดมั่น เรื่องหลัก
จริยธรรม เรื่อง การกักตุน (อิบาดะฮ์)ต่อพระองค์ตลอดจนเรื่องของการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม

ทุกเรื่องที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้บอกเล่าไว้ในอัลกุรอานนั้นพระองค์ได้ทรงรับสั่ง
ให้บิหมัมมัด ได้นำออกไปเผยแผ่ต่อมนุษย์ทุกคนดังที่พระองค์ได้ดำรัสไว้ว่า

...

(67 :)

ความว่า : “เราะสูลเอ๋ย จงประกาศสิ่งที่ถูกประทานลงมาแก่เจ้าจากพระเจ้าของเจ้า
และถ้าเจ้ามิได้ปฏิบัติ เจ้าก็มิได้ประกาศสารของพระองค์ และอัลลอฮุนั้นจะทรงคุ้มกัน
เจ้าให้พ้นจากมนุษย์...”

(อัล- มาอิดะฮ์ : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 67)

ในอายะฮ์นี้ได้บอกถึงสิ่งที่พระองค์ประทานมาให้แก่นบิเพื่อนำไปเผยแผ่ต่อมวล
มนุษย์นั้นคือ อัลกุรอาน และเนื้อหาของอัลกุรอานนั้นก็ครอบคลุมไปถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่กล่าวมา
ข้างต้นทั้งหมด และทั้งหมดนั้นก็คือ อัลอิสลาม(Abd al-Karim Zaidan , 1992:9-11)

ความหมายที่สี่

อิสลามคือระบบการดำเนินชีวิตที่สมบูรณ์แบบของมนุษย์ในทุก ๆ ด้านที่ท่านนบิ
มุฮัมมัดนำมาจากอัลลอฮ์ ﷻ เพื่อเผยแผ่ต่อมวลมนุษย์โดยคำบัญชาจากพระองค์ บุคคลใดที่ได้ถือ
ปฏิบัติตามนั้นจะได้ ผลตอบแทนที่ดี ส่วนผู้ที่ปฏิเสธต่อคำสอนนั้นก็จะต้องถูกลงโทษดังที่พระองค์ได้
ดำรัสเอาไว้ถึงผลของผู้ที่ยังแสวงหาอื่นจากอิสลามว่า

﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ﴾

(85 :)

ความว่า : “และผู้ใดแสวงหาศาสนาหนึ่งศาสนาใดอื่นจากอิสลามแล้ว ศาสนานั้นจะไม่ถูกยอมรับจากเขาเป็นอันขาด และอาคีเราะฮ์เขาจะอยู่ในหมู่ผู้ขาดทุน”

(อาลิอิมรอน :19)

จากความหมายของอิสลามที่ผู้วิจัยนำมากล่าวมานี้จะเห็นว่ามีความหลากหลายโดยได้บ่งชี้ถึงแต่ละส่วนของความหมายที่มีอยู่ทั้งหมด และได้อธิบายส่วนต่าง ๆ อย่างชัดเจนเป็นขั้นตอน ดังเช่นความหมายที่หนึ่งเป็นการตอบคำถามของท่านบีต่อผู้ที่มาหาท่าน คำตอบของท่านบีนั้นเหมาะสำหรับผู้ที่มาถามเป็นความหมายของอิสลามในเบื้องต้นสำหรับผู้ที่กำลังใฝ่หาอิสลาม เพราะเมื่อเข้าใจแล้วก็สามารถปฏิบัติได้เลย ส่วนในความหมายที่สองนั้นก็มีความหมายที่กว้างออกไปอีกถึงหลักการของอิสลามห้าประการหรือรุกนอิสลามที่ให้ความหมายด้วยหะดีษที่รายงานโดยอิบนุอุมร์บ่งบอกว่า โครงสร้างของอิสลามนั้นวางอยู่บนหลักห้าประการ ฉะนั้นจึงเข้าใจได้ว่า ห้าประการดังกล่าวเป็นเพียงแค่พื้นฐานมิใช่คือความสมบูรณ์ทุกประการ เพราะธรรมชาติของพื้นฐานนั้นจะต้องมีสิ่งก่อสร้างอยู่ข้างบน. หากมีใครสักคนกล่าวว่า บ้านหลังนี้มีเสาอยู่สี่ต้น เข้าใจได้เลยว่าบนเสาสี่ต้นนั้นคือสิ่งก่อสร้าง “คือบ้าน” และหากมีใครสักคนเข้าใจว่าเสาทั้งสี่ต้นนั้นแหละคือบ้าน เป็นการเข้าใจผิดอย่างมหันต์ เช่นกันหากมีใครผู้ใดเข้าใจว่าอิสลามที่สมบูรณ์นั้นคือรุกนทั้งห้าประการ เป็นการเข้าใจผิดอย่างมาก. เป็นการเพียงพอหากเขาเปิดดูในอัลกุรอาน เพื่อจะดูว่าได้กล่าวถึงเรื่องอื่น ๆ อีกมากมาย เช่นได้กล่าวถึงเรื่องของ จริยธรรม คุณธรรม เศรษฐกิจ สังคม การเมือง เรื่องการอยู่กันอย่างมีความสุขหรืออยู่ในภาวะสงคราม เรื่องของความดี ความชั่ว และอื่น ๆ อีกมากมาย ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ห้าประการนั้นคือพื้นฐานมิใช่ความสมบูรณ์ของอิสลามทุกประการ(Said Hawa, 1987 : 9)

ความหมายที่สามนั้นพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้บอกว่าทุกอย่างที่มาจากอัลลอฮ์โดยผ่านการวิวรณ์ ( ) นั้นคือเนื้อหาของอิสลาม และความหมายที่สี่นั้นเป็นความหมายที่มายาวให้เข้าใจว่าอิสลามนั้นครอบคลุมถึงวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในทุก ๆ แง่มุมไม่ว่ามนุษย์นั้นจะอยู่ในสภาพใดหรือเป็นใครจะมีฐานะยากจน ร่ำรวย จะเป็นผู้นำหรือผู้ตามจะพบว่าอิสลามนั้นมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตของเขาทั้งหมด และหากมีผู้ใดที่ยังแสวงหาอื่นจากแนวทางของอิสลามแล้วก็จะพบกับความขาดทุน

2.1.2 ความหมายของมุสลิม

มุสลิมคือบุคคลที่ยอมจำนนตัวต่ออัลลอฮ์เพียงผู้เดียว พร้อมทั้งจะปฏิบัติตนตามคำสั่งใช้และคำสั่งห้ามโดยถือปฏิบัติตามวะหฺยู (วิวรณ์) ที่ได้ถูกประทานลงมา หรือบุคคลที่รับเอาอิสลามเป็นระบอบการดำเนินชีวิต ไม่จำกัดเชื้อชาติ ผิวพันธุ์ ภาษา หรือ วรรณะ-ตระกูล คำว่ามุสลิมแปลว่าผู้รักสันติ, ผู้ใฝ่สันติในวิธีของพระผู้อภิบาลเพื่อมนุษยชาติ, ผู้ยอมตนโดยนอบน้อมอย่างสิ้นเชิงยังพระประสงค์แห่งอัลลอฮ์. (Abu al- a'la al-Maudūdiy, 1998: 136)

บรรดานบีและเราะสูลก่อน ๆ นั้นได้ยอมจำนนตัวเองและถือปฏิบัติตามคำสั่งของพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ เพียงผู้เดียว พวกเขาจึงได้ถูกเรียกขานว่า มุสลิมกลุ่มแรก ดังที่อัลกุรอานได้กล่าวไว้ว่า

﴿قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ لَا شَرِيكَ لَهُ ۗ وَبِذَلِكَ
أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ۝﴾

(163-162 :)

ความว่า: “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่าแท้จริงการละหมาดของฉัน การอิบาดะฮ์ของฉัน การมีชีวิตของฉันการตายของฉันนั้นเพื่ออัลลอฮ์ผู้เป็นพระเจ้าแห่งสากลโลกเท่านั้น”

(อัล อันอาม : 163-163)

ท่านนบี อิบรอฮีม عليه السلام เป็นบุคคลแรกที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ยืนยันไว้ในอัลกุรอานว่าเขาคือมุสลิมคนหนึ่งในยุคแรกๆของมนุษยชาติ ดังที่พระองค์ได้ดำรัสไว้ว่า

﴿مَا كَانَ إِبْرَاهِيمَ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ

(67 :)

ความว่า: “อิบรอฮีมไม่เคยเป็นยิวไม่เคยเป็นคริสต์ แต่ทว่าเขาเป็นผู้หันออกจากความเท็จสู่ความจริง เป็นผู้น้อมตาม และเขาไม่เคยอยู่ในหมู่ผู้ให้มีภาคีเลย”

(อาละอิมรอน : 67)

ปัจจุบันนี้มีผู้คนมากมายที่เป็นมุสลิมเพียงแค่มปาก หรือเป็นมุสลิมเนื่องจากเกิดจากพ่อแม่ที่เป็นมุสลิมโดยที่เขาไม่รู้เรื่องอะไรเลยว่าการเป็นมุสลิมนั้นคืออะไรและมีหน้าที่ต้องทำอะไรบ้าง มิใช่เป็นเพียงมุสลิมสำมะโนครัวหรืออ้างตนว่าเป็นมุสลิมแต่คำสอนของอิสลามนั้นอยู่อีกฝากหนึ่งของชีวิตเขา (Fathi yākan, 1992 : 5)

มนุษย์นั้นเกิดมาอยู่ในลักษณะสองประการที่แตกต่างกัน ซึ่งเหมือนกับสัตว์โลกทั่วไป ประการแรกคือเป็นมุสลิมมาแต่กำเนิด โดยจะต้องเป็นไปตามบัญชาของพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ และหากไม่มีการยอมรับและเชื่อฟังต่อกฎหมายของพระองค์แล้วเขาผู้นั้นก็ยังมีผู้ใช้ที่อยู่ในอิสลามดังที่พระองค์ได้ดำรัสไว้ว่า

﴿ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِي مَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ

حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴾

(65 :)

ความว่า : “มิใช่เช่นนั้นดอก ข้าขอสาบานด้วยพระเจ้าของเจ้าว่า เขาเหล่านั้นจะยังไม่ศรัทธาจนกว่าพวกเขาจะให้เจ้าตัดสินใจในสิ่งที่ขัดแย้งกันระหว่างพวกเขา แล้วพวกเขาไม่พบความคับแคบใจใด ๆ ในจิตใจของพวกเขาจากสิ่งเจ้าได้ตัดสินไป และพวกเขายอมจำนนด้วยดี”

(อัล-นีสอาอู : 65)

ท่านนบี ﷺ ได้ให้ความหมายของมุสลิมไว้ในหะดีษของท่านบทหนึ่งว่า

)

((

(65 6484 : 2000)

ความว่า : “มุสลิมนั้นคือ บุคคลที่พี่น้องมุสลิมคนอื่น ๆ ปลอดภัยจากลิ้นของเขา (การถูกกล่าวร้ายนินทา) และจากมือของเขา (การกระทำที่ไม่ดีต่างๆ) และมุอฺมินคือบุคคลที่เพื่อนมนุษย์ด้วยกันปลอดภัยจากการหลั่งเลือดของเขา (ถูกทำร้าย) และทรัพย์สินสมบัติของเขา (จากการถูกขโมย) และผู้ที่อพยพนั้นบุคคลที่หนีห่างจากความชั่วร้ายต่างๆ

และผู้ที่เกี่ยวข้องนั้นคือบุคคลที่เกี่ยวข้องตนเองในหนทางของอัลลอฮ์”

(al-Bukhāriy, 2000. : 6484 ,Muslim,1994 : 65)

จากความหมายของหะดีษบทนี้ จะเห็นว่าท่านนบีได้แบ่งความหมายของมุสลิม มุอฺมิน ผู้อพยพ และผู้ที่เกี่ยวข้องตนเองในหนทางของอัลลอฮ์อย่างเป็นระเบียบขั้นตอน คือจะเริ่มที่มุสลิมผู้ที่ยอมจำนนต่ออัลลอฮ์ ﷻ แล้วก็เป็นผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์อย่างแท้จริง) และเป็นบุคคลที่อพยพ หลีกห่างจากความชั่วร้ายต่าง ๆ และผู้ที่เกี่ยวข้องตนเองในหนทางของอัลลอฮ์ทั้งหมดนั้นจะต้องมีลำดับขั้นตอน เหมือนกับว่าเส้นทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จต่าง ๆ ในชีวิตของมนุษย์นั้นจะต้องผ่านประตูของการเป็นมุสลิมเท่านั้นเอง ไม่มีหนทางอื่นใดอีกแล้ว หากผู้ใดที่เดินบนเส้นทางอื่นที่ท่านนบีได้วางเอาไว้ นั่นแน่นอนเขาจะไม่ได้พบกับความสมบูรณ์ของอิสลามเลย

และในอัลกุรอานพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงห้ามไว้แก่บรรดาผู้ศรัทธาว่าอย่าเพิ่งได้ตายจากไปจนกว่าจะเป็นมุสลิมที่สมบูรณ์เสียก่อน ดังที่พระองค์ดำรัสว่า

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ﴾

(102 :)

ความว่า : “โอ้บรรดาผู้ศรัทธาแล้วทั้งหลาย พวกท่านจงยำเกรงต่ออัลลอฮ์อย่างแท้จริงเถิดและพวกท่านอย่าเพิ่งตายจากไปจนกว่าพวกท่านจะเป็นมุสลิมที่สมบูรณ์ก่อน”

(อาลิอิมรอน : 102)

ในอัลกุรอานอายะฮ์นี้ได้บอกถึงคุณลักษณะของการเป็นมุสลิมที่สมบูรณ์แบบนั้นคือจะต้องยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ﷻ เป็นอันดับแรก และหากไม่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ อย่างแท้จริงแล้วเขาก็มิใช่มุสลิมที่แท้จริง

2.2 คำนิยามของการศรัทธาและมุอฺมิน

การศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ เป็นเรื่องแรกของศาสนาอิสลาม ที่มุสลิมทุกคนจะต้องเรียนรู้ และทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลักการยึดมั่นภายในจิตใจที่ไม่มีใครสามารถมาตัดสินชีวิตกันได้ว่า บุคคลคนหนึ่ง ๆ มีความศรัทธาเชื่อมั่นมากหรือน้อย บรรดา

นักวิชาการอิสลามได้ให้ทัศนะไว้อย่างมากมายถึงความหมายของการศรัทธาเชื่อมั่นผู้วิจัยจะขอขมาพอสังเขปเพื่อจะได้ทำความเข้าใจร่วมกัน โดยจะให้สอดคล้องกับความหมายที่ได้กล่าวไว้ในอัลกุรอานและสุนนะฮ์ และตามทัศนะของชนรุ่นก่อน เพื่อที่จะให้ผู้ศึกษางานวิจัยฉบับนี้ได้รับรู้และเข้าใจถึงความหมายของการศรัทธาได้

2.2.1 การศรัทธา (อัลอีมาน) ตามหลักภาษาศาสตร์คือ การยึดมั่นด้วยจิตใจ (Ibn.Manzūr al-Afrīqiy al-Misriy, 1992 :141) และตามทัศนะของ *อาบูอับดุลเลาะอิบน์ อัลบักฎาะฮ์* ได้กล่าวไว้ในหนังสือของท่านคือ “Ibānah al-Saghīr” ว่าอิหม่ามนั้นคือ นามชื่อ ส่วนความหมายนั้นคือการเชื่อมั่น ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ได้ดำรัสไว้ในอัลกุรอานอายะฮ์หนึ่งว่า

﴿ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ... ﴾

(17 :)

ความว่า : และท่าน (นบียะโกบ) ย่อมไม่เชื่อพวกเราทั้ง ๆ ที่เราเป็นผู้สัตย์จริง

(ยูสุบ: ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 17)

ความหมายของคำว่า ⁽¹⁾ ในอายะฮ์นี้หมายถึง ความเชื่อมั่น (Qodhi Abu ya’la, 1990 : 174)

การศรัทธา (อัลอีมาน) ตามหลักศาสนา คือ ทั้งหมดที่เป็นการภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ ทั้งภายในและภายนอก ภายในนั้นเป็นการกระทำของจิตใจคือ การยอมรับด้วยจิตใจ เช่นการรักต่ออัลลอฮ์ ﷻ การเกรงกลัวต่อพระองค์ การตั้งความหวัง การมอบหมาย หรือการโอรธอินหนทางของพระองค์ การมีความสะอาด ตลอดจนการหักห้ามจากสิ่งชั่วร้ายด้วยจิตใจ ส่วนการอิหม่านที่เป็นลักษณะภายนอกนั้นคือ การกระทำที่จำเป็น(วาฮิบ)ต้องกระทำ หรือไม่จำเป็น(สุนัต)ต่าง ๆ ที่ต้องกระทำ ดังมีรายงานจากอิหม่าม อะฮฺมัด อิบน์ ฮัมบัล ว่า

(( ))

มีความหมายว่า : อิหม่ามนั้นคือ คำพูดและการกระทำ มีเพิ่มและมีลด

(Ahmad al-Warakah, n.d. : 92)

(1) อ่านว่า *ศอดิกีน* หมายถึง ผู้ที่มีความสัตย์จริง

อีกความหมายหนึ่งจากมุฮัมมัด เป็นมุซา⁽²⁾ กล่าวว่า

)

((๖!))

“มีใจความว่า: อิหม่ามนั้นคือ คำพูดและการกระทำ มีเพิ่มและมีลด เมื่อกระทำใน
สิ่งที่ดี อิหม่ามจะเพิ่ม และเมื่อความดีถูกลืมนำไป อิหม่ามจะลด และอิหม่ามจะไม่เกิดขึ้น
นอกจากจะมีพร้อมกับการปฏิบัติ

ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ดำรัสไว้ว่า

﴿ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴾

(43 :)

ความว่า : “จงดำรงไว้ซึ่งการละหมาด และจงจ่ายซะกาต...”

(อัลบะเกาะเราะฮฺ : 43)

จากอายะฮ์นี้เราเห็นได้อย่างชัดเจนว่าเมื่อเราศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ แล้วเราเชื่อมั่นใน
คำสั่งทั้งหมดที่พระองค์ให้ปฏิบัติโดยเริ่มจากการละหมาดการจ่ายซะกาต ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานที่ผู้
ศรัทธาทุกคนจะต้องปฏิบัติ เมื่อทุกคนปฏิบัติได้นั้นก็หมายถึงสมบูรณ์ในอิหม่ามที่มีอยู่เพราะมีพร้อม
ไปกับการปฏิบัติ

ดังนั้นอิหม่ามคือคำพูด การกระทำ มีเพิ่มและมีลด เพิ่มเมื่อกระทำความดีและลดเมื่อ
กระทำต่อสิ่งที่เป็นความบาปเช่นการชินา การลักขโมย (Qādī Abu ya‘la 1990: 152)

ความหมายของอิหม่ามที่ท่านนบี ﷺ ได้กล่าวในหะดีษ ของ *วัฟดู อิบน์ กัยสุ* ที่ถาม
ท่านนบีเกี่ยวกับเรื่องของอิหม่าม ท่านนบีก็เลยตอบว่า “อิหม่ามนั้นคือการกล่าวคำปฏิญาณตนว่าไม่มี
พระเจ้าอื่นใดที่ถูกกราบไหว้อย่างเที่ยงแท้ นอกจาก อัลลอฮ์ และมุฮัมมัดนั้นเป็นเราะสูลของพระองค์

(2) Muhammad Bin Musa Bin Ali Bin Abd. Somad รู้จักในนามของ Abu al-Barakat หรือ Abu al-Mahāsin al-Shāfi‘iy เกิดในเมืองมักกะฮ์ปีศ.ศ 787 เริ่มการศึกษาในเมืองมักกะฮ์ และมาดินะฮ์ และเดินทางไปตามหัวเมืองต่าง ๆ เช่น ซิเรีย เยเมน อียิปต์ ปาเลสไตน์และอื่นๆ อีก เพื่อแสวงหาความรู้ จนกลายเป็นนักปราชญ์คนสำคัญ ในสมัยนั้น มีความรู้กว้างขวาง เกี่ยวกับวิชาหะดีษ และมีความสนใจในวิชาวรรณคดีอาหรับ และงานแปลต่างๆ ได้ถูกแต่งตั้งให้เป็นผู้วินิจฉัย สุกมต่างๆ (Mufti) ในเมืองมักกะฮ์และมาดินะฮ์ ผลงานทางด้านงานเขียนของท่านมีมากมายเช่น แต่งหนังสือ Mukhtasār fi Ulūm al-Hdīth, Kitab al-Muadua‘t, Tārīkh al-Madinah al-Munuawarah และอื่นๆ อีกมากมาย ท่านเสียชีวิตที่เมืองมักกะฮ์ปี ศ.ศ 823. (Khairu al-Din al-Zereky,118)

การดำรงไว้ซึ่งการละหมาด การจ่ายซะกาต การถือศีลอดในเดือน รอมฎอน และการจ่าย 1/5 จากทรัพย์สิน
ที่ยึดได้จากสงคราม นั่นคือความหมายของ อิหม่าม”

และอีกหะดีษหนึ่งที่รายงานโดย อับดุลเลาะฮ์อิบน์บัตฏาะฮ์ จากอาลีอิบน์อาบีตอลีบ
กล่าวว่า ท่านเราะสูล ﷺ ได้ทรงตรัสไว้ว่า

ความว่า : “การศรัทธาต่ออัลลอฮ์นั้นคือการยึดมั่นด้วยหัวใจ การยอมยี่นยัน
ด้วยคำพูด และการปฏิบัติตามด้วย (การกระทำ) ของอวัยวะทุกส่วน”

(Qādī Abu ya’la :174)

มีหลักฐานจากอัลกุรอานและอัลหะดีษในคำนิยามที่กล่าวมาข้างต้นว่า การศรัทธา
ต่ออัลลอฮ์ด้วยจิตใจ ดังที่พระองค์ได้ตรัสไว้ว่า

﴿ ... وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيْمَانُ فِي قُلُوْبِكُمْ ... ﴾

(14 :)

ความว่า : “... และเมื่อความศรัทธาได้เข้าสู่หัวใจของพวกเขา

(อัลหุญรอด : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 14)

อีกอายะฮ์หนึ่ง พระองค์ได้ตรัสไว้ว่า

﴿ ... أَوْلَاتِكَ كَتَبَ فِي قُلُوْبِكُمُ الْإِيْمَانَ ... ﴾

(22 :)

ความว่า “... ชนเหล่านั้นอัลลอฮ์ได้ทรงบันทึกการศรัทธาไว้ใน
จิตใจของพวกเขา”

(อัลมูญาดาละฮ์ : ส่วนหนึ่งของ อายะฮ์ที่ 14)

อีกอายะฮ์หนึ่ง พระองค์ได้ตรัสไว้ว่า

... ﴿

﴿ ..

(41 :)

ความว่า : “เราะสูลเอ๋ย จงอย่าให้เป็นที่เสียใจแก่เจ้าซึ่งบรรดาผู้ที่รีบเร่งกันในการ ปฏิเสธศรัทธาจากหมู่ผู้ที่กล่าวด้วยปากของเขาว่า พวกเราศรัทธาแล้วโดยที่หัวใจของ พวกเขามิได้ศรัทธา...”

(อัลมาอิดะฮฺ : ส่วนหนึ่งของอายะฮฺที่ 46)

จากสามอายะฮฺที่ผ่านมานี้ พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้บอกถึงความหมายของการศรัทธา ของมุอิมินว่าจะเป็นผู้ศรัทธาที่แท้จริงได้ นั่นจะต้องเริ่มศรัทธาด้วยหัวใจเป็นอันดับแรก เพราะการ ศรัทธานั้นเมื่ออัลลอฮฺ ﷻ ได้ให้ไปอยู่ในหัวใจของผู้ใดแล้วย่อมหมายถึงเขาผู้นั้นก็จะเป็นผู้ศรัทธาอย่าง แท้จริง แต่ในทางตรงกันข้ามหากผู้ใดที่ศรัทธาเพียงแค่ลมปากเขาก็จะไม่ถูกเรียกว่าเป็นผู้ศรัทธาที่ แท้จริง

มีหลักฐานจากอัลกุรอานเรื่องของการศรัทธาที่ยอมรับด้วยคำพูด ดังที่พระองค์ได้มี คำรัสไว้ว่า

﴿ قُولُوا ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا ... ﴾

(136 :)

ความว่า : “พวกเจ้าจงกล่าวเถิด เราได้ศรัทธาต่อพระองค์อัลลอฮฺและสิ่งที่ถูก ประทานลงมาให้แก่เรา”

(อัลบะเกาะเราะฮฺ : ส่วนหนึ่งของ อายะฮฺที่ 46)

อีกอายะฮฺหนึ่ง พระองค์ได้มีพระคำรัสไว้ว่า

﴿ ... وَقُولُوا ءَامَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِلَيْنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ ﴾

﴿ ... مُسْلِمُونَ ﴾

(46)

ความว่า : “พวกเจ้าจงกล่าวว่า เราศรัทธาในสิ่งที่ถูกประทานแก่เราและที่ประลงมา แก่พวกเจ้าแล้ว...”

(อัลอันกะบูต : ส่วนหนึ่งของอายะฮฺที่ 46)

หลักฐานของอัลกุรอานเรื่องของการศรัทธาที่ยอมรับด้วย(การกระทำของ)อวัยวะ
ทั้งหมด ในเรื่องนี้ท่านนบี ﷺ ได้ตรัสไว้ว่า

"

"

(56 : 1994   9 : 2000   )

ความว่า : “จากอาบีฮูรอยเราะฮฺ ~~رضي~~ จากท่านนบี ﷺ ได้ทรงตรัสไว้ว่า “การศรัทธา
นั้นมียุ่ทั้งหมด หกสิบสาขา ที่ประเสริฐที่สุดคือ การกล่าวปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้า
อื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ, และที่ต่ำที่สุดคือการขจัดสิ่งกีดขวางจากทางสัญจรไปมา, การ
มีความละอายนั้นเป็นแขนงหนึ่งจากการศรัทธา (ต่ออัลลอฮฺ)”

(al- Bukhāriy , 2000 : 9 และMuslim,1994 : 46)

จากคำนิยามของการศรัทธาทั้งในด้านภาษาศาสตร์และตามหลักศาสนาพร้อมทั้ง
หลักฐานที่มาจากอัลกุรอานและอัลหะดีษนั้นเราสามารถที่จะเข้าใจได้อย่างชัดเจนว่าการศรัทธา
ต่ออัลลอฮ์นั้นจำเป็นจะต้องมาจากจิตใจเสียก่อนเมื่อจิตใจยอมรับแล้วก็สามารถที่จะขับเคลื่อนให้
อวัยวะต่าง ๆ ทุกส่วนในร่างกายนั้นปฏิบัติตามที่หัวใจสั่งการมาทั้งหมดนั้นคือการภักดีต่อพระองค์
อัลลอฮ์ ﷻ ท่านอิหม่ามบุคคอรีย์ได้กล่าวไว้ในหนังสือเศาะเหียะของท่านว่า “ฉันได้พบเจอบรรดา
อูละมาอฺตามหัวเมืองต่าง ๆ นับพันคน ไม่มีใครเลยที่จะมาขัดแย้งเรื่องของความหมายของการศรัทธาคือ
คำพูด และการกระทำ ที่มีเพิ่ม และมีลด”

2.2.2 ความหมายของมุอฺมิน (ผู้ศรัทธา)

หากเราได้ศึกษาความหมายของอิสลามมุสลิมและอิหม่ามอย่างลึกซึ้งเราจะพบว่า
มุอฺมินนั้นคือผลลัพท์ของมุสลิมที่เข้าใจในคำสอนของศาสนาอิสลามและมีความศรัทธาอย่างเที่ยงแท้
พร้อมทั้งยอมมอบตนทุ่มเทความสามารถทั้งหมดที่มีอยู่เพื่อเคารพภักดีต่อเอกองค์อัลลอฮ์ ﷻ เพียงผู้
เดียว

มุอฺมินเป็นคำภาษาอาหรับมาจากรากศัพท์เดิมคือ( ) อ่านว่า อามะ นา⁽²⁾ซึ่งมีความหมายว่า เชื่อมั่นศรัทธา ดังนั้นจากคำศัพท์เดิมเมื่อมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลหรือมุสลิมที่ศรัทธาในศาสนาของอัลลอฮฺแล้วก็เปลี่ยนเป็น ( ) อ่านว่ามุอฺมินุ หมายถึงผู้ที่มีความศรัทธาเชื่อมั่นต่ออัลลอฮฺ ﷻ อย่างแท้จริง และถือปฏิบัติตามในคำสั่งอย่างเคร่งครัด

ดังนั้นคำนิยามของมุอฺมินตามหลักภาษาศาสตร์คือ “ผู้ที่มีความเชื่อมั่นศรัทธาต่ออัลลอฮฺ ﷻ เพียงผู้เดียว”

คำนิยามของมุอฺมินตามหลักศาสนา คือ “บุคคลที่กล่าวคำปฏิญาณ ตนว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ และนบีมุฮัมมัดนั้นเป็นเราะสุลของพระองค์ พร้อมกันทั้ง วาจาและจิตใจ”

อีกความหมายหนึ่งของ มุอฺมินคือ ผู้ที่ศรัทธาในสิ่งที่เขาได้เรียนรู้จากเรื่องศาสนาของอัลลอฮฺ ﷻ โดยเริ่มจากการกล่าว คำปฏิญาณตนว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ และนบีมุฮัมมัดนั้นเป็นเราะสุลของพระองค์ (Wamidh al-Umariy, 1998:20)

อีกความหมายหนึ่ง มุอฺมินคือ บุคคลที่ปฏิบัติในสิ่งที่เป็นวาฮิบ(จำเป็น)ต่อตัวของเขาเองทั้งทางด้านจิตใจและการปฏิบัติด้วยร่างกาย และมุอฺมินประเภทนี้พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงสัญญาเอาไว้ว่าจะตอบแทนด้วยสวรรค์ของพระองค์ และจะลบล้างความบาปทั้งหมดที่มีอยู่ในตัวเขา ดังที่พระองค์ได้ดำรัสไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفَّرُ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ ۚ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا﴾

(5 :)

ความว่า : เพื่อพระองค์จะทรงให้บรรดาผู้ศรัทธาชายและบรรดาผู้ศรัทธาหญิงได้เข้าสวนสวรรค์ที่หลากหลาย ณ เบื้องล่างของสวรรค์มีธารน้ำหลายสายไหลผ่าน พวกเขาเป็นผู้พำนักอยู่ตลอดกาลในนั้น และพระองค์จะทรงลบล้างความชั่วของพวกเขารอกจากพวกเขา และนั่นคือชัยชนะอันใหญ่หลวง ณ ที่อัลลอฮฺ

(อัลฟัตหฺ : 5)

(2) al-Munjid fi Al-lughoh wan I'alam , 1996 :18

จากคำนิยามต่าง ๆ ของผู้ศรัทธา(มุอฺมิน)สามารถที่จะสรุปได้ว่าเป็นบุคคลที่ยอมรับนับถือศาสนาอิสลามทั้งในจิตใจคำพูด และการกระทำด้วยวิถีต่าง ๆ ทางด้านจิตใจคือ เรื่องของหลักการยึดมั่นและการเชื่อมั่นต่ออัลลอฮฺ การกระทำคือทุกสิ่งที่เป็นวาฮิบ และสุนัตต่าง ๆ และรวมถึงการละทิ้งสิ่งต้องห้ามทั้งปวง

2.3 ความหมายของผู้ศรัทธาที่กล่าวไว้ในอัลกุรอาน

ในอัลกุรอานนั้น ได้กล่าวถึงความหมายของผู้ศรัทธาไว้อย่างมากมายหลายอายะฮฺด้วยกันในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะขอนำเสนอพอสังเขปดังต่อไปนี้

อายะฮฺที่หนึ่ง พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้ดำรัสไว้ว่า

﴿الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٢﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا هُمُ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٣﴾﴾

(4-2 :)

ความว่า “แท้จริงบรรดาผู้ที่ศรัทธานั้น คือ ผู้ที่เมื่อพระนามของอัลลอฮฺถูกกล่าวขึ้นแล้ว หัวใจของเขาก็หวั่นเกรง และเมื่อบรรดาโองการของพระองค์ถูกอ่านแก่พวกเขา โองการเหล่านั้นก็เพิ่มพูนความศรัทธาแก่พวกเขา และแต่พระเจ้าของพวกเขา นั้น พวกเขามอบหมายกัน คือบรรดาผู้ที่ดำรงไว้ซึ่งการละหมาด และส่วนหนึ่งจากสิ่งที่เราได้ให้ เป็นปัจจัยยังชีพแก่พวกเขา พวกเขาก็บริจาค ชนเหล่านี้แหละพวกเขาคือผู้ศรัทธาอย่างแท้จริง โดยที่พวกเขาจะได้รับ (เกียรติ) หลายชั้น ณ พระเจ้าของพวกเขา และจะได้รับการอภัยโทษ และปัจจัยยังชีพอันมากมาย”

(อัล-อันฟาล อายะฮฺที่ 2-4)

ความหมายของผู้ศรัทธาที่ได้กล่าวในสุราระนี้คือ

- 1 บุคคลที่เมื่ออายะฮฺอัลกุรอานได้ถูกอ่านแก่เขาแล้วอิหม่ามของเขานั้นจะเพิ่มขึ้น
- 2 บุคคลที่มอบหมายทุกสิ่งทุกอย่างให้แก่อัลลอฮฺ ﷻ โดยไม่ยอมพึ่งพาผู้ใด

3 บุคคลที่ดำรงไว้ซึ่งการละหมาดอย่างครบสมบูรณ์ทุกรูปลักษณะของการละหมาดทั้งภายนอกและภายใน

4 บุคคลที่ยอมจ่ายชะกาต จากทรัพย์สินสมบัติที่อัลลอฮฺประทานให้แก่เขาด้วยการขวนขวายของเขา

ทั้งหมดนี้คือความหมายของผู้ศรัทธาที่สมบูรณ์แบบ หากผู้ใดที่ไม่มีคุณลักษณะเหล่านี้อยู่ในตัวย่อมจะไม่ถูกขนานนามว่าผู้ศรัทธาที่สมบูรณ์ (Ibn. Kathīr, n.d.: 551-552)

สัยยิดคุฎบ (Saiyid Qutb ,1992: 1474-1477) ได้อธิบายความหมายของผู้ศรัทธาในอายะฮฺนี้ไว้ในหนังสือของท่าน Fi dīlāl al-Qurān ซึ่งมีเนื้อหาสรุปได้ดังนี้คือในอายะฮฺนี้ได้บ่งชี้ให้เห็นถึงคุณลักษณะของผู้ศรัทธาที่สมบูรณ์แบบที่สุดคือ

1 บุคคลที่มีหัวใจพร้อมที่จะเพิ่มความศรัทธาอยู่เสมอเมื่อคัมภีร์ของอัลลอฮฺถูกอ่านขึ้น และจะเพิ่มความเชื่อมั่นในอัลลอฮฺ ﷻ ยิ่งขึ้นไปอีก เพราะหัวใจของมุอฺมินนั้นเป็นหัวใจที่บริสุทธิ์ ใส สันติ และสามารถที่จะเชื่อมโยงกับอัลกุรอานได้โดยไม่มีสิ่งกีดขวางใด ๆ ทั้งสิ้น ดังนั้นเมื่ออายะฮฺอัลกุรอานถูกอ่านให้แก่หัวใจของมุอฺมินนั้นอิหม่านก็จะเพิ่มขึ้น ดังที่มีบรรดาเศาะหาบะฮฺบางท่านได้กล่าวว่า “พวกเรานั้นอิหม่านเข้ามาในหัวใจก่อนที่อัลกุรอานจะถูกประทานลงมา”

2 บุคคลที่ดำรงไว้ซึ่งการละหมาด ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงลักษณะภายนอกกว่ายอมรับต่อสิ่งที่หัวใจยอมรับศรัทธา การปฏิบัติละหมาดที่เข้าอยู่ในความหมายของผู้ศรัทธาที่แท้จริงนั้นคือละหมาดด้วยแรงศรัทธา และความเข้าใจ

3 บุคคลที่ยอมจ่ายทรัพย์สินที่ขวนขวายหามาได้ซึ่งถือว่าเป็นการให้มาจากอัลลอฮฺ ﷻ คือการจ่ายชะกาต ทั้งสามประการดังกล่าวนี้คือความสมบูรณ์ของอิหม่านที่แท้จริง

อายะฮฺที่สอง พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้ดำรัสไว้ว่า

﴿ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ ؕ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ ؕ أُولَٰئِكَ هُمُ الصّٰدِقُونَ ﴾

(15)

ความว่า : แท้จริงศรัทธาชนที่แท้จริงนั้น คือบรรดาผู้ศรัทธาต่ออัลลอฮฺ และเราะสูลของพระองค์ แล้วพวกเขาไม่สงสัยเคลือบแคลงใจ แต่พวกเขาได้เสียสละต่อผู้คืนรน

ด้วยทรัพย์สินสมบัติของพวกเขา และชีวิตของพวกเขาไปในหนทางของอัลลอฮฺ จน
เหล่านั้นแหละคือบรรดาผู้สัตย์จริง

(อัลกุฎร้อต :15)

ความหมายของผู้ศรัทธาที่สมบูรณ์ที่ได้กล่าวไว้ในอายะฮ์นี้คือ

ผู้ศรัทธาที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺ ﷻ โดยไม่มีความเคลือบแคลงสงสัยในหลักการเชื่อมั่น
ต่อพระองค์ ขอมสละทรัพย์สินสมบัติและชีวิตในหนทางของพระองค์อัลลอฮฺ ﷻ (Ibn kathīr, nd : 368)

ชัยยิดคุฎบ ⁽¹⁾ (Sayyid Qutb,1992: 6/3349-3350) ได้อธิบายความหมายของผู้
ศรัทธาในอายะฮ์นี้ไว้ในหนังสือของท่าน Fīdhilālī al-Qurān ซึ่งมีเนื้อหาสรุปได้ดังนี้คือ

1 การศรัทธาต่ออัลลอฮฺ ﷻ และเชื่อมั่นต่อพระองค์ด้วยจิตใจที่ไร้ความเคลือบแคลงใด ๆ
ทั้งสิ้น ไม่มีความสับสนในความรู้สึกละแฉงและจิตสำนึกแห่งการเป็นมุสลิมที่ศรัทธาต่อพระองค์อย่างแท้จริง

2 บรรดาผู้ที่เสียสละในหนทางของอัลลอฮฺ ﷻ ด้วยทรัพย์สินสมบัติและชีวิตของพวกเขาใน
อายะฮ์นี้ได้ชี้ให้เห็นถึงความหมายของผู้ศรัทธาที่บ่งบอกถึงการมีความศรัทธาต่ออัลลอฮฺอย่างแท้จริง

หัวใจของมนุษย์เมื่อได้ลิ้มรสของอิหม่านที่แท้จริงแล้วนั้นจะมีความสงบและมั่นคงซึ่ง
สามารถที่จะผลักดันให้อวัยวะส่วนอื่น ๆ ภายนอกได้แสดงออกตามแรงศรัทธาที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน
หัวใจเพื่อจะนำชีวิตของมุสลิมให้ดำเนินไปบรรลุถึงผลของการศรัทธาที่มีต่อพระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ใน
ความเป็นจริงของชีวิตในโลกคุณาแห่งนี้ หากกระหว่างวิถีชีวิตประจำวันและความศรัทธาที่มีอยู่ภายใน
หัวใจนั้นไม่สอดคล้องกันก็เป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นว่าความศรัทธาที่มีอยู่นั้นเป็นความศรัทธาที่จอมปลอม
และความศรัทธาที่จอมปลอมนี้จะขัดแย้งกันอยู่เสมอกับความหมายของผู้ศรัทธาที่ได้ถูกกล่าวไว้ในอัลกุ
รอ่าน

ในอายะฮ์นี้เช่นเดียวกันได้บ่งชี้ให้เห็นถึงความหมายของผู้ศรัทธาที่แท้จริงที่มีอยู่ใน
กลุ่มชนรุ่นก่อนที่พวกเขาได้แสดงให้เห็นเป็นภาคปฏิบัติโดยยอมเสียสละทรัพย์สินสมบัติและชีวิตของพวกเขา

(1) ชื่อ Sayyid Qutb bin Ibrāhīm ปราชญ์ชาวอียิปต์เกิดในจังหวัด อัสชูฏ ปี1906 จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยไคโร ปี1934 เป็นอาจารย์
สอนวิชาภาษาอาหรับ และทำงานในกระทรวงศึกษาธิการของอียิปต์ ปี 1948-1951 เป็นตัวแทนของรัฐบาลอียิปต์ไปศึกษาดูงานเกี่ยว
ระบบการจัดการเรียนการสอนในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อกลับมาที่พ่ายามที่จะเปลี่ยนแปลงระบบการเรียนการสอนในอียิปต์จาก
ของชาติตะวันตกเป็นของอิสลาม และท่านมีความขัดแย้งกันอย่างมากในเรื่องของแนวคิดอิสลามกับผู้นำของอียิปต์ในขณะนั้น
จนกระทั่งท่านถูกจำคุกและถูกตัดสินประหารชีวิตด้วยการแขวนคอในปีคศ. 1956 ผลงานทางวิชาการของท่านมีอยู่มากมาย มีทั้ง
หนังสืออรรถาธิบายอัลกุรอ่านคือ Tafsīr Fī dīlāl al-Qurān และหนังสือแนวคิดอิสลาม เช่น หนทางสู่หลักชัย, นี้คือ
อิสลาม,อิสลามและสันติภาพสากลและอีกมากมาย(Khairu al-Dīn al-Zereklīy,1986:147-148)

เขาในหนทางของอัลลอฮ์เพื่อเป็นการประกาศให้เห็นถึงหัวใจที่สว่างไสวด้วยความศรัทธาที่สามารถ
 ต้องให้เห็นถึงชีวิตจริงของผู้ศรัทธาและความขัดแย้งต่อวิถีชีวิตของญาฮิลียะฮ์ซึ่งไม่สามารถที่จะเข้ากัน
 ได้จึงมีการปะทะกันอยู่เสมอจนกระทั่งรัศมีของความศรัทธานั้นสามารถแผ่ขยายครอบคลุมวิถีชีวิต
 ของญาฮิลียะฮ์และเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของมนุษย์ไปสู่ความศรัทธาที่แท้จริง ในตอนสุดท้ายของอายะฮ์
 ที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงตรัสไว้ว่า ﴿ 》 ความว่า: “ชนเหล่านั้นแหละคือ
 บรรดาผู้สัตย์จริง” หมายถึงสัตย์จริงในเรื่องของหลักการยึดมั่นต่ออัลลอฮ์ เมื่อพวกเขาบอกว่าพวกเขา
 คือผู้ศรัทธาที่แท้จริง ก็จะต้องให้ชีวิตจริงประจำวันและความรู้สึกในหัวใจนั้นสอดคล้องกับวิถีชีวิตที่
 อิสลามต้องการ

อายะฮ์ที่สาม พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้มีพระดำรัสไว้ว่า

﴿ وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ
 الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ
 سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ 》

(71 :)

ความว่า: “บรรดามุอิมินชาย และบรรดามุอิมินหญิง บางส่วนของพวกเขาต่างเป็นผู้
 ช่วยเหลืออีกบางส่วน ซึ่งพวกเขาจะใช้ให้ปฏิบัติในทางที่ชอบและห้ามปรามในสิ่ง
 ไม่ชอบ และพวกเขาดำรงไว้ซึ่งการละหมาดและจ่ายซะกาต และภักดีต่ออัลลอฮ์ และ
 เราะฮ์ของพระองค์ ชนเหล่านี้แหละอัลลอฮ์จะทรงเอ็นดูเมตตาแก่พวกเขา แท้
 จริงอัลลอฮ์นั้นเป็นผู้ทรงเดชานุภาพผู้ทรงปรีชาญาณ”

(อัต-เตาบะฮ์ : 71)

ความหมายของผู้ศรัทธาที่ได้กล่าวไว้ในสุเราะฮ์นี้คือ

- 1 ต้องให้ความช่วยเหลือปรองดองซึ่งกันและกัน ดังที่ท่านนบีได้ทรงตรัสไว้ว่า
 ))
 ((
 (456 : 2000 ⁽¹⁾)

(1) ชื่อ Abu Abdullah Muhammad Bin Ismā'īl bin Ibrāhīm al-Bukārīy เกิดที่เมืองบุคอรอในปี ฮศ. 194 เริ่มศึกษาหา

ความว่า : “รายงานจากอาบีมุซา จากท่านนบี ﷺ ได้ทรงตรัสไว้ว่า “ผู้ศรัทธากับผู้ศรัทธาด้วยกันนั้นเปรียบเหมือนอาคาร (ที่ถูกสร้างขึ้น) ต่างก็ยึดตรึงซึ่งกันและกัน”

(al-Bukhāriy, 2000 : 456)

อีกหะดีษหนึ่งที่ท่านนบีได้ทรงตรัสไว้ว่า

))

((

(4685 : 1994   5552 : 2000   )

ความว่า : “จากนุอมานอิบนุบาชิร กล่าวว่า ท่านเราะสูล ﷺ ได้ทรงตรัสไว้ว่าอุปมาบรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลายในเรื่องของความรักใคร่ปรองดองกันและการมีเมตตาต่อกันนั้นอุปมัยดังเรือนร่างเดียวกันเมื่อส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกายได้เจ็บป่วยลงส่วนอื่นๆ ก็ป่วยตามและอดหลับอดนอนไปด้วย”

(al- Bukhāriy , 2000 : 5552 , Muslim , 1994 : 4685)

จากหะดีษทั้งสองที่กล่าวมาข้างต้นนั้นต้องการที่จะบ่งชี้ถึงความปรองดองซึ่งกันและกันที่มีอยู่ในสังคมของผู้ศรัทธาสามารถที่จะบ่งชี้ถึงความหมายของการศรัทธาที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ระบุไว้ในอายะฮ์นี้ได้โดยไม่มีข้อโต้แย้งใดๆทั้งสิ้น

2 ต้องตั้งใช้กันในเรื่องของความดีและห้ามปรามในเรื่องของความชั่ว ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

ความรู้และท่องจำหะดีษตั้งแต่เยาว์วัย ตอนอายุได้ 10 ปีสามารถที่จะวินิจฉัยสายรายงานหะดีษต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เมื่ออายุได้ 16 ปีท่านสามารถที่จะท่องจำ หนังสือของ Ibn. Mubārak และของ al-Wāqia‘ ได้ทั้งหมด หลังจากนั้นท่านก็ได้เดินทางไปมกกะฮ์พร้อมกับพี่ชาย ชื่อ อะฮฺมัด และมารดาเมื่อทำหัจญ์เสร็จท่านให้มารดาและพี่ชายเดินทางกลับบ้าน ส่วนตัวท่านก็เริ่มศึกษาหาวิชา ความรู้ต่อที่เมืองมกกะฮ์ เมื่ออายุได้ 18 ปีท่านได้แต่งหนังสือประวัติศรของเศาะหะบะฮ์ และดาบีอินได้ไม่ว่าจะระบุชื่อผู้ใดท่านสามารถที่จะบอกถึงประวัติของคนนั้นได้อย่างแม่นยำ ท่านได้เดินทางเพื่อแสวงหาความรู้เรื่องหะดีษ จากนักปราชญ์ทุกหัวเมืองเริ่มจาก เมือง คอรอซาน อีรัก แบกแดด อียิปต์ ซามและแคว้น ทิญาซ ได้ศึกษาจากอาจารย์รวมทั้งหมดแล้ว หนึ่งในพันกว่าคน และทุก ๆ คนนั้น ท่านสามารถจดจำสายรายงานได้ทั้งหมด ท่านได้ท่องจำหะดีษที่สอหีเยะได้ทั้งหมด หนึ่งในแสน หะดีษ และที่ไม่สอหีเยะอีกสองแสน หะดีษ ท่านได้แต่งหนังสือไว้มากมายและที่โด่งดังในโลกมุสลิมทั้งหมดก็คือหนังสือ สอหีเยะ อัลบุคคอรีย ท่านได้รับฉายานามว่า ผู้นำแห่งนักหะดีษทั้งหมด ท่านเสียชีวิตในปี ฮศ. 256 รวมอายุของท่านแล้วได้ 62 ปีเศษ. (Abd.Mahdee Bin Abd.Kadir Bin Abd.Hādiy,1998 : 218-223)

﴿ وَلَتَكُنَّ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴾

(104 :)

ความว่า : “และจงมีขึ้นจากพวกเจ้า ซึ่งคณะหนึ่งที่จะเชิญชวนไปสู่ความดี และใช้ให้กระทำการที่ชอบ และห้ามมิให้กระทำการที่มีชอบ และชนเหล่านี้แหละพวกเขาคือผู้ได้รับความสำเร็จ”

(อายะฮ์ที่104)

3 ต้องดำรงไว้ซึ่งการละหมาด และการจ่ายซะกาต หมายถึงการทำการกักต้ออัลลอฮ์ พร้อมกับการทำความดีต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

4 ต้องกักต้ออัลลอฮ์และเราะฮ์ฮ์ของพระองค์ ในสิ่งที่พระองค์ทรงสั่งใช้และละเว้นในสิ่งที่พระองค์ทรงสั่งห้าม

เมื่อผู้ศรัทธาเข้าใจและปฏิบัติตามความหมายดังกล่าวข้างต้นแล้ว เขาก็จะเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับความสะดวกจากเอกองค์อัลลอฮ์ ﷻ (Ibn Kathīr, n.d.: 115)

อายะฮ์ที่ 162 พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ดำรัสไว้ว่า

﴿ ... وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَٰئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴾

(162 :)

ความว่า “...และบรรดาผู้ที่ศรัทธานั้น พวกเขายอมศรัทธาต่อสิ่งที่ถูกประทานลงมาแก่เจ้า และสิ่งที่ถูกประทานลงมาก่อนก่อนเจ้า และบรรดาผู้ที่ดำรงไว้ซึ่งการละหมาด และบรรดาผู้ที่ชำระซะกาต และบรรดาผู้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ และวันอาคีเราะฮ์ ชนเหล่านั้นแหละ เราจะให้แก่พวกเขาซึ่งรางวัลอันใหญ่หลวง”

(อัน-นีสาดู : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 162)

ความหมายของผู้ศรัทธาในอายะฮ์นี้พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงบอกกล่าวไว้ว่าคือ

1 ต้องเป็นผู้ที่ทรงความรู้ เมื่อเขาผนวกเข้าระหว่างความรู้ที่เขามีอยู่กับความรู้ที่เรียนรู้จากคำสอนของอิสลาม ซึ่งทั้งสองประการนี้จะนำพามนุษย์ไปสู่ความศรัทธาที่แท้จริงต่อศาสนาของอัลลอฮ์ ﷻ

2 ต้องศรัทธาต่อสิ่งที่ถูกประทานลงมาให้แก่เขาและแก่กลุ่มชนก่อนจากเขา

3 ต้องเป็นผู้ที่ดำรงไว้ซึ่งการละหมาด

4 ต้องศรัทธาต่อวันอาคีเราะฮ์

ทั้งหมดสี่ประการนี้หากมุสลิมทุกคนเข้าใจในความหมายที่แท้จริงและพร้อมก็นำมาปฏิบัติในชีวิตของเขาแน่นอนเขาก็จะเป็นมุสลิมที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์อย่างแท้จริง

(Sayyid Qutb, 1992: 804)

อายะฮ์ที่ห้า พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ดำรัสไว้ว่า

﴿ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ... ﴾

(62 :)

ความว่า: แท้จริงบรรดาผู้ศรัทธา (ที่แท้จริง) นั่นคือ บรรดาผู้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ และเราะสูลของพระองค์...

(อันนุร : ส่วนหนึ่งอายะฮ์ที่ 62)

อายะฮ์นี้ ความหมายของผู้ศรัทธาหมายถึง ผู้ที่ศรัทธาต่อพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ และต่อเราะสูลของพระองค์ เพราะการศรัทธาต่ออัลลอฮ์และเราะสูลนั้นเป็นที่มาของหลักการศรัทธาในข้ออื่น ๆ ทั้งหมด หากการศรัทธาต่ออัลลอฮ์และเราะสูลนั้นสมบูรณ์แบบย่อหมายถึงว่าคุณคนผู้นั้นมีความสมบูรณ์ในอิหม่านของตน เพราะที่มาของอิหม่านทั้งหมดในข้ออื่น ๆ เช่นการศรัทธาต่อบรรดามะลาอิกัต ต่อวันฟื้นคืนชีพ ต่อวันแห่งการตอบแทนผลกรรมของมนุษย์ที่ได้กระทำไว้ตอนที่มีชีวิตอยู่ในโลกคุณยານี้ การศรัทธาต่อการกำหนดศภาวะแห่งความดีและความชั่วว่ามาจากอัลลอฮ์ และอื่น ๆ อีกมากมายที่มาจากอัลลอฮ์ ที่เกี่ยวกับเรื่องของหลักการศรัทธา โดยเราะสูลนั้นเป็นผู้นำมาสั่งสอนแก่ประชาชาติของตน ดังนั้นความหมายของผู้ศรัทธาในอายะฮ์นี้ก็คือนุคคลที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์และเราะสูลของพระองค์

2.4 ความหมายของผู้ศรัทธาที่กล่าวไว้ในอัล-หะดีษ

ในหะดีษของท่านนบี ﷺ ได้พูดถึงเรื่องราวของผู้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ ไว้อย่างมากมาย เป็นการบ่งบอกถึงความสำคัญของการศรัทธาของมุสลิมที่มีต่ออัลลอฮ์ ﷻ ผู้เป็นพระเจ้าของเขา เพราะการศรัทธานั้นเป็นสิ่งที่ชี้ชะตาของมุสลิมทั้งในโลกนี้และโลกหน้าเพราะหากผู้ใดที่ไม่มีศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ แล้วเขาก็จะพบกับความขาดทุนในชีวิตของเขา ส่วนหะดีษที่จะยกตัวอย่างถึงความหมายของผู้ศรัทธาไว้นั้นมีดังนี้

หะดีษที่หนึ่ง ท่านนบี ﷺ ได้ทรงตรัสไว้ว่า
 :
 :
 ((...
 (5 : 1994 50 : 2000)

ความว่า “จากอาบีสุรเราะฮ์ (ขอความเมตตาของอัลลอฮ์จงประสบแก่ท่าน) ได้กล่าวว่า วันหนึ่งในขณะที่ท่านนบี ﷺ ได้ยืนอยู่เบื้องหน้าของเหล่าเศาะหาบะฮ์ ขณะนั้นเองได้มีชายคนหนึ่งปรากฏกายขึ้นพร้อมกับถามท่านนบีว่า อะไรคือการศรัทธา? ท่านนบีก็ตอบว่า ความศรัทธานั้นคือ จะต้องศรัทธาต่ออัลลอฮ์ต่อบรรดามะลาอิกะฮ์ต่อคัมภีร์ของพระองค์ ต่อการกลับไปหาพระองค์ต่อบรรดาเราะสูฮ์ของพระองค์ และจะต้องศรัทธาการพินกันชีพในวันอาคีเราะฮ์”

(al- Bukhāriy, 2000 : 50 , Muslim, 1994 : 5)

ในหะดีษบทนี้เป็นการสอนให้รู้ถึงความหมายของผู้ศรัทธา โดยผู้สอนนั้นคือมะลาอิกะฮ์ญิบรีลที่มาหาท่านนบี ด้วยการถามถึงความหมายของการศรัทธาและท่านนบีก็ได้อธิบายมาเป็นข้อๆ ในแต่ละข้อนั้นต่างก็มีความสำคัญและไม่สามารถแยกออกจากกันได้ โดยเริ่มจากการศรัทธาต่ออัลลอฮ์ที่มาเป็นประการแรกเพราะอัลลอฮ์นั้นคือผู้สร้างดูแลทุกสิ่งทุกอย่างบนโลกนี้ผู้ให้มนุษย์ได้มีชีวิตอยู่ ผู้ให้ปัจจัยยังชีพแก่มนุษย์และผู้ที่จะทำให้มนุษย์นั้นตายไปจากโลกนี้และจะไปพบกับอีกโลกหนึ่งนั่นคือโลกของอาคีเราะฮ์ซึ่งเป็นโลกสุดท้ายของมนุษย์ และในหะดีษบทนี้ท่านนบีได้บอกแก่ชายคนนั้นถึงการศรัทธาข้อสุดท้ายคือต่อวันพินกันชีพมาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อต้องการที่จะตัดสินใจถึงผลการกระทำของ

ทุกคนที่กระทำเอาไว้ในตอนที่ใช้ชีวิตอยู่บนโลกนี้หากใครทำดีก็จะได้รับผลตอบแทนที่ดีหากใครทำชั่วก็จะต้องถูกตัดสินอย่างยุติธรรมโดยพระองค์อัลลอฮ์ผู้ทรงยุติธรรมที่สุด

หะดีษที่สอง ท่านนบี ﷺ ได้ทรงตรัสไว้ว่า

((
(56 : 1994)

ความว่า : จากอับบาส อิบน์ อับดุลมุฏฏอลิบ ⁽¹⁾ กล่าวว่า “บุคคลที่จะได้ลิ้มรสของการศรัทธา (ที่แท้จริง) นั่นคือ ผู้ที่ยินยอมน้อมรับให้อัลลอฮ์นั้นเป็นผู้อภิบาลของเขา และอัลอิสลามนั้นเป็นศาสนาของเขา และนบีมุฮัมมัดนั้นเป็นเราะสูลของเขา”

(Muslim, 1994 : 56)

จากความหมายของหะดีษนี้ชัดเจนมากที่จะบอกแก่มวลมนุษย์ทั้งหลายว่าหากต้องการที่จะเป็นผู้ศรัทธาที่แท้จริงถูกต้องตามความหมายที่แท้จริงและจะได้ลิ้มรสแห่งความศรัทธาได้นั้นจะต้องยอมรับในประการที่กล่าวมาหากเขาไม่ยอมรับยอมหมายถึงเขานั้นมิใช่ผู้ศรัทธาที่แท้จริง

หะดีษที่สาม ท่านนบี ﷺ ได้ทรงตรัสไว้ว่า

((
(70 : 1994 14 : 2000)

ความว่า : “จากอานัสเป็นมาลิก ⁽¹⁾ (ขอความเมตตาจากอัลลอฮ์จงประสบแด่ท่าน) ได้กล่าวว่า ท่านเราะสูล ﷺ ได้ทรงตรัสไว้ว่า “จะไม่มี ความศรัทธา (ที่สมบูรณ์) แก่บุคคล

(1) ชื่อ Abbās Ibn. Abd. al-Muttālib Ibn. Hāshim al-Quraishiy มีศักดิ์เป็นลุงของท่านนบี มารดาของท่าน ชื่อ Nātilah bt. Jinab ได้เกิดก่อนท่านนบีสองปี เคยร่วมการให้สัตยาบันพร้อมกับบรรดาศอหาบะฮ์ ที่ อัล อักกอบะฮ์ พร้อมกับชาวอันศ็อรทั้งหลาย เข้ารับอิสลามก่อนวันเปิดเมืองมักกะฮ์ได้นาน และได้เดินทางร่วมกับท่านนบีในวันเปิดเมืองมักกะฮ์ และวันสงครามฮุนัย. ท่านเสียชีวิตที่มาดีนะฮ์ปีที่ 32 ฮศ. (Ibn.Hajar, 1907: 271)

(1) ชื่อ Anas Ibn. Malik Ibn. al-Nad īr al-Ansariy al-Najāshiy ได้สมญานามว่า อานู อามิร มารดาชื่อ Ummi Sulaim เมื่ออายุได้ สิบขวบ มารดาของท่านได้พาไปหาท่านนบี และมอบอานัสไว้เพื่อคอยรับใช้ต่อท่านนบี ได้เข้าร่วมสงคราม บัรฺร พร้อมกับท่านนบี และอีกหลายสงครามรวมได้ประมาณ 8 ครั้งด้วยกัน ท่านนบีเคยขอคูหาให้แก่อานัส เพื่อให้เขาเฝ้าราย และมีลูกหลานมากมาย ปรากฏว่าผลไม้ในสวนของอานัส ออกผลปีละสองครั้ง และท่านมีลูกทั้งหมด 125 คน ท่านเสียชีวิตในปี 93 ฮศ. ที่มาดีนะฮ์ รวมแก่อายุ

“ใจจนกว่าเขาจะรักฉันมากกว่าลูกๆและบิดามารดาของเขา และมากกว่ามนุษย์ทั้งหลาย”

(al- Bukhāriy, 2000 : 14 , Muslim, 1994 : 70)

ในหะดีษบทนี้ชี้ให้เห็นว่าความหมายของคำว่าความรักที่มีความศรัทธาที่สมบูรณ์นั้นจะต้องแสดงความรักที่มีต่อท่านนบีนั้นออกมามากกว่าผู้อื่นทั้งสิ้นถึงแม้ว่าจะเป็นบิดามารดาผู้บังเกิดเกล้าหรือลูกในไส้ของตัวเองเพราะเรื่องของการศรัทธานั้นจะต้องเอาท่านนบีมาเป็นแบบอย่าง อย่านำผู้อื่นนั้นอยู่เหนือท่านนบี

สัญญาติญาณของมนุษย์นั้นจะต้องรักใคร่บุคคลที่มีความใกล้ชิดกับตัวเองโดยเริ่มจากบิดามารดาญาติพี่น้องของตัวเองตลอดจนเครือญาติที่มีความใกล้ชิดต่อกันแต่เมื่อมนุษย์รู้จักอิสลามและนำเรื่องของการศรัทธาต่ออัลลอฮุมาเป็นทางนำในการดำเนินชีวิตแล้วความสัมพันธ์ทางเครือญาตินั้นจะต้องรองเป็นอันดับสองจากความสัมพันธ์ทางด้านการศรัทธา ท่านนบีนั้นเป็นผู้นำทางด้านการศรัทธา เมื่อศรัทธาชนทั้งหลายที่ต้องการจะมีความสมบูรณ์แบบในเรื่องของการศรัทธาเขาจะต้องเชื่อฟังและรักใคร่ต่อท่านนบีมากยิ่งขึ้นกว่าผู้อื่นใดทั้งสิ้น

หะดีษที่สี่ ท่านนบี ﷺ ได้ตรัสไว้ว่า

" :))

((

(74 : 1994)

ความว่า : จากอาบีฮูรอัยเราะฮฺ(ขอความเมตตาจากอัลลอฮฺจงประสบแก่ท่าน) ได้กล่าวว่า ท่านเราะฮฺลุล ﷺ ได้ตรัสไว้ว่า “ผู้ใดที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺและวันอาคีเราะฮฺ เขาจงพูดในสิ่งที่เป็นความดีหรือให้หนึ่งเสียและผู้ใดที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺและวันอาคีเราะฮฺ เขาจงให้เกียรติต่อเพื่อนบ้านของเขา และผู้ใดที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺและวันอาคีเราะฮฺ เขาจงให้เกียรติต่อแขกของเขา”

(Muslim, 1994 :74)

ในหะดีษบทนี้ได้บอกถึงความหมายของผู้ที่มีความศรัทธาต่ออัลลอฮ์และวันอาคีเราะฮ์ นั่นคือบุคคลที่พูดในสิ่งที่ดีมีประโยชน์และหากไม่สามารถที่จะพูดในสิ่งที่ดีได้นั้นก็ให้นิ่งเงียบเสียเพราะ คำพูดเมื่อผู้พูดได้พูดออกไปแล้วนั้นจะมีผลสะท้อนกลับมาหาตัวผู้พูดเอง ในหะดีษบทนี้ท่านอิหม่าม ซาฟิอีย์ ได้อธิบายไว้ว่า “เมื่อท่านต้องการพูดก็จงคิดก่อนพูดหากเห็นว่าไม่เป็นการเสื่อมเสียก็จงพูด แต่หากว่าคำพูดนั้นจะนำความหายนะมาสู่ตัวผู้พูดก็จงนิ่งเสีย” (Muslim, 1994:295)

การให้เกียรติต่อเพื่อนบ้าน ต่อแขกที่มาเยือนนั้นเป็นบ่งบอกถึง ความหมายของผู้ศรัทธา อย่างแท้จริง เพราะท่านนบีได้กำชับให้ผู้ศรัทธาทุกคน ให้เกียรติต่อบุคคลทั้งสองประเภท ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญต่อพี่น้องมุสลิมด้วยกัน หากมีมุสลิมคนใดที่ไม่ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ก็แสดงว่าเขาผู้นั้น ไม่มีความสมมบูรณ์ในความศรัทธาที่มีอยู่ในตัวเอง ฉะนั้นการพูดในสิ่งที่ดี และการให้เกียรติต่อเพื่อน บ้านนั้นคือเขาผู้นั้นเป็นผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ อย่างแท้จริง (Muslim, 1994: 295-296)

หะดีษที่ห้า ท่านนบี ﷺ ได้ตรัสไว้ว่า

" :)

((

(104 : 1994)

ความว่า : “รายงานจากอาบิฮูร็อยเราะฮ์ (ขอความเมตตาจากอัลลอฮ์จงประสบแด่ ท่าน) ได้กล่าวว่า ท่านเราะฮ์ลุส ﷺ ได้ตรัสไว้ว่า ผู้ที่ทำการชินานั้นจะไม่ชินาหากว่าในขณะที่เขาชินาเขาเป็นผู้ศรัทธาที่แท้จริง (มุอฺมิน) และผู้ที่ลิกขโมยเขาจะไม่ขโมยหากว่าในขณะที่เขาขโมยนั้นเขาคือมุอฺมิน และผู้ที่คัมเกล้าเขาจะไม่คัมเกล้าหากในขณะที่เขาคัม นั้นเขาเป็นผู้ที่ศรัทธาอย่างแท้จริง”

(Muslim, 1994 : 104)

ในความหมายของผู้ศรัทธาอย่างแท้จริงที่กล่าวไว้ในหะดีษบทนี้นั้นคือการที่บุคคลคนหนึ่งยอมละทิ้งการชินา การขโมยทรัพย์สินของผู้อื่น การคัมเกล้า ในขณะที่เขามีโอกาสที่กระทำหรือมีอำนาจพอที่จะกระทำในสามประการดังกล่าว ย่อมหมายถึงเขาผู้นั้นเป็นผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ และต่อเราะฮ์

สุดของพระองค์ เพราะการกระทำทั้งสามประการนั้นเป็นความบาปที่ยิ่งใหญ่มากตามทัศนะของอิสลาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหล่านั้นท่านนบีได้กล่าวในหะดีษอื่นอีกว่าคือที่มาของความชั่วทั้งหมด การชินานั้นเป็นการทำลายศักดิ์ศรีเกียรติยศของตนเองและผู้หญิงคู่ชินาอีกทั้งเป็นการดูหมิ่นเหยียดหยามต่อวงศ์ตระกูลของผู้อื่นซึ่งเป็นเรื่องที่อิสลามห้ามอย่างเด็ดขาด

ดังนั้นความหมายของผู้ศรัทธาในหะดีษนี้คือผู้ที่ไม่ยอมปฏิบัติในสามประการที่ท่านนบีได้สั่งห้ามเอาไว้เป็นการเฉพาะในหะดีษที่ได้ยกมา

2.3 ความหมายของมุอฺมินตามทัศนะของอุลามาย

หลังจากที่ได้อธิบายความหมายมุอฺมินในอัลกุรอานและอัลหะดีษมาพอสมควรแล้ว ผู้วิจัยจะขอนำเสนอความหมายของมุอฺมิน ตามทัศนะของอุลามายนักปราชญ์

ทัศนะที่หนึ่ง

อิหม่าม สายยูฏี⁽¹⁾ (al-Sayūṭiy) ได้ให้ความหมายของมุอฺมินผู้ศรัทธาที่แท้จริงไว้ในหนังสือของท่าน (al-Dur al-Manthur) ในการอธิบายสุเราะห์ อัลมูมูน อายัตที่หนึ่งคือ บุคคลที่เป็นผู้ศรัทธาจริงในเรื่องเตฮิด การสร้างความเป็นหนึ่งเดียวของอัลลอฮ์ (al-Sayūṭiy 1990 : 4)

ในความหมายของมุอฺมิน ผู้ศรัทธาที่แท้จริงนั้นคือต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่น ยอมรับในความเป็นหนึ่งเดียวของอัลลอฮ์ หมายถึงจะต้องพึ่งพา ขอความช่วยเหลือ หรือได้ศรัทธาต่อผู้ใดนอกจากอัลลอฮ์เพียงผู้เดียว หากมีการศรัทธาต่ออัลลอฮ์บ้างต่อผู้อื่นบ้างไม่เรียกว่าเตฮิดแต่เรียกว่า **ชีริก** การมีภาคีต่ออัลลอฮ์ ดังนั้นบุคคลใดที่ยึดมั่นในอัลลอฮ์และไม่ภาคีต่อพระองค์บุคคลผู้นั้นคือ มุอฺมิน ผู้ศรัทธาที่แท้จริง

ทัศนะที่สอง

(1) ชื่อ Abu al-fadh Abd.al-Rahman Ibn.Kamal Abibakr bin Muhammad al-Hadhoriy al-Sayutiy เกิดในจังหวัด *อัสนญ* ประเทศอียิปต์เมื่อปี ฮศ. 849 ได้ติดตามบิดามารดาอยู่ในกรุงไคโร เมืองหลวงของอียิปต์ เริ่มศึกษาและท่องจำอัลกุรอานในวัยเด็กจากผู้เป็นบิดา เมื่ออายุได้ 5 ขวบ บิดาท่านได้เสียชีวิตท่านก็ได้ศึกษาต่อกับปราชญ์หลายท่านในสมัยนั้น เมื่ออายุได้ 8 ขวบสามารถท่องจำอัลกุรอานได้ทั้งหมด และนังสืออื่นๆอีกมากเช่น al-Umdah, Minhaj al-Fiqh, al-Uṣūl, และอื่น ๆ อีกได้เดินทางไปประเทศต่างๆเพื่อศึกษาหาวิชาความรู้ เช่น เมืองซาม ญินญาช เยเมน อินเดีย มุรอกโค. มีความชำนาญในหลายสาขาวิชาเช่น วิชา ดัฟชีร อัลกุรอาน วิชาอัลหะดีษ วิชาฟิสิกส์ ภาษาอาหรับ และประวัติศาสตร์ มีผลงานทางวิชาการมากมาย แต่งหนังสือมากมาย และในทุกสาขาวิชาที่มีความชำนาญ เสียชีวิตในปี ฮศ.911 ศพของท่านได้ฝังอยู่ที่ *อัสนญ* บ้านเกิดของท่านเอง (Jalal al-Din al-Sayutiy, 1999:71-75)

อะลาอฺ อัลดิน อัลดฆอซิน (Ala'al-Din al-Khazin) ได้ให้ความหมายของมุอิมินในหนังสือของท่าน Tafsir al- Khadhin ในการอธิบายอัครอาน สุเราะฮฺ อัลมุอิมินุน อายัฮฺที่หนึ่ง โดยนำคำพูดของ อิบน์อับบาส ว่า บรรดาผู้ที่แท้จริงต่อความเป็นหนึ่งของอัลลอฮฺ นั้นได้รับความสำเร็จ และได้พำนักอยู่ในสวรรค์ตลอดไป (Ala' al-Din al- Khadhin⁽²⁾ 1995: 317)

จากทัศนะของ อิบน์อับบาส ที่อิหม่ามอะลาอฺอัลดิน อัลดฆอซิน ได้นำมาอธิบายความหมายของมุอิมิน ผู้ศรัทธาที่แท้จริงนั้นได้เพิ่มความกว้างจากทัศนะที่หนึ่งคือ บรรดาผู้ที่แท้จริง ต่อความเป็นหนึ่งเดียวของอัลลอฮฺนั้นพวกเขาจะได้รับความสำเร็จ และได้พำนักอยู่ในสวรรค์ของอัลลอฮฺตลอดกาล เป็นการบงบอกถึงผลตอบแทนของการมุอิมิน ผู้ศรัทธาที่แท้จริงที่พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ จะประทานให้แก่เขาในวันกิยามะฮฺข้างหน้า.

ทัศนะที่สาม

อัลอะลูซียฺ (al-Alūsīy) ได้ให้ความหมายของมุอิมินผู้ศรัทธาที่แท้จริงในหนังสือ Rūh al-Ma'ni ว่า คือบุคคลที่แท้จริงในความรู้ที่ได้เรียนรู้มาจากศาสนาของอัลลอฮฺ ﷻ จากท่านนบี ﷺ เรื่องของเตาฮีด ความเป็นหนึ่งเดียวของอัลลอฮฺ ﷻ เรื่องการเป็นนบี เรื่องการรวมตัวหลังจากฟื้นคืนชีพอีกครั้งหนึ่งโดยใช้ร่างกายเดิมของมนุษย์ และเรื่องราวของการตอบแทนผลการกระทำของมนุษย์ ที่ที่ได้กระทำเอาไว้ในโลกนี้ (al-Alūsīy n.d.: 3)

ในทัศนะที่สามนี้ท่านอิหม่าม อัล อลูซียฺ ได้อธิบายความหมายของมุอิมิน ผู้ศรัทธาที่แท้จริงไว้กว้างกว่าที่ผ่านมาโดยครอบคลุมไปในเรื่องของวิชาพื้นฐานในศาสนาอิสลามที่เขาได้เรียนรู้มาจากท่านนบี จากเรื่องของเตาฮีด ความเป็นหนึ่งเดียวของอัลลอฮฺ ของเรื่องการเป็นนบี เรื่องการฟื้นคืนชีพอีกครั้งหนึ่งหลังจากที่ได้ตายไป เรื่องการไปรวมตัวกัน ณ. สถานที่แห่งหนึ่งที่อัลลอฮฺได้เตรียมเอาไว้ให้เพื่อทำการชำระบาป ที่มนุษย์ได้กระทำเอาไว้ในโลกนี้ และตอบแทนความดีแก่ผู้ที่กระทำ

(2) ชื่อ Abu al-Hasan Al'al-Din A'liy Bin Muhammad al-Khazin หนึ่งในบรรดานักอธิบายอัครอาน และนักหะดีษ. เกิดที่กรุงแบกแดด ในปี ฮศ.678 เริ่มทำการศึกษาในกรุงแบกแดด และต่อมาได้ย้ายไปศึกษาต่อ ณ ประเทศซีเรีย จากปราชญ์ผู้ทรงคุณวุฒิในสมัยนั้น เช่น Baha'al-Din, Ibn.al- 'Asākir และอื่นๆ อีกมากมาย. มีความรู้ในหลายสาขาวิชาโดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาอธิบายอัครอาน วิชาอัลหะดีษ ความรู้เกี่ยวกับอัครอานและ อัลหะดีษ วิชาฟิกฮฺ ภาษอาหรับ ประวัติศาสตร์และอื่นๆ อีกมากมาย ท่านได้ทำงานอยู่ที่โรงเรียน al-Samisatiyah ในตำแหน่งบรรณารักษ์ของห้องสมุดจนได้สมญานามว่า al-Khāzin หมายถึงผู้คอยควบคุมดูแลเรื่องหนังสือทั้งหมด ในปี ฮศ. 716 ท่านย้ายกลับไปประจำอยู่ที่ Halab (จังหวัดหนึ่งของซีเรีย) มีผลงานทางด้านวิชาการโดยแต่งหนังสือมากมายเช่น ด้านวิชาอัครอานคือหนังสือ Lubāb al-Ta'wil Fima'ni al-Tanzil และด้านอัลหะดีษ คือ 'Awdat al-Afham Fi Sharh al-Umdat al-Ahkām และอีกมากมาย และเสียชีวิตที่ Halab ในปี ฮศ.725.

ความดีเอาไว้ เรื่องของการตอบแทนผลกรรมแก่ผู้ที่ได้กระทำเอาไว้ในโลกนี้นั้น หากทำความดีก็จะได้เข้าสวรรค์ของอัลลอฮ์ ﷻ และหากทำความชั่วก็จะได้เข้าไปอยู่ในนรกของพระองค์ ดังที่พระองค์ได้มีพระดำรัสไว้ว่า

﴿ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۝ إِنَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ۝ جَزَاءُ هُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا... ﴾

(8-6 :)

ความว่า : แท้จริงบรรดาผู้ปฏิเสธ ศรัทธาในหมู่ อะฮ์ลุลกีตาบ (ชาวคัมภีร์) และพวกบูชาเจ็ดคนนั้นจะอยู่ในนรกญะฮันนัม พวกเขาเป็นผู้พำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล คนเหล่านั้น พวกเขาเป็นมนุษย์ที่ชั่วช้ายิ่ง แท้จริงบรรดาผู้ศรัทธา และประกอบความดีทั้งหลาย คนเหล่านั้นพวกเขาเป็นมนุษย์ที่ดียิ่ง การตอบแทนของพวกเขา ณ ที่พระเจ้าของพวกเขา คือ สวนสวรรค์ หลากหลาย อันสถาพร ณ เบื้องล่างของมันมีลำน้ำหลายสายไหลผ่าน พวกเขาเป็นผู้พำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล

(อัลบัยอินะฮ์ อายะฮ์ ที่ 6-8)

จากสามอายะฮ์นี้ พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้บอกอย่างชัดเจนว่าผลตอบแทนของชนสองกลุ่มในวันอาคีเราะฮ์นั้นต่างกันมาก ระหว่างสวรรค์ กับ นรก ซึ่งเป็นสถานที่ ๆ ต่างกันมากและเป็นการพำนักอยู่อย่างถาวรในนรกจะถูกลงโทษอย่างแสนสาหัสและตลอดไป ส่วนในสวรรค์นั้นจะได้รับความสุขที่ไม่สามารถจะเทียบได้ในโลกคุณยານี้ อัลกุอานได้กล่าวไว้อย่างมากมายในเรื่องของสวรรค์ นรก และการตอบแทนของชนทั้งสองกลุ่ม.

เรื่องของการกลับไปหาอัลลอฮ์ ﷻ ในวันฟื้นคืนชีพนั้นทุกคนจะต้องกลับไปหาด้วยร่างกายที่เป็นร่างเดิมที่เคยอยู่ในโลกคุณยานี้ ร่างที่มีความรู้สึก เมื่อได้รับการตอบแทนที่ดีจากพระองค์ หรือเมื่อถูกลงโทษเนื่องมาจาก ทำความผิด ดังที่พระองค์ อัลลอฮ์ ﷻ ได้มีพระดำรัสไว้ในเรื่องนี้ว่า

﴿ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصَلِّبُهُمْ نَارًا كَلَّمًا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بِدَلِّئِهِمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴾

(56 :)

ความว่า: “แท้จริงบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาต่อโองการทั้งหลายของเรานั้น เราจะให้พวกเขาเข้าไปในไฟนรก คราใดที่ผิวหนังของเขาสุข เราก็จะเปลี่ยนผิวหนังให้แก่พวกเขาใหม่ซึ่งมิใช่ผิวหนังเดิมเพื่อพวกเขาจะได้ลิ้มรสการลงโทษ แท้จริงอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงเดชานุภาพ ทรงปรีชาญาณ”

(อัน-นีสอาอ์ : 56)

ในอายะฮ์นี้พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ จะบอกถึงความจริงที่จะปรากฏแก่ผู้ปฏิเสธศรัทธาทั้งหลายต่อผลลัพท์ที่พวกเขาจะได้รับต่อไปข้างหน้าคือการลงโทษที่เจ็บทรมาร และพระองค์นั้นทรงมีความสามารถทรงปรีชาญาณ

ทัศนะที่สี่

อะฮ์มัด มุศฏอฟา อัลมะรอฆีย (Ahmad Musthāfa al-Maraghīy, n.d : 5/16)⁽¹⁾ ได้กล่าวไว้ในหนังสือของท่าน “Tafsīr al-Marāghiy” ในการอธิบายซูเราะฮ์ อัลมูมูน อายะฮ์ที่หนึ่งคือ ผู้ที่เชื่อมั่นในทุกอย่างที่มาจากพระผู้เป็นเจ้าของเขา โดยผ่านท่านนบีในเรื่องของความเชื่อมั่นในเรื่องการเป็นนบี เรื่องการฟื้นคืนชีพอีกครั้งหนึ่งหลังจากที่ได้ตายไปแล้ว และเรื่องของการตอบแทนต่อผลการกระทำต่างๆที่มนุษย์เคยได้กระทำไปในตอนที่มิมีชีวิตอยู่บนโลกคุณยา

ความหมายของมุอิมินผู้ศรัทธาที่แท้จริงในทัศนะที่สี่นี้ Ahmad Mustāfa ได้อธิบายไว้อย่างครอบคลุมและกว้างขวางมากก็จะต้องเชื่อมั่นยอมรับต่อทุกอย่างที่มาจากอัลลอฮ์ ﷻ หากว่าเชื่อมั่นในบางอย่างและปฏิเสธอีกบางอย่างนั้นเขามีผู้ศรัทธาที่แท้จริง ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้มีพระดำรัสไว้ในส่วนหนึ่งของซูเราะฮ์ อัลบะกะเราะฮ์ว่า

(1) มีชื่อว่า มุฮัมมัด มุศฏอฟา เป็น อัลมะรอฆีย เป็นชาวอียิปต์ เกิดเมื่อปี ฮ.ศ.1298 ตรงกับปี ค.ศ. 1881 มีความเชี่ยวชาญในวิชา วรรณคดีอาหรับและภาษาอังกฤษ เริ่มต้นการศึกษาในกรุงไคโรเป็นศิษย์ของมุฮัมมัดอัับดุลได้รับตำแหน่งเป็นอธิการบดีของมหาวิทยาลัยอัล-อัซฮัร และเป็นอธิการบดีสูงสุดของอียิปต์ ในปีค.ศ. 1908-1909 ถูกแต่งตั้งให้เป็นอธิการบดีสูงสุดของประเทศซูดานมีผลงานทางวิชาการมากมายเช่น ได้เขียนหนังสือ วรรณคดีอาหรับและได้แปล อัลกุรอานเป็นภาษาอังกฤษ และได้เสียชีวิตที่เมือง อัศกันคาร์ียะฮ์( ) ในประเทศอียิปต์เมื่อปี 1364 ตรงกับปี 1945.

﴿... أَفْتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَفْلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾

(87 :)

ความว่า : “...พวกเจ้าจะศรัทธาแต่เพียงบางส่วนของคัมภีร์และปฏิเสธอีกบางส่วน กระนั้นหรือ ดังนั้นสิ่งตอบแทนแก่ผู้กระทำเช่นนั้นจากพวกเจ้ามิใช่อื่นใดนอกจากความอับยศอดสูในชีวิตความเป็นอยู่ในโลกนี้เท่านั้น และในวันกิยามะฮฺ พวกเขาจะถูกนำกลับไปสู่การลงโทษอันกรรเจีย่ง และอัลลอฮ์นั้นจะไม่ทรงผลอในสิ่งที่พวกเจ้ากระทำกันอยู่”

(อัลบะกะเราะฮฺ : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 87)

ในอายะฮ์นี้นั้นพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้สัญญาไว้ว่าจะลงโทษอย่างแสนสาหัสสำหรับบุคคลที่ศรัทธาในบางเรื่องและละทิ้งในบางเรื่องหมายถึงการล้อเล่นกับบทบัญญัติที่เป็นสังฆกรรมจากอัลลอฮ์ ﷻ ที่ได้ประทานมาให้แก่นุญญ์ทุกคนปฏิเสธในเรื่องความเป็นหนึ่งเดียวของอัลลอฮ์ ﷻ เรื่องของการเป็นบิจากบุคคลที่พระองค์ได้ทรงคัดเลือกมาจากมนุษยธรรมดาให้รับสาส์นจากพระองค์ เพื่อนำมาปฏิบัติตามและเผยแพร่ต่อผู้อื่น

เรื่องการพินคินชิพอีกครั้งหนึ่ง ก็เป็นเรื่องที่มาทำลายความศรัทธาต่อมนุษยทั้งหมด เพราะคนที่อัลลอฮ์เลือกให้เป็นบินั้นมาจากคนธรรมดาทั่วไป เพื่อรับสาส์นจากอัลลอฮ์แล้วก็นำไปเผยแพร่แก่ญาติพี่น้องที่ใกล้ชิด ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากที่จะทำให้บุคคลเหล่านั้นยอมรับในสาส์นที่ตัวเองนำพามา ดังนั้นบุคคลเหล่านั้นเลยเลือกในสิ่งที่ตัวเองเห็นว่าง่ายค้ายก็รับเอาไป และละทิ้งในส่วนอื่นที่ไม่สอดคล้องกับอารมณ์ความต้องการของตน จนกระทั่งมีบางครั้งที่ชนผู้ปฏิเสธศรัทธาได้ร้องขอจากบิของพวกเขาว่าให้อัลลอฮ์ส่งมะลาอิกัตมาเป็นบิแล้วพวกเขาก็จะยอมปฏิบัติตามทุกอย่าง แต่ทั้งหมดนั้นเป็นเพียงข้ออ้างเท่านั้น เมื่อหัวใจของเขาไม่ศรัทธาแล้วไม่ว่าผู้ใดจะมาเผยแพร่พวกเขาก็จะไม่ยอมรับ

เรื่องของการพินคินชิพหลังจากที่มนุษยได้กลายเป็นคินไปแล้วก็เป็นเรื่องของการศรัทธาในคำสอนที่มาจากอัลกุรอานและอัลหะดีษ ส่วนเหตุการณ์ที่เป็นจริงนั้นยังไม่เกิดขึ้น มันก็เป็นอีกเรื่องที่จะมาตัดสินความศรัทธาของแต่ละคนว่าจะอยู่ในขอบข่ายของผู้ที่ศรัทธาอย่างแท้จริงหรือว่าศรัทธาแบบจอมปลอม ในอัลกุรอานได้พูดเชิงเปรียบเทียบเช่น การยกตัวอย่างแผ่นดินที่ไม่มีพืชพันธ์

ต่าง ๆ ออกเสียงขึ้นมาว่าเป็นแผ่นดินที่ตายไปแล้ว และเมื่อพระองค์ได้ทรงให้มีน้ำฝนลงมาจากฟ้าแล้ว ก็จะเห็นว่าพืชพันธุ์ต่าง ๆ ก็เจริญงอกงามสมบูรณ์ จึงเปรียบเทียบกับมนุษย์เมื่อตายไปแล้วก็เป็นเรื่องที่ยังตายยิ่งนักสำหรับอัลลอฮ์ ﷻ ที่จะให้สิ่งที่ตายไปแล้วฟื้นขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง

เรื่องการตอบแทนผลการกระทำของแต่ละคนนั้นก็เป็นเรื่องที่สำคัญมากหากผู้ใดไม่เชื่อมั่นศรัทธาในเรื่องนี้แล้วเขาก็มิใช่มุฮัมมิดผู้ศรัทธาที่แท้จริงที่อิสลามต้องการ

ทัศนะที่ห้า

วะฮะบะฮ์ อัลซุฮัยลียฺ(Wahbah al-Zuhailiy) ได้กล่าวไว้ในหนังสือของท่าน “Tafsir al-Mumir” ในการอธิบายซูเราะฮ์ อัลมุอุมินุน อายัตที่หนึ่งคือ ผู้ที่เชื่อมั่นต่ออัลลอฮ์ ต่อสิ่งที่ถูกประทานลงมาให้แก่เราะสูลของพระองค์ ในเรื่องความเป็นหนึ่งเดียวของอัลลอฮ์ ﷻ เรื่องการเป็นนบี การฟื้นคืนชีพอีกครั้งหนึ่ง การตอบแทนความดีและความชั่ว (ที่มนุษย์ได้กระทำเอาไว้เมื่อตอนที่มิมีชีวิตอยู่ในโลกคุณย้านี้) ในวันอาคีเราะฮ์ข้างหน้า (Wahbah al-Zuhailiy, 1991 : 18/9)

ในทัศนะของ Wahbah al-Zuhailiy นั้นผู้ที่จะเป็นมุอุมิดที่แท้จริงนั้นต้องศรัทธาต่ออัลลอฮ์เป็นอันดับแรก ต่อเราะสูลของพระองค์ทั้งหมด และต่อสิ่งที่เราะสูลของพระองค์นำมาทั้งหมด สามประการดังกล่าวนี้เป็นพื้นฐานหลักของการศรัทธาทั้งหมด หากไม่ศรัทธาในสามประการดังกล่าวแล้วก็แสดงว่าเขาผู้นั้นมิใช่ผู้ศรัทธาอย่างแน่นอน เพราะว่าการศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ต่อเราะสูล และสิ่งที่เราะสูลนำมาจากอัลลอฮ์นั่นเองเป็นสิ่งยืนยันว่ามุอุมินหรือมิใช่มุอุมิน ส่วนในเรื่องของเตาฮีด การสร้างความเป็นหนึ่งเดียวต่ออัลลอฮ์ ﷻ การยอมรับในการเป็นนบีต่อบุคคลที่อัลลอฮ์เลือกเฟ้นมา เรื่องการฟื้นคืนชีพอีกครั้งหนึ่งหลังจากตายไปแล้ว และเรื่องการตอบแทนความดีและความชั่วในวันอาคีเราะฮ์นั้น ทั้งหมดนั้นเป็นเรื่องที่เราะสูลนำมาจากอัลลอฮ์ ﷻ เพื่อสั่งสอนเผยแผ่แก่ประชาชาติของตนหากผู้ใดไม่เชื่อมั่นศรัทธาแล้วเขาก็มิใช่มุฮัมมิดผู้ศรัทธาที่แท้จริงและหากผู้ใดเชื่อมั่นศรัทธาแล้วเขาก็คือ มุอุมินผู้ศรัทธาที่แท้จริง

สรุปจากทัศนะของอุลามาอู์ทั้งหกในเรื่องความหมายของมุอุมินผู้ศรัทธาที่แท้จริงนั้นก็คือ ต้องศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ต่อ นบีและเราะสูลของพระองค์ ต่อสิ่งที่นบีและเราะสูลนำมาเผยแผ่ บอกเล่าหรือสั่งสอนแก่ประชาชาติของตน ในเรื่องของเตาฮีด การสร้างความเป็นหนึ่งเดียวต่ออัลลอฮ์ เรื่องการฟื้นคืนชีพอีกครั้งหนึ่ง เรื่องของการตอบแทนความดีแก่ผู้ที่ทำดี และลงโทษแก่ผู้ที่ทำความชั่วในตอนที่ยังมีชีวิตอยู่ในโลกคุณย้านี้ และทุกเรื่องทั้งนบีและเราะสูลนำมาเผยแผ่ หากผู้ใดไม่ศรัทธาต่อเรื่องทั้งหมดที่สรุปมานั้นเขามิใช่มุอุมินผู้ศรัทธาที่แท้จริง

2.6 ความประเสริฐของมุอฺมิน(ผู้ศรัทธา)ในโลกนี้

ในโลกใบนี้พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงสร้างสิ่งที่มีชีวิตอาศัยอยู่มากมายมีทั้งที่เราสามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าและมองเห็นได้ด้วยการใช้อุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์มาขยายจึงจะสามารถมองเห็นได้และสิ่งมีชีวิตอีกจำพวกหนึ่งที่มนุษย์ไม่สามารถมองเห็นได้ถึงแม้ว่าใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์แล้วก็ยังไม่สามารถที่จะมองเห็นได้ คือบรรดาญินและชายตอน และสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ อีกมากจากสัตว์และพืชพันธุ์ธัญญาหารต่าง ๆ ทั้งหมดนั้นมาจากการสร้างของอัลลอฮฺ ﷻ ทั้งสิ้น

ในบรรดาสิ่งมีชีวิตทั้งหมดที่พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ทรงสร้างให้มาที่ประเสริฐที่สุดที่อยู่ในโลกนี้คือมนุษย์ พระองค์ทรงเลือกให้มนุษย์นั้นเป็นตัวแทนของพระองค์ ดังที่พระองค์ได้ดำรัสไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰئِكَةِ اِنِّيْ جَاعِلٌ فِى الْاَرْضِ خَلِيْفَةً... ﴾

(30 :)

ความว่า : “และจงรำลึกเถิดขณะที่พระเจ้าของเจ้าได้ตรัสแก่บรรดาเมลาอิกะฮ์ว่า แท้จริงฉันนี้จะสร้าง (มนุษย์) เพื่อเป็นตัวแทนของฉันคนหนึ่งในโลก...”

(อัลบะเกาะเราะฮฺ : ส่วนหนึ่ง อายะฮ์ที่ 30)

อีกอายะฮ์หนึ่งที่พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้มีพระดำรัสไว้ว่า

﴿ وَهُوَ الَّذِى جَعَلَكُمْ خَلٰٓئِفَ اِلٰٓهِكُمْ فَاَرْضُوْا رِضًا وَّرَفَعِ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجٰتٍ... ﴾

(165 :)

ความว่า : “และพระองค์นั้นคือผู้ที่ทรงให้พวกเจ้าเป็นผู้สืบทอดบนหน้าแผ่นดินและทรงเทิดบางคนของพวกเจ้าเหนืออีกบางคน”

(อัล-อันอาม : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 165)

ในอาษะฮุนได้บอกวามนุษย์นั้นโดยแท้จริงแล้วเป็นผู้มีเกียรติมากเพราะอัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงเลือกมาโดยเฉพาะให้มาอยู่บนพื้นแผ่นดินของพระองค์เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สื่อแทนพระองค์โดยที่พระองค์ไม่เคยยอมเลือกสิ่งถูกสร้างชนิดอื่นมาเป็นตัวแทนของพระองค์ บ่งบอกถึงความสมบูรณ์ในการสร้างของพระองค์และความมีเกียจของมนุษย์ที่ถูกส่งมาอยู่ในโลกใบนี้ และในหมู่มนุษย์ด้วยกันนั้นก็ยังมี ความเลื่อมล้ำกันอยู่หลายระดับด้วยกัน และที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงคัดเลือกให้อยู่ในความเมตตาของพระองค์จนกระทั่งถึงวันอาคีเราะฮุนั้นมีเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้น คือกลุ่มที่ยอมศรัทธาต่อพระองค์และปฏิบัติตามคำสอนของพระองค์ทุกประการ ส่วนบุคคลอื่นจากนั้นที่ไม่ยอมศรัทธาต่อพระองค์ก็จะได้รับความเมตตาจากพระองค์เพียงแคโลกคุณยานี้เท่านั้น ให้มีปัจจัยยังชีพมีความสะดวกสบาย ร่ำรวยมีลูกหลานมากมายมียศมีเกียรติและศักดิ์ศรี และอีกมากมายที่พระองค์จะอำนวยความสะดวกให้แก่เขา แต่ต่อไปในวันอาคีเราะฮุนั้นพวกเขาจะถูกลงโทษอย่างแสนสาหัส อันเนื่องมาจากความคื้อร้นของพวกเขาที่ไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งของพระองค์ที่ผ่านตัวแทนของพระองค์ลงมา ในส่วนของผู้ศรัทธานั้นก็จะได้รับเกียจจากพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทั้งในโลกคุณยานี้และอาคีเราะฮุนต่อไปข้างหน้า ทั้งนี้เนื่องมาจากอัลลอฮ์ ﷻ นั้นทรงมีคุณลักษณะอยู่สองลักษณะ คือ

คุณลักษณะที่หนึ่งคือ อ่านว่า อัล-เราะฮมาน ซึ่งมีความหมายว่า ผู้ทรงเมตตาในโลกนี้ ต่อปวงบ่าวของพระองค์ทั้งที่ศรัทธา และไม่ศรัทธาต่อพระองค์

คุณลักษณะที่สองคือ อ่านว่า อัล-เราะฮีม ซึ่งมีความหมายว่า ผู้ทรงเมตตาทั้งโลกนี้และโลกอาคีเราะฮุน สำหรับปวงบ่าวที่ศรัทธาต่อพระองค์เท่านั้น

คุณลักษณะทั้งสองนี้มีความแตกต่างกันที่ อัล-เราะฮมานนั้นเมตตาทั้งหมดรวมทั้งผู้ศรัทธาและไม่ศรัทธาแต่ อัล-รอฮีม นั้นเพียงแต่ผู้ศรัทธาเท่านั้น

เมื่อพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงเลือกให้ผู้อยู่ในศาสนาของพระองค์และมีความศรัทธาต่อพระองค์อย่างแท้จริงยอมหมายถึงความโชคดีได้มาสู่ชีวิตของเขาเพราะผู้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ อย่างแท้จริงนั้นไม่ว่าเขาจะมีชีวิตอยู่ในสภาพใดชีวิตของเขาก็จะมีแต่ความสุขดังที่ท่านเราะฮูต ﷺ ได้ตรัสไว้ในส่วนหนึ่งของหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิมซึ่งมีความเกี่ยวโยงกับวิถีชีวิตของมุอิมินว่า

:))

((...

(2999 : 1994)

ความว่า : “จากศุฮัยฟู ได้กล่าวว่า ท่านเราะสูล ﷺ ตรัสไว้ว่า “เป็นเรื่องที่แปลกมาก สำหรับวิถีชีวิตของมุอิมิน (ผู้ที่ศรัทธาอย่างแท้จริง) และภารกิจของเขาทั้งหมดนั้นเป็นเรื่องที่ดีหมดทุกอย่าง...”

(Muslim, 1994 : 2999)

ในหะดีษบทนี้หากจะมองถึงความหมายที่แท้จริงแล้วท่านนบี ﷺ จะบอกถึงความโชคดีของผู้ศรัทธาที่มีชีวิตอยู่ในโลกนี้นั้นมีแต่ความสุขไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้นจะอยู่ในช่วงภาวะใดผู้ศรัทธาก็สามารถที่จะประสานความศรัทธาที่เขามีอยู่นั้นให้กลายเป็นความสุขที่อัลลอฮ์โปรดปรานได้ เมื่อเกิดภัยพิบัติก็คือเป็นการกำหนดมาจากพระองค์เพื่อต้องการทดสอบความศรัทธาต่อปวงบ่าวทั้งหมดของพระองค์

ผู้วิจัยจะขอนำเสนอคุณลักษณะอย่างหนึ่งที่เมื่อผู้ศรัทธาทั้งหลายได้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดแล้วเขาจะเป็นผู้ที่โชคดีและมีความสุขที่สุดอีกทั้งยังได้รับผลตอบแทนที่ดีจากอัลลอฮ์ ﷻ ในโลกหน้า อีกด้วย คุณลักษณะนั้นคือ “ตะวัคคัลต่ออัลลอฮ์”⁽¹⁾ หมายถึงการมอบหมายภารกิจทุกสิ่งทุกอย่างต่ออัลลอฮ์ ﷻ เพียงผู้เดียว ดังที่ท่านอิหม่ามมอซาลีได้กล่าวไว้ในหนังสือของท่าน “Ihya'Ulūm al-Dīn” ถึงเรื่องมารยาทของผู้ที่มอบหมายต่ออัลลอฮ์ เมื่อถูกขโมยทรัพย์สินในบ้านซึ่งมีอยู่หกประการคือ

ประการที่หนึ่ง

คือ ก่อนจะออกจากบ้านต้องปิดประตูล็อกกุญแจให้เรียบร้อย และฝากให้เพื่อนบ้านช่วยดูแลบ้านให้ด้วยแต่อย่าได้หวังอะไรมากนักและอย่าได้ใช้กุญแจล็อกประตูบ้านมากเกินไป

ประการที่สอง

คือ อย่าทิ้งของมีค่าไว้ในบ้านมากเกินไปเพราะทรัพย์สินเหล่านั้นจะดึงดูดใจโจรผู้ร้ายอยากจะเข้าไปในบ้านทำการขโมยสิ่งของเหล่านั้นออกมา

ประการที่สาม

คือ หากมีความจำเป็นจริง ๆ ที่จะต้องทิ้งของมีค่าไว้ในบ้านแล้ว ให้ตั้งเจตนาในใจก่อนจะออกว่าหากสิ่งของเหล่านั้นถูกขโมยไปแล้วถือว่าเป็นการเสาะดาเกาะฮุ (การทำทาน) แก่ผู้ยากไร้ที่มาขโมยทรัพย์สินนั้นไปและตั้งเจตนาในหัวใจว่าทรัพย์สินเหล่านั้นเป็นที่ทะเลาะแก่ผู้ขโมยเสีย

(1) ตะวัคคัล ทับศัพท์ จากภาษาอาหรับ หมายถึงการมอบหมาย คำ ๆ นี้ส่วนมากใช้คู่กับคำว่าอัลลอฮ์ ซึ่งหมายถึงการมอบหมายทุกสิ่งทุกอย่างนั้นต้องมอบหมายให้แก่อัลลอฮ์เพียงผู้เดียว

หากเขาตั้งเจตนาได้เช่นนั้นเขาก็จะได้รับผลตอบแทนจากอัลลอฮฺ ﷻ โดยคิดผลบุญหนึ่งเท่ากับเจ็ดสิบที จะได้รับผลตอบแทนกลับไปหาเจ้าของทรัพย์สินนั้น

ประการที่สี่

คือหากถูกขโมยทรัพย์สินจากบ้าน โดยที่เขาตั้งเจตนาว่าจะให้ถือเป็นการทำทาน ไว้ก่อนแล้วก็ไม่ต้องเสียใจ แต่กลับให้ภูมิใจที่ทรัพย์สินของเขาจะได้กลายเป็น เสาะดาเกาะฮฺ ให้แก่ผู้อื่นไปแล้วเขาจะได้ผลบุญ จากอัลลอฮฺ ﷻ และหากโจรที่มาขโมยนั้น ได้ทำสิ่งของนั้นตกหล่นก็อนุญาตให้เก็บได้ แต่ไม่ต้องค้นหาแบบจริงจังเอามากนัก และอย่ารีบใส่ร้ายผู้อื่นว่าเป็นผู้ขโมยจนกว่าจะแน่ชัดเสียก่อน โดยมีหลักฐานบ่งชี้อย่างชัดเจนทรัพย์สินที่อยู่ในตัวเขานั้นคือของเรา และให้ทวงกลับได้โดยที่ไม่สร้างความเจ็บปวดให้แก่ผู้ที่ยังโมย การกระทำเช่นนี้หากในกรณีที่เขาไม่ต้องการที่จะทำการเสาะดาเกาะ (บริจาคเป็นทาน) แก่ผู้ที่ยังโมย และอนุญาตให้เขาทำการฟ้องร้องต่อศาลได้ หากกรณีนี้เจ้าของทรัพย์สินต้องการที่จะเสาะดาเกาะนั้นวิธีที่ดีที่สุดก็คือไม่ต้องทวงคืนหรือค้นหาทรัพย์สินที่โดนขโมยไป และหากว่ามีผู้มาคืนกลับหรือแจ้งเบาะแสทรัพย์สินนั้นก็ไม่ต้องรับคืนหรือตามไปทวง

ประการที่ห้า

อย่างน้อยที่สุดของผู้ที่มีการตะวักถัล นั้นจะไม่ขอคูอาสาปแช่งแก่ผู้ที่มาขโมยทรัพย์สินของเขาว่าให้อัลลอฮฺ ﷻ ลงโทษหรือประสบเภทภัยเคราะห์ร้ายต่างๆ หรือให้มีอันเป็นไป การกระทำเช่นนี้นั้นแสดงว่าเขาจะไม่ได้อคติจากการ ตะวักถัลเลย และหากเขาต้องการที่จะคูอาแก่ผู้ที่ยังโมยนั้นก็คูอาให้เขามีความศรัทธาต่ออัลลอฮฺ และต่อไปจะไม่ขโมยของผู้อื่นอีก

ประการที่หก

ให้แสดงความเสียใจกับการกระทำของผู้ขโมยเมื่อเขามาขโมย เพราะการกระทำนั้นถือเป็นการกระทำความผิดต่ออัลลอฮฺ ﷻ และเขาจะถูกลงโทษในวันอาคีเราะฮฺข้างหน้า และให้แสดงความขอบคุณต่ออัลลอฮฺ ﷻ ที่เขาเป็นผู้ถูกรอกรรมแต่มิได้เป็นผู้ที่รอกรรมต่อผู้อื่น และให้ขอบคุณต่ออัลลอฮฺ ﷻ ที่ให้ทรัพย์สินของเขาลดน้อยลงแต่มิทำให้ศาสนาของเขาลดน้อยลง

al-Ghazaliy ได้กล่าวไว้ว่า

)

(

มีความหมายว่า: มีคนมาขโมยเงินจากอาลีอิบนุ ฟุฎัยลฺในขณะที่เขากำลังเวียนบัยตุลล อสุอยู่ บังเอิญบิดาของอาลีหนีไปเห็นเข้า แล้วท่านก็ร้องไห้และเศร้าโศกเสียใจเป็นอย่างยิ่ง อาลีจึงหันไปพูดกับบิดาว่า “ท่านร้องไห้เนื่องมาจากเสียใจที่ถูกขโมยเงินไป กระนั้นหรือ?” บิดาของอาลีก็กล่าวว่า “เปล่าเลยฉันมิได้ร้องไห้เสียใจกับเงินเพียงไม่กี่บาทหรอกหากแต่ฉันร้องไห้เพราะสงสารกับผู้ยากไร้คนนั้นที่เขาไม่สามารถที่จะตอบคำถามของอัลลอฮฺได้ในวันกิยามะฮฺ

(Abd al- Samad al-Falambani, nd : 115-117)

จากมารยาทหกประการที่ท่านอิหม่ามอะฮฺมัดได้กล่าวไว้ในหนังสือของท่านซึ่งบ่งบอกว่าผู้ศรัทธานั้นไม่ว่าเขาจะอยู่ที่ไหนอยู่อย่างไรเขาก็สามารถที่จะทำให้ชีวิตของเขามีความสุขได้ และยังเป็นบุคคลที่ประเสริฐที่สุดอีกด้วย จากเรื่องมารยาทของผู้ศรัทธาที่ผู้วิจัยยกมานั้นเป็นตัวอย่างหนึ่งของผู้ศรัทธาที่แท้จริงเมื่อพบกับสภาพดังที่ได้กล่าวมานั้นพวกเขาก็จะพบกับทางออกที่ไม่ขัดแย้งกับหลักการศาสนาซึ่งจะทำให้เขาพบกับความสุขและยังได้ผลบุญอีกด้วยนั่นคือวิถีชีวิตที่แท้จริงของอิสลามซึ่งมีความแตกต่างกับศาสนาอื่นที่ในบางครั้งเมื่อประสบปัญหาในชีวิตและไม่สามารถแก้ปัญหาในสิ่งที่เกิดขึ้นก็คิดหาทางออกโดยการหันไปหาอบายมุขต่างๆ เช่นดื่มเหล้าเสพยาหรือทำร้ายตัวเอง และถึงขั้นฆ่าตัวตายก็มีมากมาย แต่อิสลามนั้นให้ทางออกแก่ชีวิตมนุษย์ด้วยการปลุกฝังให้มีการสร้าง ความอดทน และมอบหมายสิ่งที่เกิดขึ้นที่เกินความสามารถของเราแก่อัลลอฮฺ ﷻ.

2.7 ความประเสริฐของมุอฺมิน(ผู้ศรัทธา)ในโลกหน้า

หลักการศรัทธาในอิสลามข้อที่ห้า นั่นคือจะต้องศรัทธาต่อวันอาคีเราะฮฺ(วันโลกหน้า) คือวันที่มนุษย์ทุกคนจะต้องฟื้นขึ้นมาอีกครั้งหนึ่งหลังจากที่ได้ตายจากโลกนี้ไปแล้ว เพื่อต้องการที่จะรับการไต่สวนผลการกระทำของตนที่ได้กระทำไปในขณะที่ใช้ชีวิตอยู่บนโลกดุนยานี้ ดังที่พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้ดำรัสไว้ในอายะฮฺหนึ่งว่า

﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ﴾

(16 :)

ความว่า: “หลังจากนั้น แท้จริงพวกเขาจะถูกฟื้นคืนชีพอีกครั้งหนึ่งในวันกิยามะฮฺ”

(อัลมุฮมิnun : 16)

ในอายะนี้ได้ออกไว้อย่างชัดเจนว่าทุกคนจะต้องถูกคืนชีพอีกครั้งหนึ่งหลังจากที่ตายไปและร่างกายก็ได้กลายเป็นดินไปแล้ว ถึงแม้ว่าอาจจะมีผู้คนบางกลุ่มที่อาจจะปฏิเสธในศักราชข้อนี้ แต่อิสลามถือว่ามันคือความจริงที่มนุษย์ทุกคนปฏิเสธไม่ได้ และในอายะฮ์นี้เช่นกันได้ออกให้เราทุกคนได้รู้ว่าชีวิตของมนุษย์นั้นมิได้สิ้นสุดเพียงแก่โลกคุณยานี้เท่านั้นแต่ยังมีอีกโลกหนึ่งที่เป็นโลกอันถาวรกำลังรอคอยอยู่ในอายะฮ์ก่อนจากนี้พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้อธิบายถึงขั้นตอนต่าง ๆ ในการสร้างมนุษย์ที่เริ่มมาจากดินคือ นบีอาดัม ﷺ และหลังจากนั้นก็สร้างมาจากน้ำอสุจิที่ผสมกันระหว่างผู้ชายและผู้หญิงจนกลายเป็นก้อนเลือด และจากก้อนเลือดก็กลายเป็นก้อนเนื้อจากก้อนเนื้อก็กลายเป็นกระดูกและเป็นรูปร่างของมนุษย์พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ก็เป่าวิญญาณเข้าไปมีชีวิตอาศัยอยู่ในท้องของมารดาเมื่อครบตามกำหนดพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ก็ให้มารดาคลอดออกมาอาศัยอยู่บนโลกนี้ตามอายุขัยที่พระองค์ได้ทรงกำหนดไว้ดังที่ท่านอิหม่ามบุคอรีได้บันทึกไว้ในส่วนหนึ่งของหะดีษของท่านที่รายงานจาก अबดุลลอฮ์ เป็น มัสอูด ﷺ ว่า

))

:

((... .

(6593,7454 ,3332 ,3208 : 2000)

ความว่า : “แท้จริงพวกท่านทั้งหลายถูกปฏิสนธิในครรภ์ของมารดา (เป็นตัวอสุจิ) เวลา 40 วัน หลังจากนั้นกลายเป็นก้อนเลือด (เวลา 40 วัน) เช่นกัน หลังจากนั้นกลายเป็นก้อนเนื้อ (เวลา 40 วัน) เช่นกัน หลังจากนั้นพระองค์ก็ส่งมลาอิกัดมา และสั่งให้บันทึกสี่ประการด้วยกันคือ บันทึกการกระทำ ปัจจัยยังชีพ ความทุกข์ และบันทึกความสุขที่จะได้รับ หลังจากนั้นก็ให้มลาอิกัดเป่าวิญญาณเข้าไป ... ”

(al-Bukhāriy, 2000 : 3208,3332,7454,6593)

จากหะดีษบทนี้ได้บอกถึงขั้นตอนในการสร้างมนุษย์แต่ละคนให้มาอยู่ในโลกใบนี้เมื่อถึงเวลาที่เขาก็ต้องจากโลกนี้ ไปอยู่อีกโลกหนึ่งซึ่งเหมือนกับก่อนที่เขาจะมาอยู่ในโลกคุณยาที่เขาไม่มีอีกแล้ว ในโลกนี้แต่เขาจะไปอยู่อีก อีกโลกหนึ่งเป็นโลกที่ถาวรโลกที่ไม่มีอีกแล้วซึ่งคำว่าตายและ

ณ ที่นั่นเองที่การกระทำทั้งหมดของมนุษย์จะถูกนำมาไต่สวนว่าผู้ที่จะได้รับชัยชนะนั้นเป็นใครดังที่
พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ชี้แจงไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ﴿٧﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ﴾

(8-7 :)

ความว่า: “ คึงนั้นผู้ใดที่กระทำความดีหนักเท่าละอองธุลีเขาก็จะให้เห็นมัน และผู้ใดที่
กระทำความชั่วหนักเท่าธุลีฝงเขาก็จะให้เห็นมัน ”

(อัล ซัลซะละฮฺ : 7-8)

จากอายะฮฺนี้ได้บอกไว้อย่างชัดเจนสำหรับมนุษย์ทุกคนที่กระทำความดีหรือความชั่ว
เอาไว้ในโลกคุณขานี้ต่อไปในวันอาคีเราะฮฺนั้นเขาจะได้รับผลตอบแทนจากอัลลอฮ์ ﷻ อย่างแน่นอน
ความดีที่มนุษย์ได้กระทำไปนั้นหากเขาต้องการผลตอบแทนจากอัลลอฮ์ในวันอาคีเราะฮฺแล้วจะต้องเป็น
ความดีที่อัลลอฮ์ต้องการปราศจากการตั้งภาคีต่อพระองค์ ดังนั้นผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์อย่างแท้จริงเท่านั้น
ที่จะได้รับความสำเร็จหรือได้รับชัยชนะในวันอาคีเราะฮฺ และในทางตรงกันข้ามหากว่าที่มนุษย์ทำไป
นั้นเพื่อที่จะให้มนุษย์ด้วยกันตอบแทนหรือทำไปเพื่อมนุษย์แน่นอนพระองค์จะไม่รับผิดชอบในความดี
นั้น ๆ และจะขับไล่ให้มนุษย์ที่ทำความดีเพื่อบุคคลใดก็ไปรับผลตอบแทนจากบุคคลคนนั้น โดยที่
พระองค์จะไม่รับผิดชอบในการกระทำของเขา

ดังนั้นในวันอาคีเราะฮฺจึงมีเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้นที่เป็นบุคคลที่ประเสริฐที่สุดคือกลุ่มที่
ศรัทธาต่ออัลลอฮ์อย่างแท้จริงและปฏิบัติตามคำสอนที่ท่านเราะฮฺสุลนามาตั้งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้
คำรัสไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿يَوْمَ تَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ﴿٩﴾ ذَلِكَ يَوْمُ التَّعَابِنِ ﴿١٠﴾ وَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكْفِرْ
عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ﴿١١﴾ ذَلِكَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا
وَبِئْسَ الْمَصِيرُ﴾

(10-9 :)

ความว่า: “ วันที่พระองค์จะทรงรวบรวม พวกเจ้าวันแห่งการชุมนุม นั้นคือวันแห่งชัย
ชนะ (สำหรับมุอฺมิน) และขาดทุน (สำหรับกาไฟร) ส่วนผู้ได้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์และ

กระทำความดี พระองค์จะทรงลบล้างความชั่วทั้งหลายของเขาออกไปจากเขา และจะทรงให้เขาได้เข้าสวนสวรรค์หลากหลาย ณ เบื้องล่างของสวนสวรรค์นั้น มีลำน้ำหลายสายไหลผ่าน พวกเขาเป็นผู้พำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล นั่นคือความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ ส่วนบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา และปฏิเสธต่อสัญญาณต่าง ๆ ของเรา คนเหล่านั้นคือชาวนรก พวกเขาจะพำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล และมันเป็นสถานที่ที่กลับที่ชั่วช้า”

(อันตะฆอบูน : 9-10)

จากสองอายะฮ์นี้ได้บอกไว้อย่างชัดเจนมากถึงชนสองกลุ่ม คือกลุ่มที่ได้รับชัยชนะและกลุ่มที่จะประสบกับความพ่ายแพ้ในวันที่เขากลับไปอยู่ต่อหน้าพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ กลุ่มที่จะได้รับเกียรติและได้รับการยกย่องจากอัลลอฮ์ ﷻ และบรรดาอะลอิคตินั้นบนฟากฟ้าทั้งหมดจะทำการดูอาให้แก่กลุ่มชนผู้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์และปฏิบัติตามแนวทางที่ท่านเราะฮูล ﷺ นำมา อันสืบเนื่องมาจากความศรัทธาของพวกเขาและการยอมจำนนทุกสิ่งทุกอย่างต่อพระองค์พร้อมทั้งยอมปฏิบัติตามแนวทางที่ท่านเราะฮูลได้ปฏิบัติไว้ พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ จึงให้พวกเขาได้เข้าไปอยู่ในสวนสวรรค์ของพระองค์ที่มีสายน้ำไหลผ่านหลายสายมีผู้คอยรับใช้อยู่ตลอดเวลาไม่ว่าต้องการสิ่งใดก็จะได้ดังใจต้องการ ในนั้นเต็มไปด้วยความศานติ และเกียรติภูมิที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงประทานให้แก่ผู้ศรัทธา แต่ในทางตรงกันข้าม อีกอายะฮ์หนึ่งที่บอกไว้ถึงสภาพของบุคคลที่ปฏิเสธศรัทธาและสัญญาณต่าง ๆ ที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงประทานให้แก่บิหมุฮัมมัด ﷺ โดยที่พวกเขาจะถูกนำไปสู่ขุมนรกและพวกเขาจะถูกลงโทษอย่างแสนสาหัสเนื่องมาจากการที่พวกเขาดีใจและไม่ยอมปฏิบัติในสิ่งที่เป็นการดีและหลีกเลี่ยงจากความชั่ว พวกเขาพยายามที่จะขัดขวางการทำงานของท่านนบีทำร้ายท่านและขัดขวางผู้ที่เจริญรอยตามท่านด้วยวิธีการต่าง ๆ นานา บุคคลเหล่านี้จะถูกลงโทษในขุมนรกและจะต้องพำนักอยู่ในนั้นตลอดกาลด้วยความทุกข์ทรมารจากอายะฮ์อัลกุรอานที่ผู้วิจัยได้นำมาอธิบายนั้นสามารถที่จะตัดสินใจได้ว่าผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์อย่างแท้จริงนั้นจะเป็นผู้ที่ประเสริฐได้รับความโปรดปรานจากอัลลอฮ์ ﷻ เขา คือผู้ที่ได้รับชัยชนะอย่างแท้จริง

2.8 ต้นแบบคุณลักษณะของผู้ศรัทธาจากชนรุ่นก่อน(ชาวศาลัฟ)

ในยุคแรกของการสร้างสังคมมุสลิมที่มีท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เป็นต้นแบบของบรรดาผู้ศรัทธาเพียงผู้เดียวที่ท่านได้สร้างแบบอย่างและนำคำสอนที่มาจากพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ โดยผ่านการ

วิวรรณ์จากพระองค์ท่านได้นำศาสน์ทั้งหมดที่รับมาจากอัลลอฮ์ นั้นเผยแผ่แก่ชาวมักกะฮ์ในช่วงแรกและหลังจากนั้นก็เผยแผ่แก่ชาวมาดีนะฮ์ ณ.ที่นั่นเองที่เหตุการณ์ต่างๆ ได้ถาโถมเข้ามาสู่ชีวิตของท่านและบรรดาเหล่าเศาะหาบะฮ์ของท่านที่ได้ศรัทธาคือคำสอนที่ท่านนำมาเผยแผ่ ซึ่งในบางครั้งท่านนี่เองก็เกือบจะเอาชีวิตไม่รอดและบรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านบางคนก็ได้จบชีวิตลงเนื่องมาจากถูกทำร้าย ถูกทรมารจากฝ่ายตรงข้ามที่ไม่ศรัทธาคือคำสอนอิสลามที่ท่านนำมาเผยแผ่โดยที่พวกปฏิเสธทั้งหลายมีเป้าหมายที่จะให้ท่านนบีหยุดทำการเผยแผ่ศาสนาอิสลาม และขู่บังคับให้บรรดาเศาะหาบะฮ์ที่ศรัทธาต่อท่านแล้วนั้น ให้ละทิ้งศาสนาอิสลามและหันกลับไปนับถือศาสนาของปู่ย่าตายายก่อนๆ ซึ่งทำการกลาบไหว้รูปปั้น

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นสร้างความลำบากคับแคบใจให้แก่ท่านนบีและเหล่าเศาะหาบะฮ์เป็นอย่างยิ่ง แต่เนื่องมาจากว่า การวะฮฺยู (วิวรรณ์) จากอัลลอฮ์^ﷻ ก็ยังคงถูกประทานลงมาอย่างต่อเนื่อง เลยได้สร้างขวัญและกำลังใจแก่ท่านนบี และให้สร้างแบบอย่างที่ดีแก่มวลมนุษย์ทั้งหลาย ทั้งบรรดาผู้ปฏิเสธเองและตลอดจนบรรดาผู้ที่ศรัทธาคืออิสลามแล้ว เพื่อความก้าวหน้าและความรุ่งเรืองของอิสลามในอนาคตต่อไป

จากหัวข้อทั้งหมดที่ผ่านมานั้น ได้กล่าวถึงความหมายของอิสลาม,มุสลิม,การศรัทธา และความหมายของผู้ศรัทธาที่แท้จริง (Mu'min) ทั้งหมดนั้นไม่สามารถที่จะได้เห็นความสมบูรณ์ที่เคยเกิดขึ้นจริงในชีวิตของมุสลิมได้ในปัจจุบัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใคร่ขอยกตัวอย่างที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วในอดีตจากชีวประวัติของท่านนบีมุฮัมมัด ^ﷺ และจากเหล่าบรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านตลอดจนบรรดาเหล่าตาบียีน⁽¹⁾ ผู้ที่เคยร่วมกันสร้างสังคมมุสลิมให้เป็นสังคมตัวอย่างของชาวโลกทั้งหลายจนกระทั่งได้รับความสำเร็จเป็นที่ยอมรับจากพระเจ้าผู้ทรงสร้างมนุษย์ให้เป็นประชาชาติที่ดีเลิศที่เคยถูกส่งมายังมวลมนุษย์ทั้งหลายอันเนื่องมาจากความศรัทธาที่มีอยู่

2.8.1 ต้นแบบคุณลักษณะของผู้ศรัทธาจากท่านนบี ^ﷺ

ท่านนบี^ﷺ นั้นคือต้นแบบที่ดีเลิศของบรรดาผู้ศรัทธาคืออัลลอฮ์^ﷻ ทั้งหลายทุกๆ อริยาบถของท่านนบีที่ได้แสดงออกมานั้น คือต้นแบบที่จำเป็นอย่างยิ่งแก่บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลายจะต้องปฏิบัติตามผู้วิจัยจะนำประวัติบางส่วนของท่านนบีที่เป็นอุทาหรณ์สอนใจให้แก่บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลายเพื่อนำไปคิดและใคร่ครวญถึงคุณลักษณะที่สูงส่งของท่านและนำไปปฏิบัติตาม

(1) คือ บุคคลที่ศรัทธาคืออัลลอฮ์และใช้ชีวิตร่วมกับเศาะหาบะฮ์ของท่านเราะฮ์ลุล^ﷺ

ในปีที่หกหลังจากท่านนบีได้สัญญาจะไปมาคืนะฮฺแล้ว ตอนที่ท่านนบีได้กลับจากสงครามกับเผ่า มุฎฏอลิก ท่านและบรรดาทหารหาญของท่านนบีได้เดินทางกลับมาถึง มุรัยสัยะฮฺซึ่งเป็นที่ ๆ ซึ่งมีน้ำ ท่านนบีได้สั่งคนของท่านโดยการนำของอุมร์ อิบน์ อัลคอฏฏอบไปตักน้ำมา อุมร์พร้อมกับทหารรับจ้าง จากเผ่าฆิฟฟาร์ คือ ญะฮฺญาส อิบน์ มัสอูดซึ่งได้ขี้น้ำอยู่ และเกิดมีการโต้เถียงกันขึ้นระหว่างญะฮฺญาส กับ สีนาน อิบน์วะบ์ อัลญะฮฺญีซึ่งเป็นพันธมิตรของเผ่า อาวน์ อิบน์ ก้อซรอซและได้เกิดมีการต่อสู้กัน อัลญะฮฺญีได้เรียกพรรคพวกชาวอันซอรทั้งหลายว่า “โอ้ชาวอันซอรทั้งหลาย” และ ญะฮฺญาส ก็ได้เรียกชาวมุฮาญีรีนว่า “โอ้ชาวมุฮาญีรีนทั้งหลาย ขณะนั้นอับดุลลอฮ์อิบน์ อุบัยอิบน์ สะลูล พร้อมกับพรรคพวก ซึ่งอยู่ที่นั่นด้วย เกิดความไม่พอใจต่อการกระทำของทั้งสองคนนั้น และในขณะที่เดียวกันก็มีชัยอิบน์ อ์รกออม ซึ่งขณะนั้นยังเล็ดร่วมอยู่ด้วยอับดุลลอฮ์ได้พูดขึ้นมาว่า “พวกเอ็งทำอย่างนี้ได้ยังงัย มาสร้างความวุ่นวายในเขตบ้านเมืองเรา ฉันขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮ์ว่า บ้านเมืองของเราจะไม่ขอต้อนรับชาวกุเรซพลัดถิ่น เลี้ยงพวกนี้เอาไว้เหมือนกับเลี้ยงสุนัขไว้เพื่อกัดเจ้าของ ฉันขอสาบานอีกครั้งว่าหากเรากลับไปถึงมาคืนะฮฺแล้วเราจะขับไล่โอ้พวกที่ด่าต่อยให้อยู่ห่างจากคนที่มิเกี่ยวข้องกับเรา” หลังจากนั้นอับดุลลอฮ์อิบน์อุบัยก็หันไปพูดกับพรรคพวกที่มาพร้อมกับเขาว่า “นี่เป็นการกระทำของพวกเขาเอง พวกเขายอมให้พวกเขาพวกเขาอยู่ในบ้านเมืองเรา และเจ้ายังยอมแบ่งทรัพย์สินให้แก่พวกเขา ฉันขอสาบานว่า หากพวกเขายอมวางมือให้แก่พวกเขาอย่างนี้ตลอดไปอีกไม่นานบ้านเมืองนี้จะตกไปอยู่ในเงื้อมมือของพวกเขา” (Muhammad Qutb, 1993:78)

คำพูดของอับดุลลอฮ์ อิบน์ อุบัย อิบน์สะลูล นั้นชัยอ อิบน์อ์รกออมได้ยินทั้งหมด และกลับไปฟ้องต่อท่านเราะฮฺลุ رضي الله عنه ในขณะที่นั้นอุมร์อิบน์ อัล ค้อฏฏอบ ก็มีอยู่ใกล้ท่านเราะฮฺลุ ได้ยินสิ่งที่ชัยอนำมาเล่าให้ท่านนบีฟัง อุมร์เลยพูดกับท่านนบีว่า “สั่งให้สูบาค อิบน์ บะชีร์ ไปฆ่าอับดุลลอฮ์อิบน์ อุบัย อิบน์ สะลูลเสีย” ท่านนบีก็กล่าวกับอุมร์ อิบน์ อัลค้อฏฏอบ ว่า “จะทำได้อย่างไรเล่าหากเดียวผู้คนที่จะพูดกันว่า มุฮัมมัดฆ่าเพื่อนตัวเอง? ไม่ แต่ฉันจะอนุญาตให้เขาอยู่ต่อไป ” และในช่วงเวลาท่านนบีก็มีได้ออกไปไหนเลยปล่อยให้ผู้คนที่อยู่กับท่านออกไป

เมื่ออับดุลลอฮ์ อิบน์ อุบัย อิบน์สะลูล ทราบว่าชัยออิบน์ อ์รกออม⁽¹⁾ ได้นำเรื่องที่เขาคู ในวันนั้นไปบอกต่อท่านนบี เลยไปหาท่านนบีเพื่อขอโทษต่อท่านนบีและสาบานต่อหน้าท่านว่าเขา

(1) ชื่อ Abu Sa'd Zaid Bin Arqam Bin Ziad Bin Qis al-Ansoriy al-Kazrajiy เกิดที่เมืองมาคืนะฮฺ เป็นเด็กกำพร้าอยู่ภายใต้การอุปการะของ Abdullah ibn Rawahah ออกสงคราม Muraisia ครั้งแรกพร้อมกับท่านนบีและหลังจากนั้นอีกรวมทั้ง 17 ครั้งด้วยกัน และ เข้าร่วมสงคราม Sifian พร้อมกับอาลี ได้ติดตามท่านนบีและรายงานหะดีษจากท่านนบีมากมาย เสียชีวิตที่เมืองกุฟะฮฺ ปี ฮศ.68. (Ibn.al-Athir, 1424: 342)

มิได้เป็นคนพูด เพราะเขาเป็นบุคคลที่มีเกียรติในหมู่พวกเขาจะพูดจาหยาบคายดังที่ชัยคุนมาฟ้องต่อท่านได้อย่างไร อาจเป็นเพราะว่าชัยคุยยังเป็นเด็กอยู่ฟังอะไรไม่ชัดเจนไม่เข้าใจในคำพูดที่ผู้ใหญ่เขาพูดกันเลยพูดจาใส่ร้ายต่ออับดุลลอฮฺอิบน์ อุบัย อิบน์สะลูด ก็เป็นไปได้

จนกระทั่งพระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้ประทานอัลกุรอานลงมาพูดถึงเรื่องของชนผู้กลับกลอก(มุนาฟิก) คืออับดุลลอฮฺอิบน์ อุบัยอิบน์สะลูด และคนอื่นๆอีกที่มีลักษณะเช่นเดียวกัน เมื่ออัลกุรอานได้ประทานลงมาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ท่านนบีก็มีความพึงพอใจต่อชัยคุเป็นอย่างมาก และกล่าวว่านี้คือบุคคลที่อัลลอฮฺพึงพอใจในการกระทำของเขา

จากตัวอย่างข้างต้นที่ผู้วิจัยยกมานั้น สามารถที่จะมองเห็นภาพจริงในชีวิตของผู้ศรัทธาที่เกิดขึ้นมาแล้วในยุคแรกๆที่ให้ความศรัทธาต่ออัลลอฮฺนั้นนำหน้าทุกๆภารกิจในชีวิตโดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านเราะสูล ﷺ ซึ่งเป็นบุคคลแรกที่เป็นต้นแบบของบรรดาผู้ศรัทธาทั้งหมด จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อตัวท่านกับอับดุลลอฮฺ อิบน์ อุบัยอิบน์สะลูด หัวหน้าของบรรดาผู้กลับกลอก(มุนาฟิก)ทั้งหลายท่าทีของอับดุลลอฮฺ อิบน์ อุบัย อิบน์ สะลูด มิใช่หนีไม่รู้จัก แต่ความเป็นนบีเป็นผู้ที่ถูกเลือกสรรจากอัลลอฮฺ ﷻ เพื่อนำศาสนาของพระองค์มาเผยแผ่ต่อมวลมนุษยชาติทั้งหลาย มิใช่เป็นผู้ที่คอยย้อนกลับต่อการกระทำของผู้กลับกลอก แต่ท่านนบีนั้นคือผู้ที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรมเป็นแบบอย่างของมวลมนุษยชาติทั้งหลายพร้อมที่จะอภัยโทษให้แก่ทุกคนที่มีความผิดพลาด คุณลักษณะแห่งความศรัทธาที่มีอยู่ในตัวของท่านนั้นสูงส่งยิ่งนักไม่สามารถหาผู้ใดมาเทียบเคียงได้ ท่านได้เมตตาต่อทุกคนทั้งชาวอันศ็อร และมุฮาญีรีน ที่ก่อความไม่สงบในขณะที่ต่างฝ่ายต่างก็ต้องการที่จะใช้น้ำ อิกทั้งพวกกลับกลอก(มุนาฟิก)เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงหนีจากพิณนะฮฺที่เกิดขึ้น นี่คือต้นแบบของชนผู้ศรัทธาที่เคยประสบความสำเร็จในการใช้ชีวิตตามวิถีทางที่อัลกุรอานได้วางเอาไว้

ท่านเราะสูล ﷻ เมื่อเห็นสถานการณ์อยู่ในภาวะคับขันเช่นนี้ท่านก็เลือกแก้ปัญหาด้วยการยอมให้อภัยแก่ อับดุลลอฮฺ อิบน์ อุบัยอิบน์สะลูด ซึ่งเป็นทางออกที่อัจฉริยะของการเป็นต้นแบบของมวลผู้ศรัทธาทั้งหมด (Muhamad Qutb, 1993:78-79)

อีกเรื่องหนึ่งที่ท่านท่านนบีได้แสดงการเป็นต้นแบบที่ดีแก่มวลมนุษยชาติทั้งหมดถึงแม้ว่าท่านจะอยู่ในสภาวะที่คับขัน ชีวิตเสี่ยงกับความตายด้วยการถูกกลั่นแกล้งจากชาวยิวผู้ชั่วร้ายดังมีรายจากท่านอิหม่ามบุคคอรียฺ จากท่านหญิงอาอิชะฮฺ ﷺ นางได้กล่าวว่า “เมื่อครั้งที่ท่านนบี ﷺ ถูกไสยศาสตร์ (จากชาวยิว)อาการของท่านนั้นบางครั้งไม่สามารถที่จะไปหาภรรยาของท่านได้ตามวันเวลาที่กำหนดเอาไว้... ท่านซุฟยาน ได้เล่าว่า สถานการณ์ในตอนนั้นเลวร้ายยิ่งกว่าการถูกมนต์ลี้ลับธรรมดา เมื่ออาการของท่านยิ่งทรุดหนักลงเรื่อย ๆ จนกระทั่งวันหนึ่งท่านนบีได้กล่าวแก่ท่านหญิงอาอิ

ชะฮ์ว่า “โอ้อาอิชะฮ์ฮุเอีย เธอรู้ไหมว่าแท้จริงพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ให้คำตอบแก่ฉันแล้วในสิ่งที่ฉันกำลังต้องการคำตอบอยู่ในขณะนี้ โดยพระองค์ให้มิชายสองคนมาหาฉัน คนหนึ่งนั่งอยู่ตรงศีรษะของฉันและอีกคนหนึ่งนั่งอยู่ตรงเท้าทั้งสองของฉัน คนที่นั่งอยู่บนศีรษะของฉันได้พูดกับคนที่นั่งอยู่ที่เท้าของฉันทั้งสองข้างว่า “ชายคนนี้เป็นอะไรไปล่ะ?” ชายคนนั่งอยู่ตรงศีรษะของฉันตอบว่า “ชายคนนี้ถูกไสยศาสตร์” ชายคนนั้นถามต่อไปว่า “แล้วใครละเป็นคนทำ?” เขาตอบว่า “ละบีบ อิบนุอะฮ์ซอม ซึ่งเป็นชายจากเผ่า รุซัยกฺ ที่เป็นพันธมิตร ของชาวยิว อีกทั้งยังเป็นมุนาฟิก(ผู้กลับกลอก) อีกด้วย” ชายคนที่อยู่เท้าของท่านบิฮามว่า “แล้วเขาทำอย่างไรล่ะ?” ชายคนที่อยู่ที่ศีรษะของท่านบิฮามตอบว่า “เขาเก็บเส้นผม(ของท่านบิฮาม)ที่ติดอยู่กับหัวและนำไปเสกมนต์แล้วมัดติดกับรูปผู้ชายที่ทำขึ้นมา” ชายคนนั้นถามว่า “แล้วตอนนี้อยู่ที่ไหนล่ะ?” ชายคนที่อยู่ตรงศีรษะท่านบิฮามตอบว่า “ตอนนี้อยู่ในกาบอินตผลัมและถูกนำไปทิ้งไว้ในบ่อร้างชัรวานของเผ่าบิฮะริกในเขตมาดินะฮ์”

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ฮุกล่าวว่ ท่านบิฮามได้สั่งให้ อาลี อิบนุ อาบี ตอเล็บ ไปนำสิ่งของเหล่านั้นออกมากันบ่อ และท่านได้กล่าวว่า “บ่อที่ชาวยิวนำเอาสิ่งของที่ต้องไสยศาสตร์ไปทิ้งนั้นเป็นบ่อที่ร้างมานาน ไม่มีน้ำ กันบ่อนั้นมีต้นไม้งอกขึ้นมา ปกคลุมอยู่ซึ่งดู ๆ แล้วเหมือนกับเป็นที่อยู่อาศัยของชัยฏอน

เมื่อสิ่งต้องไสยศาสตร์ถูกนำขึ้นจากบ่อและอาการของท่านบิฮามก็หายเป็นปกติแล้ว ท่านหญิงอาอิชะฮ์ฮุก็ถามต่อท่านบิฮามว่า “แล้วท่านจะไม่ลงโทษชาวยิวคนนั้น และป่าวประกาศถึงความชั่วช้าของชาวยิวคนนั้นหรือ?” ท่านบิฮามตอบว่า “เมื่อพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ให้ฉันได้หายเป็นปกติแล้วฉันรังเกียจเหลือเกินที่จะสร้างความไม่ดีให้แก่บุคคลใด” พระนางอาอิชะฮ์ฮุ กล่าวว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแก่ท่านบิฮามจากวันที่ท่านโดนเวทมนต์จนกระทั่งหายเป็นปกตินั้นประมาณ 6 เดือนเศษ. (Muhammad Yusuf al-Kandahlawi, 1993 : 218-219)

จากประวัติของท่านบิฮาม ﷺ ซึ่งเป็นบุคคลตัวอย่างแก่ชนผู้ศรัทธาทั้งหมดนั้น เห็นได้อย่างชัดเจนว่าท่านบิฮาม นั้นมิใช่บุคคลที่มีความแค้นฝังแน่นอยู่ในหัวใจเมื่อถูกกลั่นแกล้งจากผู้ที่ปฏิเสธศรัทธา แต่ท่านพร้อมเสมอที่จะให้อภัยแก่ทุกคนไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นใครอยู่ในศาสนาใดก็ตาม บุคคลที่จะมีคุณลักษณะเช่นนี้ได้มันจะต้องเป็นบุคคลที่ศรัทธาต่อพระองค์อัลลอฮ์ที่แท้จริงเท่านั้น เพราะชีวิตของท่านบิฮามนั้นเกิดมาเพื่อเรียกร้องมนุษยชาติไปสู่ศาสนาของอัลลอฮ์ ดังนั้นมุสลิมที่จะเจริญรอยตามท่านบิฮามนั้น งานเรียกร้องเชิญชวนมนุษยนั้นจึงจำเป็นแก่เขาต้องปฏิบัติตาม เมื่อทุกคนรู้หน้าที่แล้วก็ต้องหาวิธีการที่จะทำให้งานเรียกร้องมีผลต่อผู้อื่น จากประวัติของท่านบิฮามในเรื่องที่ผู้วิจัยได้นำเสนอมา

นั้นสามารถที่จะนำมาเป็นแบบอย่างได้ก็คือเรื่องของความอ่อนโยน ซึ่งมันมีผลต่อการเรียกร้องผู้อื่นสู่ศาสนาอิสลามเป็นอย่างมาก ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้มีพระดำรัสไว้ว่า

﴿... وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَأَنْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ...﴾

(159 :)

ความว่า : และหากเจ้าเป็นผู้ประพฤติตนหยาบช้าและมีใจแข็งกระด้างแล้ว ไชรี
แน่นอนพวกเขาก็ย่อมแยกตัวออกไปจากรอบๆตัวเจ้ากันแล้ว ดังนั้นเจ้าจงให้อภัยแก่
เขาเถิด

(อาละอิมรอน : 159)

จากอายะฮ์นี้ได้บอกว่าคุณนบีนั้นมีอุปนิสัยที่อ่อนโยนและพร้อมที่จะให้อภัยต่อทุกคน ดังนั้นงานเรียกร้องเชิญชวนของท่านจึงได้รับความสำเร็จ (Hamadah Hasan Raqit, 1997:82)

ท่านนบีนั้นถูกสอนมาให้เป็นคนที่มีคุณลักษณะที่อ่อนโยนอบอุ่น มีความกล้าหาญที่จะนำเสนออิสลามแก่ผู้อื่น ไม่ผูกพยาบาทต่อใครถึงแม้ว่าตัวเองนั้นจะถูกกลั่นแกล้งอย่างมากมายก็ตาม ประวัติของท่านที่ผู้วิจัยนำมาเสนอและอายะฮ์กุรอานที่กล่าวมาข้างต้นนั้นมีความชัดเจนอย่างมากมุสลิมทุกคนนั้นสามารถนำมาเป็นแบบอย่างได้

2.8.2 ต้นแบบคุณลักษณะของผู้ศรัทธาจากบรรดาเศาะหาบะฮ์ ﷺ⁽¹⁾

จากต้นแบบของคุณลักษณะแห่งผู้ศรัทธาที่มีท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เป็นต้นแบบหลักและรองลงมาก็คือบรรดาเหล่าเศาะหาบะฮ์ทั้งหมด ผู้วิจัยใคร่ขอนำเสนอเรื่องราวในประวัติศาสตร์ของท่านเหล่านั้นบางท่านที่เกี่ยวข้องโยงกับเรื่องของการอิหม่านและการเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะของผู้ศรัทธาอย่างแท้จริงสมควรอย่างยิ่งที่มุสลิมในปัจจุบันนำมาเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่นท่านอับดุลลอฮ์อิบน์อับดุลลอฮ์อิบน์ อุบัย ﷺ เมื่อครั้งที่บิดาของท่านได้ใช้วาจาที่หยาบคายต่อท่านนบีและบรรดาผู้ที่ศรัทธาทั้งหลายเมื่อท่านทราบข่าวเรื่องที่ยาบคายต่อท่านนบี

(1) เศาะหาบะฮ์คือ บุคคลที่ได้พบกับท่านนบี ﷺ พร้อมกับศรัทธาต่อท่านและเสียชีวิตในศาสนาอิสลาม. ดังนั้นจึงครอบคลุมไปถึงบุคคลที่เคยใช้ชีวิตร่วมกับท่านนบีจะเป็นเวลาที่ยาวนานหรือเพียงสั้นๆ ก็ตาม บุคคลที่ได้รายงานหะดีษจากท่านหรือมิได้รายงานจากท่านเลย บุคคลที่เคยออกสงครามพร้อมกับท่านหรือมิเคยออกสงครามกับท่านเลย และบุคคลที่เคยพบเห็นท่านหรืออยู่กับท่านแต่ไม่เคยเห็นท่านอันเนื่องมาจากตาบอด (Said Harun 'Ashūr, 1999:7)

ท่านนบี และนบีจะสั่งให้จับไปฆ่าเสีย เลยรีบไปหาท่านนบี ﷺ และกล่าวกับท่านนบีว่า “โอ้ท่านเราะสูลแห่งอัลลอฮฺ ฉันได้ยินว่าท่านต้องการที่จะปลิดชีวิตของอับดุลลอฮฺ อิบน์ อุบัย อิบน์สะลุล เนื่องจากความผิดที่เขาได้ก่อขึ้น หากท่านต้องการที่จะฆ่าเขาจริงจงอนุญาตให้ฉันได้ปฏิบัติภารกิจอันนี้เถิด ฉันขออาสาที่จะนำหัวของอับดุลลอฮฺมามอบให้แก่ท่านฉันขอสาบานต่ออัลลอฮฺ ฉันรู้ว่าชาวคอชรอญทุกคนนั้นเป็นบุคคลที่รักบิดาของตัวเองอย่างยิ่งและฉันก็เป็นผู้หนึ่งในจำนวนนั้น หากท่านสั่งให้ผู้อื่นไปฆ่าอับดุลลอฮฺอิบน์ อุบัยอิบน์สะลุล บิดาของฉันนั้น ฉันเกลงว่าฉันไม่สามารถทนเห็นบุคคลที่ฆ่าบิดาของฉันให้ลอยนวลอยู่ได้ ฉันจะต้องฆ่าเขา และหากฉันฆ่าคนมุสลิมคนหนึ่ง ฉันก็จะต้องเข้านรก” ดังนั้นท่าน เราะสูล ﷺ ก็กล่าวแก่ อับดุลลอฮฺ อิบน์อับดุลลอฮฺ อิบน์ อุบัย ว่า “แท้จริงเรานั้นได้ยกโทษให้แก่ อับดุลลอฮฺอิบน์ อุบัยอิบน์สะลุล และเราจะทำดีต่อเขา และให้เขาอยู่กับเราตลอดไป (Ibn Hishām, n.d. :184-186)

จากตัวอย่างข้างต้นที่ผู้วิจัยยกมานั้น สามารถที่จะมองเห็นภาพจริงในชีวิตของผู้ศรัทธาที่เกิดขึ้นมาแล้วในยุคแรกๆ ที่ให้ความศรัทธาต่ออัลลอฮฺนั้นนำหน้าทุก ๆ ภารกิจในชีวิตโดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านเราะสูล ﷺ ซึ่งเป็นบุคคลแรกที่เป็นต้นแบบของบรรดาผู้ศรัทธาทั้งหมด จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อตัวท่านกับอับดุลลอฮฺ อิบน์ อุบัยอิบน์สะลุล หัวหน้าของบรรดาผู้กลับกลอก(มุนาฟิก)ทั้งหลาย ท่าทีของอับดุลลอฮฺ อิบน์ อุบัย อิบน์ สะลุล มิใช่หนีไม่รู้จัก แต่ความเป็นนบีเป็นผู้ที่ถูกเลือกสรรจากอัลลอฮฺ ﷻ เพื่อนำศาสนของพระองค์มาเผยแผ่ต่อมวลมนุษยชาติทั้งหลาย มิใช่เป็นผู้ที่คอยตอบโต้ต่อการกระทำของผู้กลับกลอก แต่ท่านนบีนั้นคือผู้ที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรมเป็นแบบอย่างของมวลมนุษยชาติทั้งหลายพร้อมที่จะยกโทษให้แก่ทุกคนที่มีความผิดพลาด คุณลักษณะแห่งความศรัทธาที่มีอยู่ในตัวของท่านนั้นสูงส่งยิ่งนักไม่สามารถหาผู้ใดมาเทียบเคียงได้ ท่านได้เมตตาต่อทุกคนทั้งชาวอันศ็อร และมุฮาญีรีน ที่ก่อความไม่สงบในขณะที่ต่างฝ่ายต่างก็ต้องการที่จะใช้น้ำ อิกทั้งพวกกลับกลอก (มุนาฟิก) เพื่อที่จะหลีกหนีจากฟิตนะที่เกิดขึ้น นี่คือต้นแบบของชนผู้ศรัทธาที่เคยประสบความสำเร็จในการใช้ชีวิตตามวิถีทางที่อัลกุรอานได้วางเอาไว้

และต้นแบบของคุณลักษณะผู้ศรัทธาที่มาจากบรรดาเหล่าสะหาบะฮฺดังตัวอย่างจากประวัติศาสตร์ที่ผู้วิจัยได้ยกมาข้างต้นคืออับดุลลอฮฺ อิบน์อับดุลลอฮฺอิบน์ อุบัยอิบน์สะลุล ﷺ เป็นบุคคลตัวอย่างที่เปี่ยมไปด้วยแรงศรัทธาต่ออัลลอฮฺและเราะสูลถึงแม้ว่าผู้ที่มาทำลายความศรัทธาของท่านคือผู้เป็นบิดาของท่านเอง ท่านยืนหยัดที่จะอยู่เคียงข้างอิสลามยอมสละทุกอย่างเพื่ออัลลอฮฺและเราะสูลและกระทำในสิ่งที่คุณเชื่อว่าเป็นการกระทำของผู้ศรัทธาถึงแม้ว่าจะมีความลำบากใจสักแค่ไหนมีความรักต่อบิดามากแค่ไหนแต่เมื่อบิดานั้นกระทำในสิ่งที่ขัดต่อคำสั่งของอัลลอฮฺและรอซูลอย่างร้ายแรงท่านก็

สามารถที่จะสละได้ถึงกับเสนอตัวเองที่จะนำหัวของบิดาของตัวเองมามอบให้กับท่านเราะสูลหากท่านต้องการ เพราะหากภารกิจอันนี้ท่านนบีมอบให้ผู้อื่นปฏิบัติแน่นอนความรักของอับดุลลอฮ์อิบน์อูบัยยที่มีต่อบิดานั้นไม่สามารถที่จะทนดูผู้ที่ฆ่าบิดาของตนเดินอยู่หน้าแผ่นดินนี้ได้ ท่านต้องฆ่ามุสลิมคนนั้นแน่นอนและหากเขาฆ่ามุสลิมแน่นอนเขาก็จะต้องถูกลงโทษในนรกแน่นอน

ท่านเราะสูลเองเมื่อเห็นสถานการณ์อยู่ในภาวะคับขันเช่นนี้ท่านก็เลือกแก้ปัญหาด้วยการยอมให้อภัยแก่ อับดุลลอฮ์ อิบน์ อูบัยยิบน์สะลูล ซึ่งเป็นทางออกที่อัจฉริยะของการเป็นต้นแบบของมวลผู้ศรัทธาทั้งหมด (Muhamad Qutb, 1993:78-79)

และอีกเรื่องหนึ่งที่เป็นต้นแบบของผู้ศรัทธาจากเสาะหาบะฮ์ของท่านนบี ﷺ จากบุรียะฮ์กล่าวว่า “เมื่อMāiz Bin Mālik มหาท่านนบี พร้อมกับกล่าว “โอ้ท่านเราะสูลจงชำระให้ฉันด้วยเถิด” ท่านเราะสูลกล่าวว่า “ชำระเรื่องอะไรกัน? จงกลับไปขอภัยโทษจากอัลลอฮ์ และกลับตัวเสียเถิด” มาอิซก็กลับไป อยู่มาไม่นาน มาอิซก็กลับมาหาท่านนบีอีกครั้ง พร้อมกับกล่าวกับท่านนบีอีกว่า “โอ้ท่านเราะสูลแห่งอัลลอฮ์ จงชำระให้แก่นักฉันด้วยเถิด ท่านนบีก็กล่าวกับเขาเหมือนกับที่กล่าวมาแล้ว และเหตุการณ์เช่นนี้ก็หมุนเวียนอยู่จนกระทั่งมาอิซ มาถามท่านนบีครั้งที่ สี่ ท่านนบีก็กล่าวว่า “จงให้ฉันชำระท่านด้วยเรื่องอันใดเล่า” มาอิซกล่าวว่า จากซินา “ท่านนบีกล่าวว่า “เจ้าเป็นบ้าไปแล้วหรือ?” มาอิซตอบว่า “ฉันไม่บ้าหรอก” ท่านนบีก็ถามต่อว่า “เจ้าดื่มเหล้าไปรีเปลา?” แล้วท่านนบีก็สั่งให้เสาะหาบะฮ์ของท่านคมกัณที่ปากของมาอิซ ปรากฏว่าไม่มีกลิ่นเหล้าอยู่เลย แล้วนบีก็ถามนบีว่า “เจ้าทำซินาจริงหรือ?” มาอิซตอบว่า “ใช่” ท่านนบีก็สั่งให้นำมาอิซไปขว้างกับหิน (Rajam) จนถึงแก่ความตาย

หลังจากประมาณสองหรือสามวันท่านเราะสูล มหาเหล่าเสาะหาบะฮ์ของท่านพร้อมกับกล่าวว่า “พระองค์อัลลอฮ์ทรงอภัยโทษให้แก่มาอิซบุตรมาลิก ซึ่งได้ทำการขอภัยโทษต่อพระองค์หากประชาชาติของฉันได้ขอภัยโทษต่อพระองค์กันเหมือนกับมาอิซ บุตรของมาลิกแล้ว แน่แน่นอนพวกเขาจะได้รับความโปรดปรานจากพระองค์ อย่างล้นพ้นในการดำเนินชีวิต

อยู่มาไม่นานก็ได้มีหญิงนางหนึ่ง จากเผ่าอมมิด จากตระกูลของอะชะดีเย มาหาท่านนบี แล้วนางก็ได้กล่าวแก่ท่านนบีว่า “จงชำระให้ฉันด้วยเถิด” ท่านนบีก็พูดขึ้นมาว่า “อะไรกับนี่! จงกลับไปทำการขอภัยโทษจากอัลลอฮ์และจงกลับตัวกลับใจเสียเถิด” นางก็ได้กล่าวแก่ท่านนบีว่า “หรือท่านจะขับไล่ให้ฉันกลับไปเหมือนกับที่ท่านได้เคยไล่มาอิซ บุตรของมาลิกกระนั้นหรือ? แท้จริงในท้องของฉันนั้นมีลูกที่มาจากการทำซินา” ท่านนบีก็กล่าวว่า “เธอนะหรือตั้งท้อง เป็นความจริงหรือเปล่า?” “นางตอบว่า ใช่” ท่านนบีก็กล่าวแก่นางว่า “ถ้าอย่างนั้นก็ขอให้เธอคลอดลูกออกมาเสียก่อน

แล้วจึงมาหาฉัน” ดังนั้นท่านนบีจึงมอบหมายให้ชายชาวอันซอร์คนหนึ่งทำการอุปการะหญิง ฆอมีดียะที่⁽¹⁾ คนนั้นจนกระทั่งนางได้คลอดลูกออกมา (Muhammad Qutb, 1993 : 87)

ครั้นเมื่อนางได้คลอดลูกออกมาแล้วนางก็ได้ไปหาท่านนบี และชายชาวอันซอร์คนนั้นก็ได้กล่าวแก่ท่านนบีว่า “แท้จริงหญิงสาวคนนี้ได้คลอดลูกแล้ว โอ้ท่านเราะซูล” ท่านนบีก็กล่าวว่า “จงกลับไปก่อนและเลี้ยงลูกดู จนกว่าจะถึงกำหนดอย่านม” หญิงคนนั้นก็กลับไปและเลี้ยงดูให้นมลูกจนกระทั่งถึงเวลาหย่าลูกของนาง แล้วนางกลับมาหาท่านนบีอีกครั้ง พร้อมกับอุ้มลูกของนางมาด้วย โดยที่ในมือของเด็กมีขนมที่กำลังกินอยู่ติดมาด้วย แล้วก็กล่าวแก่ท่านนบีว่า “โอ้ท่านเราะซูลแห่งอัลลอฮฺ แท้จริงแล้วฉันได้อย่านมเด็กคนนี้แล้ว แล้วก็ได้อินอาหารอื่นแล้ว” เมื่อกล่าวเสร็จนางก็ได้ยื่นลูกของนางให้แก่ชาวมุสลิมคนหนึ่ง หลังจากนั้นท่านนบีก็ได้ให้ชุดหุ้ม และฝืนางไว้ถึงหน้าอก แล้วท่านนบีก็สั่งให้ผู้คนที่หลายทำการขว้างนาง (Rajam) ด้วยก้อนหิน คอลิด อิบนูวาลิด ได้ขว้างด้วยก้อนหินที่ศรีษะของนาง จนเลือดกระเด็นออกมาถูกใบหน้าของเขา พร้อมกับสบดคำอย่างหยาบคาย ท่านเราะซูลกล่าวแก่คอลิดว่า “เบา ๆ หน่อย โอ้คอลิด ฉันขอสาบานต่อผู้ที่ชีวิตของฉันอยู่ในกำมือของเขาวา แท้จริงนางได้ขอภัยโทษและกลับตัวต่ออัลลอฮฺแล้ว แล้วพระองค์ก็ได้ทรงยกโทษให้แก่นางแล้ว ครั้นเมื่อนางเสียชีวิตไปแล้วท่านนบีก็ได้ทำการละหมาดให้แก่นาง และนำไปฝัง (Muhammad Qutb, 1993 : 88)

จากคุณลักษณะของผู้ศรัทธาข้อที่ สี่ของหัวข้อการวิจัยที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไว้วันนี้ คือ จะต้องรักษาอวัยวะเพศให้บริสุทธิ์ ไม่กระทำในสิ่งที่น่าบัดสี ไม่ผิดลูกผิดเมียของผู้อื่น หากผู้ใดฝ่าฝืนกฎข้อนี้แสดงว่า กระทำผิดกว่ากฎข้อบังคับที่อิสลามวางไว้ หากผู้กระทำความผิดนั้นเป็นผู้ชาย หรือที่ยังไม่เคยแต่งงานมาก่อน ก็จะต้องถูกโบย 100 ครั้ง แต่หากแต่งงานมาแล้วนั้น โทษก็คือต้องนำไปขว้างจนตาย

ดังตัวอย่างมาจากเสาะหาบะฮะฮุของท่านนบีที่ผู้วิจัยยกมามีทั้งผู้ชายและผู้หญิง ซึ่งเป็นบุคคลตัวอย่างที่ดีเลิศต่อชนรุ่นหลังทุกคน ในการปฏิบัติตามคำสั่งของอัลลอฮฺ และเราะซูลของพระองค์ สำหรับชนผู้ศรัทธา

ความเลอเลิศของเสาะหาบะฮะฮุของท่านนบีนั้น มิได้ขึ้นอยู่กับสิ่งอื่นใดนอกจากความศรัทธาที่มั่นคง และมีได้ว่าชนรุ่นหลังจะทำไม่ได้ แต่อยู่ที่ความศรัทธาที่มีอยู่ในหัวใจของแต่ละคน เหล่าเสาะหาบะฮะฮุที่ศรัทธาแล้วสละได้ทุกอย่างแบกทั้งชีวิตของตนเอง บนเส้นทางแห่งการศรัทธา

(1) Ghamidiy เป็นเผ่าหนึ่งที่ตั้งอยู่ระหว่างมักกะฮุและมาดีนะฮุ

มาอิชบุตรมาลิก เป็นชายต้นแบบของผู้ศรัทธาคืออัลลอฮ์ และยอมปฏิบัติตามกฎข้อบังคับที่พระองค์อัลลอฮ์ได้วางไว้ ในเรื่องการลงโทษผู้ที่แต่งงานแล้วและทำซินา คนที่มีความศรัทธาอย่างแท้จริงอย่างมาอิชนี้ เมื่อเขาสำนึกผิดกับสิ่งที่ได้กระทำไว้ เขาก็ต้องการที่จะชำระความผิดนั้นให้หมดไปจากตัวเขา แต่ความผิดเรื่องซินาของผู้แต่งงานแล้วนั้นต้องแลกกับชีวิต มาอิชมาหาท่านนบีถึง สี่ ครั้งด้วยกัน เพื่อแสวงหาความจริงที่อัลลอฮ์ และเราะสูตท่านนั้น เป็นผู้ตัดสินได้ หากมาอิชบุตรมาลิกไม่ศรัทธาอย่างแท้จริงแล้ว เขาจะหายไปตั้งแต่ครั้งแรกที่ท่านนบีสั่งให้เขากลับไปคิดใหม่ และทำการขออภัยโทษต่ออัลลอฮ์ในความผิดที่ได้กระทำไป แล้วค่อยกลับไปพิจารณาอีกครั้ง เมื่อเป็นคนที่ยึดมั่นไปด้วยความศรัทธาแล้ว มาอิชก็กลับไปกลับมาถึง สี่ ครั้ง เพื่อให้ท่านนบีตัดสินความผิดของตัวเอง นบีเมื่อเห็นความจริงของมาอิช และเห็นในการยอมรับผิด ก็ได้สั่งให้เสาะหาบะฮะสุนาไปลงโทษโดยการขว้าง (Rajam) จนถึงแก่ชีวิต

เช่นเดียวกับหญิงสาวชาว “ฆอมีดีฮ์” (Ghāmidiy) ที่อุ้มท้องมาเพื่อให้เห็นปีตัดสินในความผิดของนาง ตามข้อตัดสินของอัลลอฮ์ และเราะสูตของพระองค์ ท่านนบีเองในฐานะที่เป็นเราะสูต เป็นผู้นำศาสนันของอัลลอฮ์มาเผยแผ่ต่อมวลมนุษย์ทั้งหมดนั้น ก็ทำการตัดสินคดีความ ของผู้ศรัทธาด้วยความถูกต้องรอบคอบ ตามคำสั่งของอัลลอฮ์มิใช่ทำตามอารมณ์ของตัวเอง

ถึงแม้ว่าหลักฐานแห่งความผิดของสาวชาว ฆอมีดีฮ์นั้นชัดเจนแล้ว แต่ระเบียบวิธีการลงโทษตามรูปแบบของอิสลามนั้น ท่านนบีใช้ให้นางกลับไปคลอดลูกเสียก่อน และให้นมลูกจนถึงหย่านม แล้วค่อยกลับมาให้นับลงโทษ จากจุดนี้เองที่ผู้ศรัทธาทั้งหมดในโลกเมื่อได้ ศึกษาเรียนรู้ประวัติของนาง ก็รู้ได้เลยว่านางเป็นบุคคลที่ ศรัทธาคืออัลลอฮ์อย่างแท้จริง และพร้อมที่จะให้อัลลอฮ์ และเราะสูตตัดสินในความผิดที่นางได้กระทำไป เพราะระยะเวลาอันยาวนานจากตั้งท้องเลี้ยงคลอดลูกออกมาเลี้ยงดูแลลูกจนถึงเวลาหย่านมก็ประมาณสองปีกว่า แต่แรงศรัทธาที่มีอยู่ในตัวของนางนั้นทำให้นางต้องกลับมาให้ท่านเราะสูตลงโทษ เพื่อชีวิตของนางในโลกคุณหาและอาคีเราะฮ์ ความผิดในโลกนี้ท่านนบีได้ชำระให้ด้วยการสั่งให้เหล่าเสาะหาบะฮะสุนาของท่านได้ขว้างด้วยก้อนหินจนถึงแก่ความตาย และในวันอาคีเราะฮ์นั้นพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงอภัยโทษให้แก่นาง

จากสองตัวอย่างข้างต้นของเสาะหาบะฮะสุนาท่านนบีที่ได้กล่าวมาทั้งมาอิชบุตรมาลิกและหญิงสาวฆอมีดีฮ์นั้น สามารถที่จะเป็นต้นแบบของบุคคลที่มีคุณลักษณะของผู้ศรัทธาที่แท้จริงที่อัลลอฮ์และเราะสูตต้องการ คือเมื่อทำผิดแล้วสำนึกในความผิดของตนเองและยอมรับโทษจากอัลลอฮ์ หากกลับมามองในสภาพของสังคมมุสลิมในปัจจุบันนี้แล้วจะพบว่ายังมีห่างไกลกันมากทั้ง ๆ ที่ยอมรับ

ว่าเป็นผู้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์แต่ความผิดในเรื่องศิรานั้นยังคงคาดเคลื่อนอยู่ ทำแล้วยังไม่ยอมรับในความผิดของตัวเอง แล้วจะบอกว่าเป็นผู้ศรัทธาได้อย่างไร

ฉะนั้นสมควรอย่างที่ผู้ศรัทธาในปัจจุบันนี้จะต้องนำเอาต้นแบบของบรรดาเหล่าเศาะหาบะฮ์มาเป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิตเพื่อจะทำให้เขานั้นเป็นผู้ศรัทธาที่แท้จริงและได้รับความโปรดปรานจากอัลลอฮ์ ﷻ ทั้งโลกนี้และโลกหน้า

2.8.3 ต้นแบบคุณลักษณะของผู้ศรัทธาจากบรรดาตาบีอื่น⁽¹⁾

ต้นแบบของผู้ศรัทธาเริ่มจากท่านนบี ﷺ และเหล่าบรรดาเศาะหาบะฮ์ ﷺ และบุคคลกลุ่มที่สามที่สมควรกล่าวไว้ ณ ที่นี้คือ บรรดาตาบีอื่นทั้งหลาย กลุ่มชนกลุ่มนี้คือบรรดาผู้ที่ศรัทธามั่นต่อคำสอนของอิสลามแต่มีชีวิตหลังจากท่านนบี ﷺ ได้กลับไปหาอัลลอฮ์แล้วโดยใช้ชีวิตร่วมรุ่นกับบรรดาเศาะหาบะฮ์ บุคคลกลุ่มนี้มีบทบาทมากในการเผยแพร่ศาสนาอิสลามไปยังสถานที่ต่างๆ ที่บรรดาเหล่าเศาะหาบะฮ์ยังไม่ถึง และชนกลุ่มนี้เช่นเดียวกันที่สามารถเป็นผู้ปกครองรัฐต่าง ๆ ที่ไกลออกไปถึงเขตเปอเซีย ชุมพูทวีป และอีกหลายประเทศด้วยกันในสมัยนั้น

บุคคลที่ผู้วิจัยจะนำมาเสนอในหัวข้อวิจัยนี้นั้นเป็นบุคคลที่มีบทบาทในการชี้นำมนุษยชาติมิให้หลงผิดไปในทางที่ขัดต่อคำสอนของอัลลอฮ์ ﷻ ซึ่งบางครั้งบุคคลที่หลงผิดนั้นอยู่ในกลุ่มของผู้มีอำนาจสามารถใช้อำนาจของตนฆ่าใครหรือสั่งให้จำคุกก็ได้ แต่ด้วยความศรัทธาและยึดมั่นอยู่บนสัจธรรมของอิสลามบรรดาชนเหล่านี้ก็ได้ gelang แล้วต่ออำนาจเหล่านั้นเลยพวกเขายังคงทำหน้าที่ในการเผยแพร่ศาสนาและชี้นำมนุษยชาติไปสู่แนวทางที่ถูกต้องถึงแม้ว่าจะยอมแลกด้วยชีวิตก็ตามดังตัวอย่างที่เคยเกิดขึ้นกับตาบีอื่นหลายท่านด้วยกันเช่น

หะสัน อัลบัศรี

หะสัน อัลบัศรี มีชื่อว่า Hasan bin Yasar มารดาชื่อว่า Ghaīrah เกิดที่เมืองมาดีนะฮ์ ปีศ.ศ 21 (Munjid fi al-lughoh wa-al-Ia:lām, 1973: 236) มารดาของหะสันนั้นเป็นทาสของอุมมุลมุอมีนีน อุมมีสะละมะฮ์ (ภรรยาของท่านนบี)

เมื่อหะสันได้เกิดมา อุมมุลมุอมีนีน อุมมีสะละมะฮ์ นางได้รับสั่งทาสของนางนัยเราะฮ์ให้นำหะสันมาหานางที่บ้านของนางและอุมมุลมุอมีนีน อุมมีสะละมะฮ์ ได้แสดงออกถึง

(1) ตาบีอื่นคือ บุคคลที่ได้พบกับศอหาบะฮ์ใช้ชีวิตร่วมกัน หรือเพียงแค่เห็นกัน ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ ชิดมั่นในศาสนาอิสลาม

(Ibn. Solah, , n.d. : 151)

ความรักและเอ็นดูต่อหะสันเป็นอย่างมาก เมื่อตอนที่มารดาของหะสันไม่อยู่หะสันก็โกร่งให้ขึ้นมา อุมมุลมุอิมินีน อุมมีสะละมะฮฺ ก็ได้ป้อนนมของนางให้หะสันได้ดื่มกินจนหยุดร้องให้ และนางก็ได้ทำเช่นนี้บ่อยครั้งมาก ดังนั้น อุมมุลมุอิมินีน อุมมีสะละมะฮฺ จึงได้ชื่อว่าเป็นมารดาของหะสันถึงสองด้านด้วยกัน คือ เป็นแม่นม และเป็นแม่แห่งศรัทธาชนทั้งปวง

หะสัน อัล บัศรียฺ เป็นชาวตาบิอินที่เปี่ยมล้นไปด้วยความศรัทธาและเป็นต้นแบบแห่งผู้ที่มีคุณลักษณะของผู้ศรัทธาในยุคของท่าน และตลอดจนยุคหลังจากนั้น หะสันนั้นมิใช่เป็นเพียงแค่ผู้ที่ทรงคุณธรรมเท่านั้นแต่เป็นทั้งผู้ที่ทรงความรู้ทุกสาขาวิชา ท่านได้เดินทางไปศึกษาหาวิชาความรู้ ณ เมืองบัศเราะฮฺ (ประเทศอิรักในปัจจุบัน) ท่านได้ทุ่มเทความสามารถที่มีอยู่ทั้งหมดเพื่อขวนขวายหาความรู้ที่มีประโยชน์ต่อศาสนาและสังคมจนกระทั่งท่านรับฉายานามว่า “หะสัน อัล บัศรียฺ” ซึ่งหมายถึงหะสันเป็นผู้ที่มีความรู้แห่งเมืองบัศเราะฮฺ (Abd. Rahmān Rafat al-Bāsha, 1983:22-26)

เรื่องราวและจุดยืนของหะสัน อัลบัศรียฺที่มีต่อผู้ปกครองในสมัยนั้นมีอยู่มากมาย หลังจากที่คอลีฟะฮฺคนที่ห้า อุมร์ อิบน์ อับดุลอาซีซ⁽¹⁾ ได้กลับไปสู่ความเมตตาของอัลลอฮฺแล้ว ตำแหน่งคอลีฟะฮฺก็ได้ตกไปเป็นของ ยาซีด อิบน์ อับดุลมาลิก⁽²⁾ และยาซีดนั้นก็ได้แต่งตั้งให้ อุมร์ อิบน์ หุบัยเราะฮฺ อัลฟาซารียฺ เป็นผู้ปกครองเมืองอิรัก และได้แผ่ขยายอำนาจไปถึงเมืองคอรอซาน (คืออิหร่านตะวันออกเฉียงเหนือในปัจจุบัน)

แต่ทว่า การปกครองของยาซีดนั้นมิได้ราบรื่นเหมือนดังคอลีฟะฮฺคนก่อนที่ผ่านมาก็คือ อุมร์ อิบน์อับดุลอาซีซ จึงเกิดปัญหาต่าง ๆ มากมายตามหัวเมืองต่าง ๆ ที่อยู่เขตปกครองของตน ยาซีดก็ได้ส่งสาสน์ไปยังผู้ปกครองเมืองอิรัก คืออุนร์ อิบน์ หุบัยเราะฮฺ เพื่อให้จัดการกับเรื่องราวต่างๆ ที่ผู้คนได้เกิดการขัดแย้งกันถึงแม้ว่าจะใช้วิธีการที่ไม่สอดคล้องกับคำสอนอิสลามก็ตาม

(1) ชื่อ Umar bin. Abd.Aziz bin.Marwān al-Umawiy al-Qurishiy เกิดที่มาดีนะฮฺปี ฮศ.61 เป็นคอลีฟะฮฺที่มีความยุติธรรมจนกระทั่งถูกเรียกว่า คอลีฟะฮฺที่ห้า หลังจาก คอลีฟะฮฺทั้งสี่ อยู่ราชวงศ์ อุมายยะฮฺ เป็นปกครองอยู่ที่เมืองฮามและได้ขึ้นครองราชย์เป็นคอลีฟะฮฺเมื่อปี ฮศ. 99 และท่านได้ทำการห้ามการค้าหนัดอ อาลี อิบน์.อาบีตอเล็บ ซึ่งก่อนหน้านั้นมีการค้าหนัดอในมัสยิด ในช่วงการเป็นคอลีฟะฮฺของท่านประชาชาติมุสลิมมีการเป็นอยู่ที่ดี จนเกือบจะไม่มีคนที่รับชะกาตได้ และมีความเจริญรุ่งเรืองใน ด้านวิชาความรู้ และการเผยแผ่ศาสนา ท่านเสียชีวิตที่เมืองฮาม ในปีฮศ. 101 ตรงกับ คศ. 720 หลังจากที่ได้ดำรงตำแหน่งเป็นคอลีฟะฮฺได้ สองปีกับหกเดือน

(2) ชื่อ Abu kholid Yaziz Ibn.Abd. Malik Ibn.Marwān เป็นกษัตริย์คนหนึ่งของราชวงศ์อุมัยยะฮฺ เกิดที่กรุงDemash ประเทศซีเรีย ปีฮศ.71 ขึ้นครองราชย์หลังจาก Umar Bin Abd.Azizในปี ฮศ. 101 ในช่วงการเป็นคอลีฟะฮฺของท่านได้เกิดสงครามมากมายและที่ยิ่งใหญ่ที่สุด คือสงครามกับคุรกีและท่านก็ได้รับชัยชนะจากคุรกี ท่านเป็นบุคคลที่มีความกล้าหาญสมเป็นชายชาติ และ เป็นบุคคลที่พยามเจริญรอยตามคอลีฟะฮฺ Umar Bin Abd. al- Aziz. เสียชีวิตในเมือง Arbat จอร์แดนในปัจจุบัน ในปี ฮศ.105 หลังจากที่ได้ดำรงตำแหน่งคอลีฟะฮฺได้ สี่ปีกับหนึ่งเดือน.

ดังนั้นอุมร์อิบนุ หุบายเราะฮ์ก็ได้เรียกหะสัน อัลบัสรียฺ และอามิร อิบนุสาบีเราะฮ์ ซึ่งรู้จักกันในนามของ “อัล-ชะฮะบียฺ” อุมร์อิบนุหุบายเราะฮ์ ได้ถามต่อท่านทั้งสองว่า “แท้จริงยาซิด อิบนุ अबดุลมาลิก ซึ่งเป็นผู้ที่รับผิดชอบดูแลชาวอัลลอฮ์ทั้งหมด และมุสลิมทุกคนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะภักดีต่อท่าน และยาซิดนั้นก็ได้แต่งตั้งให้ฉันเป็นตัวแทนของท่านมาปกครองเมืองอิรักและเปอร์เซีย (อิหร่านในปัจจุบัน) ท่านคอลีฟะฮ์ได้ส่งสาสน์มายังฉันเพื่อให้ช่วย แก้ปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ถึงแม้ว่าจะออกนอกกรอบของอิสลามก็ตาม” ท่านชะฮะบียฺ ก็ได้ตอบแก่อุมร์ อิบนุหุบายเราะฮ์ ด้วยความอ่อนโยน โดยคล้อยตามข้อเสนอของผู้นำ แต่หะสัน อัลบัสรียฺ กลับนิ่งเฉย ดังนั้น อุมร์อิบนุหุบายเราะฮ์ หันหน้าไปทางหะสันและถามว่า “แล้วท่านจะว่าอย่างไร โอ้อาบูสะอีด? หะสัน อัลบัสรียฺ ก็ได้กล่าวขึ้นมาว่า “โอ้อิบนุหุบายเราะฮ์ จงอย่าเกรงต่ออัลลอฮ์ในภารกิจของยาซิดเถิด แต่อย่ากลัวยาซิดในภารกิจของอัลลอฮ์! ฟังรู้เถิดว่าแท้จริงอัลลอฮ์เป็นผู้สูงส่งจะคอยปกป้องท่านจากยาซิด แต่ยาซิดไม่สามารถปกป้องท่านได้จากอัลลอฮ์, โอ้อิบนุหุบายเราะฮ์แท้จริงอัลลอฮ์นั้นไถ่จะส่งมะลาอิกะฮ์ที่แข็งแกร่งห้าวหาญที่ไม่เคยคิดทรยศต่อพระองค์เลยมาหาท่านและปลดท่านออกจากบัลลังก์และนำท่านออกจากปราสาทอันโอ้อ่านำไปสู่หลุมฝังศพที่คับแคบโดยที่ท่านไม่สามารถจะได้พบกับยาซิดเลย แต่สิ่งที่คุณจะได้พบคือการกระทำของท่านที่ได้หันเหออกจากแนวทางของพระเจ้าของยาซิด, โอ้อิบนุหุบายเราะฮ์! เพียงพอสำหรับท่านหากท่านภักดีต่ออัลลอฮ์ ยาซิดเป็น अबดุลมาลิกไม่สามารถที่จะสร้างความเดือดร้อนให้แก่ท่านได้ทั้งในโลกนี้และโลกอาคีเราะฮ์ หากท่านร่วมมือกับยาซิดโดยการกระทำความผิดต่ออัลลอฮ์ แท้จริงอัลลอฮ์จะไม่ให้ท่านไปอยู่กับยาซิด ฟังจำไว้เถิดโอ้อิบนุหุบายเราะฮ์ว่าจงอย่าทำตามต่อผู้ที่ถูกสร้างในการกระทำกรรมผิดต่อผู้สร้าง”

เมื่ออุมร์อิบนุหุบายเราะฮ์ได้รับการตัดเดือนจากหะสัน อัลบัสรียฺ ก็ร้องไห้จนน้ำตานองหน้าเปียกไปถึงเคราของท่าน (Abd. Rahman Rafat al-Bāsha, 1983 : 22-26)

¹ ชื่อ Umar Ibn.Hubairah Ibn. Sa'd al-Fazariy เป็นชาวชนบทมาจากเมืองชามประเทศซีเรีย เป็นทหารที่ออกรบร่วมกับ Umru Ibn. Mua-wiyah al-A-kholiy ตอนสงครามกับโรม มีความกล้าหาญมาก เมื่อ Yazid Ibn.Abd.Malik ขึ้นดำรงตำแหน่งเป็นคอลีฟะฮ์ ท่านได้ถูกแต่งตั้งให้เป็นผู้ปกครองเมืองอิรักและคอรอซาน (คืออิหร่านตะวันออกเฉียงเหนือในปัจจุบัน) โดยพักอยู่ในเมืองกูฟะฮ์ และในปีศ.105 เมื่อHisham Ibn.Abd.al-Malik ได้ขึ้นดำรงตำแหน่งคอลีฟะฮ์ ก็ได้แต่งตั้งให้Kholid Ibn.Abdullah al-Kusairiy ได้สั่งให้ปลดออกจากการเป็นผู้ปกครองเมืองอิรัก และได้จับท่านขังคุก แต่คนรับใช้ของท่านที่เป็นชาวโรมได้ลอบขุดอุโมงค์ไปยังที่คุมขัง และได้เตรียมม้าไว้ให้ท่านจึงได้ลอบหนีพร้อมกับลูกของ ท่านไปยังเมืองชามอาศัยอยู่กับ Maslamah Ibn.Abd.Malik และได้อาศัยอยู่ที่นั่นอย่างปลอดภัย เสียชีวิตในปี ศ.110ตรงกับปี ศ.728 (Khairu al-Din al-Zirikliy, 1986:68)

จากเรื่องราวของหะสัน อัลบัสรีย นั้นบ่งบอกถึงจุดยืนที่แข็งแกร่งที่ยืนหยัดอยู่บนเส้นทางแห่งสัจธรรมสำหรับบุคคลที่เฝ้ายามไปด้วยไปด้วยคุณลักษณะแห่งการเป็นผู้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ ที่แท้จริง ท่านเป็นผู้ทรงวิชาความรู้ที่กว้างขวาง ชีวิตของท่าน 80 ปีที่อยู่ในโลกคุณาแห่งนี้เต็มไปด้วยวิชาความรู้วิปัญญาต่าง ๆ มากมาย ตลอดจนความรู้ในเรื่องของฟิกฮ์ ท่านเป็นผู้นำของมนุษย์ในยุคนี้ได้ทุกระดับชั้น เหตุการณ์ที่ผู้วิจัยยกมานั้นเป็นเพียงเสี้ยวหนึ่งของชีวิตของท่าน เพื่อต้องการที่จะยืนยันว่า คุณลักษณะของผู้ศรัทธาที่มีอยู่ในบรรชนรุ่น ตาบีอิน (รุ่นหลังจากนบีได้กลับไปสู่ความเมตตาของอัลลอฮ์แล้วนั้น) ท่านได้ใช้ชีวิตร่วมกับบรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านนบี ผู้ศรัทธาที่อยู่ในยุคนี้ยังคงเฝ้ายามไปด้วยคุณลักษณะของผู้ศรัทธาหลาย ๆ ประการด้วยกัน

ท่านหะสัน อัลบัสรีย นั้นถึงแม้ว่าอุมร์อิบน์หุบายเราะฮ์ซึ่งเป็นผู้นำสูงสุดของเมืองอิรัก และส่วนหนึ่งของเปอร์เซียในสมัยนั้นพยายามที่จะเกลี้ยกล่อมเพื่อให้ท่านได้คล้อยตามในสิ่งที่ขัดแย้งต่อหลักการของอิสลามเพียงเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อที่จะสร้างความยุติธรรมให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชาติอิสลามด้วยกัน แต่คำตอบของหะสัน อัลบัสรีย นั้นไม่ยอมเปิดโอกาสให้ผู้นำมุสลิมได้เดินออกไปจากแนวทางที่อัลลอฮ์ได้วางขอบเขตเอาไว้แม้เพียงก้าวเดียว ท่านพุดจาด้วยความกล้าหาญเด็ดเดี่ยวและศรัทธาต่ออัลลอฮ์อย่างแท้จริง พยายามที่จะย้าให้ผู้นำของท่านนั้นอย่าเกรงต่ออัลลอฮ์เพียงผู้เดียวอย่าได้เกรงกลัวต่อยาซิด เพราะยาซิดนั้นไม่สามารถที่จะปกป้องท่านได้จากอัลลอฮ์แต่อัลลอฮ์จะปกป้องท่านจากยาซิด หากท่านอย่าเกรงและภักดีต่ออัลลอฮ์แล้วยาซิดไม่สามารถที่จะสร้างความเดือดร้อนให้แก่ท่านได้ทั้งโลกนี้และโลกหน้า หากท่านร่วมกันทำความผิดต่ออัลลอฮ์แน่นอนทั้งท่านและยาซิดจะถูกลงโทษจากอัลลอฮ์เหมือนกัน และหากท่านตายไปท่านก็จะไม่พบกับยาซิดแต่ท่านจะพบกับพระเจ้าของยาซิด

เมื่อผู้นำจะออกนอกกลุ่มแล้วผู้ที่ศรัทธาที่แท้จริงนั้นจะต้องรีบปักทิวแสดงออกถึงการคัดค้านไม่เห็นด้วยอย่างกล้าหาญมิได้คล้อยตามในความผิดที่กำลังจะเกิด ไม่มีคำว่าผลประโยชน์ในทางโลกเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่เมื่อเรามองสภาพความเป็นจริงที่กำลังเกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันนี้มันกำลังวิ่งอยู่แบบเส้นขนานหรืออาจจะมีย่างเป็นบางครั้งที่มาบรรจบกัน บุคคลเช่นท่านหะสัน อัลบัสรีย นั้นหาได้ยากมากในปัจจุบัน หรืออาจจะหาไม่ได้เลยในสังคมบ้านเรา หากเรามองกลับอีกครั้งเราก็จะเห็นว่า คุณลักษณะของชนชั้นแบบนั้นพวกเขาก็เอามาจากคำสอนของอิสลามและคำสอนนั้นก็ยังคงมีอยู่ในมือของเรา ฉะนั้นโอกาสก็ยังคงเป็นของเราอยู่ที่จะเป็นได้อย่างพวกเขาหากเรามีความพยายาม ผู้วิจัยได้นำคุณลักษณะส่วนหนึ่งของผู้ศรัทธาและนำต้นแบบมาให้เห็นนั้นเพื่อต้องการที่จะปลูกจิตสำนึกให้ประชาชาติในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชาติมุสลิม

2.9 เครื่องหมายต่าง ๆ ของมุอิมิน(ผู้ศรัทธาที่แท้จริง)

จากการศึกษาความหมายของอิสลามและมุอิมินผู้ศรัทธาที่แท้จริงนั้น เราสามารถที่จะแบ่งแยกได้อย่างชัดเจนระหว่างผู้ศรัทธาที่แท้จริงและผู้ศรัทธาที่จอมปลอมที่ศรัทธาเพียงแค่ลมปากแต่หัวใจนั้นว่างเปล่าไม่มีความศรัทธาอยู่เลย และเมื่อได้ศึกษาถึงตัวอย่างของผู้ที่ศรัทธาอย่างแท้จริงจากชาวสะลัฟ จากตัวของท่านนบีเอง บรรดาเหล่าเสาะหาบะฮะซุของท่าน และกลุ่มชนที่ร่วมสมัยกับบรรดาเสาะหาบะฮะซุของท่านนบี จะเห็นว่าพวกเขาเหล่านั้นศรัทธาต่ออัลลอฮ์และเราะฮ์สูลพร้อมกันทั้งกายและใจ พวกเขาสามารถแม้กระทั่งชีวิตของตัวเอง ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอเครื่องหมายต่าง ๆ ของผู้ศรัทธาบางส่วนพอสังเขป หากผู้ใดมีเครื่องหมายเหล่านี้ในตัวของเขาย่อมหมายถึงว่าเขาคือผู้ศรัทธาที่แท้จริงที่อัลลอฮ์และเราะฮ์สูลได้ยืนยันเอาไว้ในอัลกุรอานและอัลหะดีษ เครื่องหมายดังกล่าวคือ

ประการที่หนึ่ง คือ เป็นผู้ที่กระทำในสิ่งที่ดี ๆ

บุคคลที่ปฏิบัติแต่สิ่งที่ดี ๆ ในชีวิตประจำวันของเขาพร้อมทั้งหลีกเลี่ยงห่างจากสิ่งที่เป็นความชั่วทั้งหมดหรือสิ่งที่ไม่เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัวย เพื่อนฝูงและสังคมภายนอก จากเรื่องของการลักขโมย การผิดประเวณี เรื่องยาเสพติดและอื่น ๆ อีกมากมาย เรื่องทั้งหมดนี้หากผู้ใดสามารถที่จะละเว้นได้และหันมากระทำแต่เรื่องที่ดี ๆ แล้วเป็นเครื่องหมายบ่งบอกว่าเขาคือมุอิมิน ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้มีพระดำรัสไว้ในอัลกุรอานอายะฮ์หนึ่งว่า

﴿ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْتَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ

أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿

(97 :)

ความว่า: “ผู้ใดปฏิบัติความดีไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงก็ตามโดยที่เขาเป็นผู้ศรัทธาดังนั้นเราจะให้เขาดำรงชีวิตที่ดีและแน่นอนเราจะตอบแทนพวกเขาซึ่งรางวัลของพวกเขาที่ดียิ่งกว่าที่พวกเขาได้เคยกระทำไว้”

(อันนะฮลุ : 97)

จากความหมายของอายะฮ์นี้หมายถึงการกระทำจะเป็นที่ถูกต้องยอมรับจากอัลลอฮ์ ﷻ นั้นจะต้องมีความศรัทธาเป็นเงื่อนไข และการงานที่ได้กระทำไปนั้นยังไม่ถูกยอมรับว่าเป็นการกระทำที่ดี *อามัลศอลิฮฺ* นอกจากจะต้องมาจากการศรัทธาที่ถูกต้อง ความหมายของการศรัทธา ณ ที่นี้คือจะต้องมีความเชื่อมั่นต่ออัลลอฮ์อย่างเต็มเปี่ยมในหัวใจและถือปฏิบัติด้วยอวัยวะทั้งหมดของร่างกายในสิ่งที่ เป็น *วาฮิบ* สิ่งที่จำเป็นจะต้องกระทำ หากผู้ใดที่ไม่กระทำถือว่าเป็นบาป และการกระทำที่เป็นสิ่งที่ สันนิษฐานให้กระทำ *มุสตะฮิบะฮฺ* หากผู้ใดกระทำจะได้ผลบุญตอบแทนและหากไม่กระทำก็ไม่ เป็นบาป

การผสมผสานกันระหว่าง การศรัทธาและการทำความดีนั้นจะนำมาซึ่งความสงบ ภายในหัวใจ และปัจจัยภายนอกนั้นไม่สามารถที่จะมาครอบงำหรือหลอกได้โดยง่าย ดังนั้นอัลลอฮ์ ﷻ จะทรงประทานปัจจัยยังชีพที่ดี ๆ และเหลาะลาให้แก่เขาอย่างมากมายในโลกนี้ และต่อไปในโลก หน้าพระองค์ก็จะให้เขาได้รับความสุขสบายอย่างที่ไม่เคยได้รับมาก่อนอันเนื่องมาจากการกระทำ การงานที่ เป็นการตอบแทนในสิ่งที่สาขายตาไม่เคยพบเห็น หูไม่เคยได้ยิน และหัวใจไม่เคยนึกคิดมาก่อน (Abd. Rahman Ibn.Nasir al-Sa'di, n.d. : 536)

จากความหมายของอัล กุรอานอายะฮ์นี้นั้นพอที่จะสรุปได้ว่าเครื่องหมายของผู้ศรัทธา ที่เราสามารถเห็นได้อย่างชัดเจนคือคนที่ทำความดีตามคำสั่งของอัลลอฮ์และตามแบบอย่างของท่านบี นั้นชีวิตของเขาจะอยู่อย่างผาสุกในโลกคุณยานี้และต่อไปในวันอาคีเราะฮ์พระองค์อัลลอฮ์ก็ได้สัญญาว่า จะประทานเนาะมะมัตอย่างมากมาย

ประการที่สอง การแสดงความรักต่ออัลลอฮ์และเราะฮูตของพระองค์ตลอดจนบรรดา ผู้ศรัทธาทั้งปวง

การแสดงออกซึ่งความรักต่ออัลลอฮ์และเราะฮูต ตลอดจนบรรดาผู้ศรัทธาทั้งปวงนั้น บ่งบอกว่าเขาคือผู้นั้นคือมุอฺมิน ผู้ศรัทธาที่แท้จริง เพราะการรักอัลลอฮ์และเราะฮูตนั้นเป็น *ฟิรฺดู* (สิ่งที่ จำเป็น)เหนือผู้ศรัทธาทุกคน เพราะความรักต่ออัลลอฮ์และเราะฮูตนั้นเป็นจุดเริ่มต้นของที่มาของการ เคารพภักดีต่อพระองค์ ยอมทำตามทุกสิ่งทุกอย่างที่อัลลอฮ์ทรงใช้และยอมทำตามแบบอย่างที่ท่านเราะ ฮูตได้กระทำเอาไว้เพราะเป็นคำสั่งจากผู้ที่เป็นที่รักยิ่งของเรา (al-Ghadhali,2000: 1666-1667)

การมีความรักต่ออัลลอฮ์และเราะฮูตของพระองค์นั้น ในอัลกุรอานได้ยืนยันเอาไว้ อย่างชัดเจนว่าหากเรารักอัลลอฮ์และเราะฮูตแล้ว อัลลอฮ์และเราะฮูตก็จะรักเรา ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ได้ มีพระดำรัสไว้ในอายะฮ์หนึ่งว่า

(54 :)

ความว่า : “ (พระองค์) จะทรงรักต่อพวกเขา และพวกเขาก็มีความรักต่อพระองค์ ”

(อัลมาอิดะฮฺ : ส่วนหนึ่งของอะฮฺซุที่ 54)

อีกอายะฮฺหนึ่งที่พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้มีพระดำรัสเอาไว้

﴿ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ ... ﴾

(165 :)

ความว่า : “ และบรรดาผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺนั้น พวกเขามีความรักต่ออัลลอฮฺเป็นอย่างยิ่ง ”

(อัลบะเกาะเราะฮฺ : ส่วนหนึ่งของอายะฮฺที่ 165)

จากสองอายะฮฺที่ได้ยกมานั้น เป็นหลักฐานมายืนยันถึงความรักระหว่างอัลลอฮฺและบ่าวของพระองค์ หากบ่าวของพระองค์นั้นรักต่อพระองค์แน่นอนพระองค์ก็จะทรงรักต่อบ่าวคนนั้นเป็นอย่างยิ่ง ในบรรดาบ่าวของพระองค์นั้นบุคคลที่ศรัทธาต่อพระองค์เท่านั้นที่จะแสดงความรักออกมาต่อพระองค์ได้

ในหะดีษบทหนึ่งท่านนบีได้ตรัสไว้

:))

((

(62: 1994 14: 2000)

ความว่า : “ รายงานจากอนัส บุตรมาลิก ได้กล่าวว่า ท่านนบี ﷺ ได้ตรัสไว้ว่า บ่าวผู้หนึ่งยังไม่ถูกเรียกว่าเขาเป็นผู้ศรัทธา (ที่สมบูรณ์) จนกว่าเขาจะรักฉันมากกว่าครอบครัวทรัพย์สินของเขา และมนุษย์ทุกคน ”

(al-Bukhāriy, 2000 : 14 , Muslim, 1994 : 62)

จากหะดีษของท่านบีที่ได้ออกมานั้นบ่งบอกให้รู้ว่าความรักของบ่าวที่มีต่ออัลลอฮ์และเราะฮ์ลุลนั้นเป็นเครื่องหมายที่บ่งชี้ว่าเขาคือมุอฺมินผู้ศรัทธาที่แท้จริง ในความหมายทั้งสองประการนี้มีความแตกต่างกันมาก เพราะผู้ที่ปฏิเสธศรัทธานั้นไม่เพียงแต่เขาไม่แสดงออกความรักต่ออัลลอฮ์และเราะฮ์ลุลแล้วเขายังถูกเหยียดหยามผู้ที่ศรัทธาและศาสนาอิสลามอีกต่างหาก ดังที่ได้เกิดขึ้นในขณะนี้ การสร้างภาพการ์ตูนล้อเลียนต่อท่านบีมุฮัมมัด ﷺ โดยสื่อมวลชนของประเทศเคนมาร์ก ซึ่งนับว่าเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องเป็นการดูถูกเหยียดหยามมุสลิมผู้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์และเราะฮ์ลุลเป็นอย่างมาก เลยมีผลให้มุสลิมทั่วโลกลุกขึ้นมาประท้วงและเรียกร้องให้ผู้กระทำดังกล่าวออกมารับผิดชอบในการกระทำดังกล่าว เมื่อไม่มีผู้ใดยอมรับผิดชอบ ผู้ประท้วงเลยแสดงความไม่พอใจโดยการทำลายทรัพย์สินต่างๆของสถานทูตเคนมาร์กในหลายประเทศด้วยกัน

การกระทำดังกล่าวนี้พอที่จะสรุปได้ว่าผู้ที่มีใจมุอฺมินนั้น ไม่มีความรักและศรัทธาต่ออัลลอฮ์และเราะฮ์ลุล เพราะผู้ที่เป็นมุอฺมินนั้น ต้องแสดงความรักต่ออัลลอฮ์ และเราะฮ์ลุลออกมาด้วยการกล่าวสรรเสริญต่อพระองค์และกล่าวคำอวยพรแก่ท่านบีมุฮัมมัด ﷺ พร้อมทั้งทำตามแบบอย่างของท่านในวิถีการดำเนินชีวิตประจำวัน

มีคุอาบหนึ่งที่เป็นคุอาบของท่านบิควาด ~~عليه~~ ที่เป็นตัวอย่างในเรื่องของการแสดงความรักต่ออัลลอฮ์ออกมา ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า

))

((

ความว่า “ข้าแต่อัลลอฮ์! แท้จริงฉันวิงวอน ขอความรักของพระองค์ ความรักของผู้ที่พระองค์ทรงรัก การงานที่จะนำฉันให้บรรลุถึงความรักของพระองค์ข้าแต่อัลลอฮ์! ขอพระองค์จงทำให้ความรักที่ฉันมีต่อพระองค์ นั้นมากยิ่งขึ้นกว่าความรักที่ฉันมีต่อตัวเอง ครอบครัวและน้ำเย็น ๆ”

อิบน์ กัยอูม (ขอความเมตตาจากอัลลอฮ์จงประสบแก่ท่าน) ได้กล่าวว่า ความรักในอัลลอฮ์ คือฐานะของบรรดาผู้แข่งขันกันทำความดีการแข่งกันบนความดีนี้แหละ ที่นักรักมากมายได้จบชีวิตลงบนเส้นทางสายนี้มันคือลมหายใจของปวงบ่าวแห่งอัลลอฮ์ มันคืออาหารแห่งหัวใจและจิตวิญญาณ เป็นแสงสว่าง ผู้ใดสูญเสียมัน เขาเปรียบเหมือนผู้ที่ตกอยู่ในความมืดได้ห้องมหาสมุทรมันเป็นยาที่เมื่อผู้ใดขาดมันแล้วโรคร้ายต่าง ๆ ก็จะรุมกัดกินหัวใจของเขา มันคือความสุขที่เมื่อผู้ใดไม่ได้รับแล้วชีวิตของเขาทั้งหมดจะตกอยู่ในความเพ้อฝันและทุกข์ระทมดังนั้นมันคือจิตวิญญาณของอามัล (การ

กระทำ) และอิหม่าม (การศรัทธา)ทั้งหลาย ผู้ใดที่ขาดอามัล และอิหม่ามแล้วก็เปรียบเหมือนร่างกายที่ไร้
วิญญาณ (Maghdi al-Hilāliy, 1998: 20-21)

การแสดงออกถึงการเป็นผู้ศรัทธาที่แท้จริงอีกประการหนึ่ง คือ การมีความรักต่อพี่น้อง
ผู้ร่วมศรัทธาด้วยกันดังที่ท่านนบีได้กำชับเอาไว้ในหะดีษของท่านบทยุซัยเราะฮ์ว่า

(( ))

(65 : 1994   12 : 2000   )

ความว่า : “บุคคลผู้หนึ่งเขาจะมีความสมบูรณ์ในการศรัทธาของเขาได้นั้น
เขาจะต้องรักพี่น้องของเขาเหมือนกับที่เขารักตัวของตนเอง”

(al-Bukhāriy, 2000 : 12 , Muslim, 1994 : 65)

ประการที่สาม เครื่องหมายที่ปรากฏให้เห็นร่องรอยบนร่างกายที่สามารถ
มองเห็นได้ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้กล่าวไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا
يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ... ﴾
(29 :)

ความว่า : “มุฮัมมัดเป็นรอซูลของอัลลอฮ์ และบรรดาผู้ที่ร่วมกับเขา เป็นผู้
เข้มแข็งกล้าหาญต่อพวกปฏิเสธศรัทธา เป็นผู้เมตตาสงสารระหว่างพวกเขาเอง
เจ้าจะเห็นพวกเขาเป็นผู้รุกะวะ ผู้สุญุด โดยแสวงหาคุณความดีจากอัลลอฮ์ และ
ความโปรดปรานของพระองค์ เครื่องหมายของพวกเขาอยู่บนใบหน้าของพวกเขา
เขาเนื่องจากร่องรอยแห่งการสุญุด ...”

(อัลฟัตหุ : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 29)

ในอายะฮ์นี้พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้บอกถึงเครื่องหมายของผู้ศรัทธาว่าสามารถที่จะ
มองเห็นร่องรอยบนใบหน้าอันเนื่องมาจากการกราบสุญุดต่ออัลลอฮ์ ﷻ ซึ่งสามารถมองเห็นได้ทั้งใน
โลกคุณยาแห่งนี้ และในโลกอาคีเราะฮ์ข้างหน้า ในคุณยานี้ ร่องรอยของการสุญุดในเวลาละหมาด
นั้นบ่งบอกว่าเขานั้นทำการเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ อย่างเคร่งครัด ทำการสุญุดต่ออัลลอฮ์วันละ
หลายๆ ครั้ง ถึงแม้ว่าเราไม่สามารถที่จะตรวจวัดความศรัทธาของเขาได้แต่ลักษณะท่าทีการดำเนินชีวิต

และลักษณะนิสัยของเขาจะเป็นสิ่งที่ทำให้เราสามารถบอกได้ว่าเขาผู้นั้นเป็นผู้ศรัทธาหรือผู้ปฏิเสธศรัทธา แต่ในวันอาคีเราะฮ์วันคืนชีพอีกครั้งหนึ่ง ร่องรอยของการศุญคนนั้นก็จักปรากฏเป็นรัศมีเปล่งประกายออกมา เพื่อที่จะนำทางผู้ศรัทธานั้นมุ่งไปสู่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ดังที่พระองค์ได้มีพระดำรัสไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿...نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ...﴾

(8 :)

ความว่า “...แสงสว่างของพวกเขาคะส่องจ้าไปเบื้องหน้าของพวกเขา และทางเบื้องขวาของพวกเขา...”

(อัตตะหุรีม: (ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 8)

ในอายะฮ์นี้เป็นการยืนยันจากอัลลอฮ์ ﷻ ว่าวันที่มีแต่ความมืดมนนั้นจะมีแต่ผู้ศรัทธาเท่านั้นที่จะมีรัศมีเพื่อที่จะชี้นำทางของเขาไปหาพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ อื่นจากนั้นก็จักพบกับความมืดเป็นข้อชี้ขาดที่มาจากอัลลอฮ์ ﷻ ว่าผู้ที่มีลักษณะอย่างนี้แหละที่เป็นผู้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์อย่างแท้จริง (Abu bakr. al-Jazāirīy, 1992: 118)